

JAARVERSLAG

Voorwoord bestuur.....	4
Van de directie.....	5
Informatie ZorgDat.....	7
Vrijwilligers.....	9
Lokaal beleidskader.....	12
Verbindingen.....	13
Hulp en Ondersteuning.....	15
Vrijwillige inzet & Praktische Hulp	17
Praktische hulp.....	19
Administratieve hulp	20
Hulp Thuis.....	26
Hulp in gezinnen.....	28
Maatjesproject.....	29
Terminale Zorg.....	30
Maaltijdvoorziening.....	30
Buurtbemiddeling	31
Servicepunt Mantelzorg.....	34
Ouderenadvieswerk	38
Servicepunt Vrijwilligerswerk	42
Jeugd.....	46
Taalstimulering en ouderbetrokkenheid	46
Ouderparticipatie.....	49
Kinderwerk– en vakantieactiviteiten.....	51
Jongerenwerk	54
Meidenwerk	60
Servicepunt Maatschappelijke Stage.....	60
Samenleving.....	62
Wijkontmoetingscentra	62
Brede school en Buurtsportwerk.....	73
Opbouwwerk.....	76
HK Team.....	78
Jaarlijkse activiteiten	81
Projecten ter preventie van kwetsbaarheid.....	84
Innovatie	88
Welzijn in verhalen, bijzondere momenten.....	92
Financieel Jaarverslag 2017.....	94

Voorwoord bestuur

Het jaarverslag 2017 ligt weer voor u. Een compleet overzicht, dat u laat zien waar ZorgDat het afgelopen jaar aan heeft gewerkt. Het gaat om een breed palet aan taken die worden uitgevoerd, om het welzijn in Harderwijk te vergroten.

Ook in 2017 heeft het bestuur een goede samenwerking met de gemeente ervaren. Het bestuur trof de gemeente dit jaar een aantal keer tijdens overleg. Op niveau van directie en ambtenaren wordt uiteraard vaker gesproken over de vorm van welzijn en informele zorg in Harderwijk. Besloten werd de subsidieovereenkomst gesloten in 2014 met één jaar te verlengen. In 2018 wordt een nieuwe overeenkomst gesloten, die mogelijk consequenties heeft voor de taken die de komende jaren op ZorgDat afkomen.

ZorgDat heeft zich in een relatief korte tijd ontwikkeld tot een organisatie die niet meer weg te denken is uit onze Harderwijkse samenleving. Op zoveel plaatsen is ZorgDat actief, betrokken en aanwezig, dat is iets om als bestuur trots op te zijn.

Als jonge organisatie blijft het van belang ons te richten op de vragen die in de samenleving leven. Niet vanuit gewoonte welzijn bieden, maar vanuit vraag en behoefte kijken hoe ZorgDat kan faciliteren in de groei van de inclusieve gemeente Harderwijk.

Mede door de grote inzet, professionaliteit en betrokkenheid van ons personeel kunnen we terugzien op een uitstekend jaar en zien we de toekomst met veel vertrouwen tegemoet.

Henk Eijzena
Voorzitter

Van de directie

In dit voorwoord neem ik de gelegenheid om terug te blikken en vooruit te blikken. Welzijn staat dicht bij de inwoner en we zien en horen dagelijks wat de betekenis is van ons werk. Deze persoonlijke verhalen van bezoekers, deelnemers, hulpvragers en vrijwilligers inspireren ons. Als directeur ben ik trots op hetgeen gedaan is het afgelopen jaar. In het jaarverslag doen wij verslag over alle werkzaamheden en worden resultaten vaak in cijfers weergegeven. We weten echter dat achter elk cijfertje een mens schuilt. Deze mens staat centraal in het welzijnswerk. Helemaal op het eind van het verslag kunt u een paar persoonlijke verhalen lezen.

Ik wil graag even kort recente ontwikkelingen benoemen waar we mee te maken hebben. Vanuit Sociaal Werk wordt als trend gesignaleerd dat preventie onder druk staat door de zwaardere casussen die bij de algemene voorziening zijn komen te liggen, als gevolg van de transformatie. Dat geldt ook voor ZorgDat. De afgelopen jaren wordt meer gedaan met vierkante meters binnen o.a. de wijkontmoetingscentra, er wordt meer gedaan met financiële middelen. Ook andere organisaties hebben hier profijt van. Alle vraagstukken van de transformatie zijn de afgelopen jaren opgepakt. Een mooi resultaat.

Landelijk zien we dat de sociale samenhang in de samenleving onder druk staat. Er ontstaan kloven tussen generaties en groepen inwoners. Men komt niet meer gemakkelijk met elkaar in contact. Hier is een belangrijke rol voor welzijn weggelegd. Dit wordt meegenomen in het voorbereidingstraject van de nieuwe budgetovereenkomst.

Door het Sociaal Plan Bureau wordt gesignaleerd dat de systemen ingewikkelder zijn geworden. Een groot aantal mensen kan moeilijker meekomen, ze snappen de structuren niet. Dat geeft hen het gevoel er niet toe te doen. Er is sprake van ongelijke kansen in onderwijs en arbeid. Werelden zijn etnisch gescheiden. De meest kwetsbare mensen hebben de kleinste netwerken. Deze mensen komen we in de praktijk steeds meer tegen. De gepassioneerde medewerkers laten niemand in de kou staan. Eén van de wijkagenten gaf het mooi weer: “ZorgDat is de helpdesk van Harderwijk. Jullie lossen het op, of weten de weg naar de oplossing”.

Een andere ontwikkeling waar we ons van bewust moeten zijn is dat de toename van het aantal mantelzorgers stagneert. Hun aantal is de laatste jaren gelijk gebleven. Dat is zorgelijk omdat de overheid de aanname heeft dat er steeds meer mantelzorgers een deel van de zorgtaken kunnen overnemen. Volgens het CPB lijkt het erop dat waarschijnlijk het plafond bereikt is. Voor ons ligt de uitdaging om op deze ontwikkelingen te anticiperen.

ZorgDat acteert als algemene voorziening aan de voorkant van de keten van zorg, dichtbij de burger en het netwerk erom heen. We werken hierbij heel nauw samen met de partners binnen het sociaal domein. En ook met andere organisaties ontstaan steeds meer verbindingen. Op onze jaarlijkse netwerkbijeenkomst is dit heel zichtbaar door de brede vertegenwoordiging vanuit al deze organisaties en burgerinitiatieven. ZorgDat is erg enthousiast over de samenwerking en verbindingen en dankt al haar partners voor de prettige samenwerking.

De komende tijd zijn er een aantal actuele onderwerpen waar we mee aan de slag gaan. Verdere doorontwikkeling van de transformatie blijft uiteraard een aandachtspunt. Dit jaar gaat Talent House verhuizen naar een nieuwe locatie. Een hele uitdaging. Een andere uitdaging is voor ZorgDat om haar faciliterende rol voor andere vrijwilligers en initiatieven verder uit te bouwen en vorm te geven. Dat doen we met veel enthousiasme. Daarnaast wordt dit jaar samen met de gemeente de nieuwe budgetovereenkomst vanaf 2019 voorbereid gebaseerd op het beleidsstuk "Harderwijk zijn wij samen". In deze nieuwe periode zal inclusief welzijn centraal staan. De basis is hiervoor in de afgelopen jaren al gelegd.

Tot slot wil ik vanaf deze plaats alle mensen hartelijk danken die zich het afgelopen jaar vol passie en enthousiasme voor ZorgDat hebben ingezet. Dat zijn de vrijwilligers, stagiaires en de beroepskrachten. Dank voor alles wat jullie hebben betekend voor de inwoners van Harderwijk.

Carla Venema
Directeur

Informatie ZorgDat

ZorgDat streeft als brede Harderwijkse welzijnsstichting naar een inclusieve maatschappij. Een inclusieve maatschappij is een samenleving waar iedereen mee doet. Wie je ook bent, wat je ook kunt, in een inclusieve samenleving hoort iedereen erbij! Een streven waar ZorgDat al enkele jaren voor staat. En een streven dat op verschillende plaatsen binnen ZorgDat wordt bereikt.

Naast een totaal aanbod van diensten in de wijken en buurten, biedt ZorgDat een breed dienstenpakket informele hulp. Mensen kunnen ondersteund worden met praktische klusjes zoals het ophangen van een schilderijtje, maar ook kan geholpen worden bij een grote verhuizing. Bij ziekte of in een terminale fase zijn er vrijwilligers die willen ondersteunen in de dagelijkse praktijk. Daarnaast kan er ook geholpen worden met het oppakken van de administratie als dit zelf niet zo gemakkelijk gaat. Alle inwoners van jong tot oud worden hiermee bediend. In de vier wijkontmoetingscentra, de twee huiskamers en het Talent House staat ontmoeting centraal. Ontmoeting, als middel, nodigt uit om elkaar te ondersteunen en helpen. Er zijn tevens mogelijkheden voor het volgen van educatie, cursussen en sportieve activiteiten.

ZorgDat heeft als missie dat iedereen van betekenis kan en wil zijn voor elkaar. Iedereen heeft krachten en talenten die benut mogen worden. Dit geldt voor jong en oud, voor mensen met werk, vrijwilligerswerk, veel familie, vrienden en bekenden, maar ook voor mensen die niet deelnemen aan de samenleving en op afstand staan op diverse gebieden. Om te bereiken dat iedereen in onze maatschappij van betekenis kan en wil zijn, biedt ZorgDat waar nodig stimulering, ondersteuning, talentontwikkeling en begeleiding in alle levensfasen en voor iedere Harderwijker. Hierbij kunnen we rekenen op meer dan 400 vrijwilligers. Zij bieden handen en hulp op heel veel terreinen waardoor inwoners mee kunnen blijven doen in onze maatschappij. Voor ZorgDat heel belangrijk. Zonder al deze enthousiaste vrijwilligers zouden alle diensten die ZorgDat biedt, niet uitgevoerd kunnen worden op deze grote schaal.

Daarnaast vinden bij ZorgDat ieder jaar weer rond de 50 stagiairs hun plaats. Stagiairs komen van diverse opleidingen en zijn van verschillende niveaus. Sommige scholen weten ZorgDat te vinden omdat ze weten dat er wordt uitgegaan van de inclusieve visie, waarin ook iedere student ruimte krijgt om te ontwikkelen. Soms zijn jongeren uit de doelgroep ook stagiaire. Wanneer het mogelijk is om een jongere door een stage aan te bieden, verder te helpen en er voor te zorgen dat hij / zij de opleiding afrondt, wordt dat binnen ZorgDat gestimuleerd en opgepakt. De vele handjes die stagiairs bieden, de onderzoeken die zij uitvoeren en het enthousiasme waarmee zij hun toekomstige werk vervullen zijn voor ZorgDat van grote waarde.

Bij de uitvoering van alle taken van ZorgDat wordt steeds gezocht naar mogelijkheden om producten en diensten aan elkaar te verbinden die aansluiten bij vragen van burgers. Welzijn als algemene voorziening is van betekenis binnen de transformatie. Het is de uitdaging om de kansen te benutten voor het bieden van integrale oplossingen waar deze ontwikkelingen om vragen.

Dit alles doen we vanuit onze **visie**:

In een samenleving is iedereen van betekenis voor elkaar.

Om dat te bereiken biedt ZorgDat in alle levensfasen stimulering, ondersteuning, ontwikkeling en begeleiding. Hierbij is de vrijwillige inzet essentieel.

ZorgDat handelt vanuit dit uitgangspunt als een consistente en professionele welzijnsorganisatie.

ZorgDat gebruikt meerdere methoden om de missie en visie te kunnen verwezenlijken. Zo wordt er gewerkt volgens het principe Welzijn Nieuwe Stijl (WNS). Daarnaast bieden de participatieladder en het participatiewiel handvaten om als professional consistent te handelen en de maatschappelijke effecten van het werk dat door ZorgDat gedaan wordt te meten. Present werken is een methodiek die als laatste wordt genoemd. Door kinderen, jongeren en volwassenen (in goede tijden) te kennen, kan iemand wanneer dit nodig is worden ondersteund. De vertrouwensband is dan immers al aanwezig en de hulpvrager is bekend met de mogelijkheden bij ZorgDat. De jongerenwerkers gebruikten deze methodiek al enige tijd. De resultaten zijn dusdanig dat nu ook de andere professionals present werken.

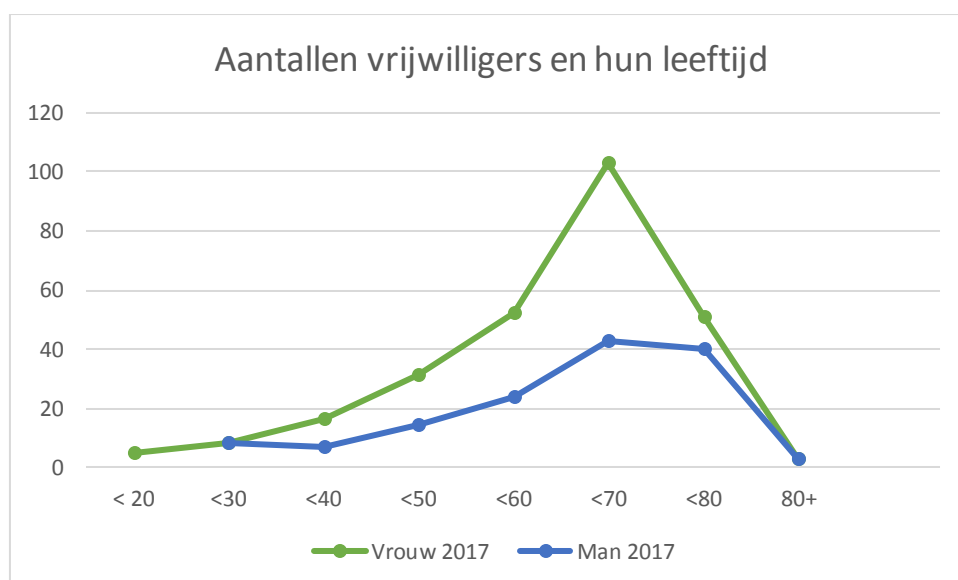

Vrijwilligers

Vrijwilligers zijn van essentieel belang voor een organisatie als ZorgDat. Zij zijn de handen die welzijn in Harderwijk mogelijk maken. Op alle denkbare terreinen zijn vrijwilligers actief. In de praktische hulp waar zij mensen ondersteunen bij kleine klussen of bij het uitlaten / verzorgen van een huisdier. Vrijwilligers helpen bij het op orde brengen van de administratie, het aanvragen van een voedselpakket of het invullen van de belastingaangifte. Er zijn vrijwilligers die op de sportvelden helpen, kinderwerk doen of zich inzetten voor de Brede School. Vrijwilligers die ouderen boven de 75 jaar thuis bezoeken of in de wijkontmoetingscentra mensen verwelkomen. In 2017 waren er in totaal 420 vrijwilligers actief voor ZorgDat tegen 407 in 2016, om het welzijn in Harderwijk te vergroten. Een bijzonder groot aantal mensen, die zich inzetten om de inwoners van Harderwijk te helpen en op deze manier met elkaar een mooie stad te vormen. In de onderstaande tabel staan de aantallen vrijwilligers en hun leeftijd vermeld. Van 12 vrijwilligers weten wij de leeftijd niet, het gaat daarbij om 10 dames en 2 heren.

Aantallen vrijwilligers en hun leeftijd

Leeftijd	Vrouw 2016	Man 2016	Vrouw 2017	Man 2017
< 20	4		5	
<30	5	7	8	8
<40	15	5	16	7
<50	35	15	31	14
<60	34	11	52	24
<70	98	46	103	43
<80	70	45	51	40
80+	5	8	3	3
Totaal	274	133	269	139

Jaarlijks is er een groep vrijwilligers die stopt vanwege o.a. leeftijd, gezondheid of privé omstandigheden. Dit jaar een opvallend hoog aantal t.o.v. de vorige jaren. Eén van de redenen hiervoor is de relatief hoge leeftijd die een groep vrijwilligers binnen ZorgDat heeft. Er is een ontwikkeling zichtbaar waarbij vrijwilligers na hun vrijwilligers carrière bij ZorgDat, deelnemer van de activiteiten worden. Voor de vrijwilliger een mooie manier om toch de al bekende contacten te onderhouden, ondanks dat het vrijwilligerswerk niet meer lukte.

Daarnaast is er een trend zichtbaar waarbij vrijwilligers zich voor korte duur commiteren aan een organisatie. Eerder koos een vrijwilliger voor een organisatie en bleef jaren actief als vrijwilliger. Dit is veranderd, mensen kiezen voor een klus en daarna stoppen zij weer als vrijwilliger. Met de grote aantallen vrijwilligers die bij ZorgDat werkzaam is het gevaar dat vrijwilligers zich niet gezien of gehoord voelen. Een aantal coördinatoren heeft zodoende heel bewust alle ingeschreven vrijwilligers bij een bepaald project gebeld. Dit werd gewaardeerd door de vrijwilligers. Een aantal van hen heeft dit moment wel aangegrepen om het vrijwilligerswerk (vaak na vele jaren) te beëindigen.

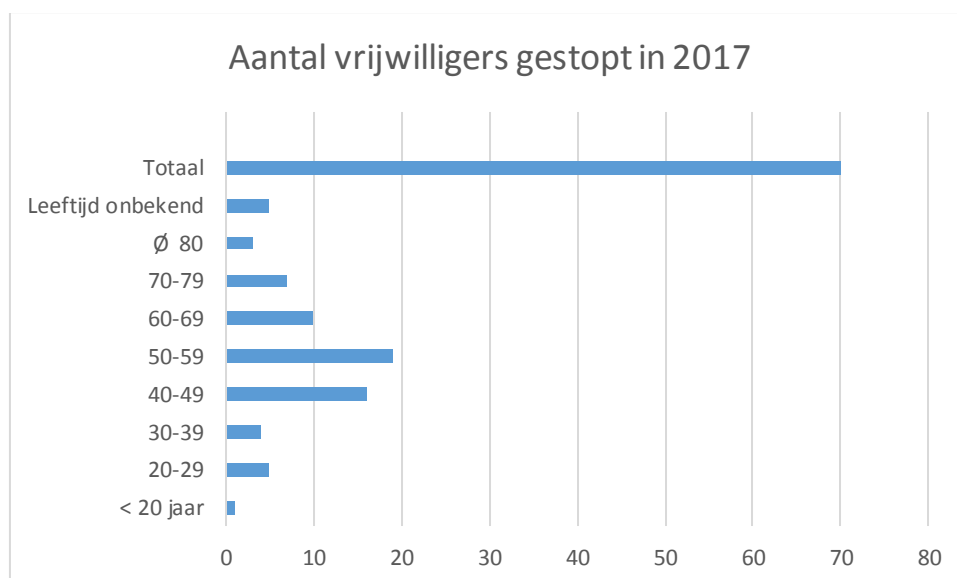
Desondanks is het totaal aantal vrijwilligers de afgelopen twee jaar licht gestegen. Er is een grote groep vrijwilligers tussen de 50 en 80 jaar. Daarnaast zien we dat juist vanuit deze groep ook de meeste mensen stoppen met hun vrijwilligerswerk. ZorgDat ziet een uitdaging in het aantrekken en vinden van vrijwilligers, ook van jongere leeftijd.

Gestopte vrijwilligers in 2017:

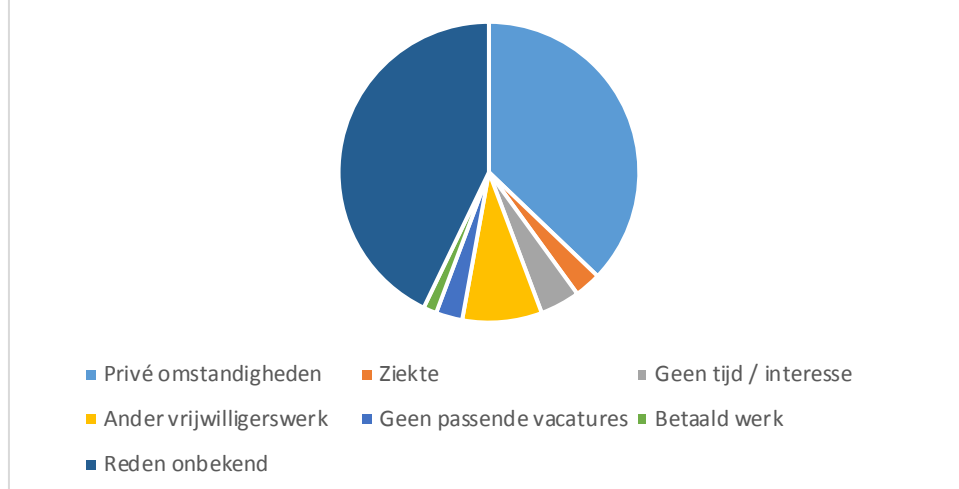
Leeftijd	Aantal 2016	Aantal 2017
< 20 jaar	1	1
20-29	8	5
30-39	4	4
40-49	8	16
50-59	6	19
60-69	5	10
70-79	10	7
➤ 80	3	3
Leeftijd onbekend	3	5
Totaal	48	70

Gestarte vrijwilligers in 2017:

Leeftijd	Aantal 2016	Aantal 2017
< 20 jaar	1	3
20-29	5	8
30-39	10	2
40-49	16	9
50-59	25	14
60-69	20	17
70-79	6	6
➤ 80	0	0
Leeftijd onbekend		4
Totaal	83	63

Reden om te stoppen met vrijwilligerswerk

Reden om te stoppen	Aantal mensen
Privé omstandigheden	26
Ziekte	2
Geen tijd / interesse	3
Ander vrijwilligerswerk	6
Geen passende vacatures	2
Betaald werk	1
Reden onbekend	30

ZorgDat streeft naar een inclusieve maatschappij. Een maatschappij waarin iedereen mee doet en kan doen. Juist vrijwilligerswerk biedt ruimte aan het vormen van de inclusieve maatschappij. Vrijwilligers doen mee, maar ieder op zijn eigen niveau en naar eigen wens en kunnen. Bij ZorgDat is iedereen welkom, er wordt maatwerk geleverd zodat mensen mee kunnen doen in de maatschappij. Het vrijwilligersbestand is daardoor heel divers. Zo zijn er vrijwilligers die de Nederlandse taal nog niet machtig zijn, een GGZ achtergrond hebben of een beperking hebben.

Lokaal beleidskader

ZorgDat is in 2013 ontstaan vanuit een fusie tussen de Algemene Hulpdienst en Welzijn Op Maat. Daarmee werden welzijn en informele zorg in één organisatie gebundeld. Dit met als doel dat krachten beter benut zouden worden, waardoor inwoners in Harderwijk beter bediend zouden worden op welzijnsgebied. Het fusietraject startte reeds in 2009. Begin 2014 werden ook taken van het Ouderen Welzijnsbeleid overgedragen aan ZorgDat na faillissement van Stichting Welzijn Ouderen. Ondertussen werden taken vanuit het Rijk overgedragen naar de gemeenten, via de WMO en de drie decentralisaties. Het jaar 2015 is het transformatiejaar geweest, waarin de drie decentralisaties vorm hebben gekregen. In 2016 en 2017 heeft de transformatie in Harderwijk verder vorm gekregen. Verbindingen tussen verschillende organisaties werden beter zichtbaar, zorg en welzijn groeiden naar elkaar toe en zochten elkaar bewuster op. De ketens met betrekking tot bijvoorbeeld financiën werden verstevigd en steeds vaker en vroeger zoeken partijen verbinding zodat vroegtijdige signalering plaatsvindt. De transformatie heeft Harderwijk in die zin goed gedaan. Het heeft verschuivingen teweeg gebracht. Niet in alle gevallen is de verschuiving in 2017 al afgerond, maar het heeft tot gevolg dat de samenwerking beter gezocht en gevonden wordt. In 2017 heeft de gemeente het beleid rondom vrijwilligers, mantelzorg en informele zorg geëvalueerd. De uitkomsten van deze evaluatie worden meegenomen in de afspraken rondom de budgetsubsidie die in 2018 worden gemaakt tussen ZorgDat en gemeente.

In Harderwijk valt het WMO beleid uiteen in drie 3 domeinen: preventie, kracht en vangnet. Werkzaamheden die ZorgDat doet, vallen binnen een aantal clusters van deze domeinen. Alle activiteiten binnen de werkvelden samenleving, jeugd en hulp & ondersteuning vallen in deze clusters.

Domein	Cluster	Maatschappelijk effect
Preventie	Ontmoeten	Meer sociale samenhang en leefbaarheid
		Voorkomen van problemen waarvoor professionele zorg nodig is
	Preventief jeugdbeleid	Probleemloos en gezond opgroeien van jeugdigen
	Actieve levensstijl	Zelfstandig wonen, mobiliteit en participatie in sociale netwerken ondanks beperkingen
Kracht	Wat kun je zelf	Inzet van eigen kracht (eventueel met behulp van het eigen netwerk)
	Kracht van de samenleving	Inzet van onze allemaal
Vangnet	Vangnet	De meest kwetsbare burgers doen ook mee aan de samenleving

Verbindingen

ZorgDat streeft er naar om integraal te werken. Dit vanuit de overtuiging en visie dat door elkaar te versterken in het maatschappelijk veld de burger uiteindelijk beter wordt bediend. Door de muren van de professionals en organisaties zowel intern bij ZorgDat als extern naar andere organisaties te verkleinen of door te breken, kan Harderwijk in het sociaal domein op grote professionaliteit rekenen.

Tijdens de transformatie zijn hier meerdere stappen in gezet. In het jaar 2017 was te zien dat organisaties binnen het sociale domein elkaar steeds meer zochten. Maar niet alleen binnen het sociale domein heeft ZorgDat verbindingen gelegd. Ook verbindingen met de 1^e en 2^e lijns zorg zijn van belang om betere diensten aan de burger te bieden. Deze vorm van samenwerking zien we vooral ontstaan rond de scharnierpunten in een mensenleven. Zo rond de 18 jaar en wanneer iemand ouder wordt en gebreken krijgt.

Zo werd er rondom het jongerenwerk contact gelegd met de 2^e lijns zorg. Begeleiding gebeurt door welzijn, vanuit kennis van de wereld van jongeren en vertrouwen door de jongerenwerkers. Indien het welzijn overstijgend is, wordt hulp ingeroepen van de 2^e lijns zorg. Maar altijd denkend vanuit welzijn. Dit vraagt van alle partners nadenkendheid over een nieuwe inrichting. Het vraagt snelheid van handelen. En het vraagt inventief nadenken over geldstromen. De wijze waarop hulp wordt verleend is immers maatwerk per casus. Voor ZorgDat een logische stap waarvan de meerwaarde absoluut wordt ingezien. Voor de zorginstellingen niet altijd even logisch, maar zeker waardevol.

Binnen het ouderenadvieswerk en de mantelzorg wordt samengewerkt rondom Gezond Veluwe. Samen met huisartsen (praktijkondersteuners) wordt gekeken of welzijn een rol kan spelen in het leven van een oudere waardoor er minder kostbare zorg nodig is. Zorg en welzijn hebben zo lang geen gebruik van elkaar hoeven maken, dat deze toenadering nu best intensief en moeizaam verloopt. Er is van beide kanten behoefte om gebruik te maken van elkaars expertise en contacten, maar de neiging is nog om in zorg in plaats van welzijn te denken.

Daarnaast zijn er veel verbindingen met andere organisaties. Tijdens de netwerkbijeenkomst op 18 mei 2017, waren er meer dan 140 mensen van hele verschillende organisaties aangemeld die de verbindingen met ZorgDat maar ook met andere netwerkpartners wilden verstevigen. Tijdens dit soort momenten ontmoeten de professionals elkaar in ontspanning, waardoor samenwerken op een ander moment vanzelfsprekend wordt.

Vanuit het present werken, zoekt ZorgDat ook verbinding op fysiek vlak. Professionals van andere organisaties worden uitgenodigd gebruik te maken van onze flex ruimtes. Zo zijn collega's van Kwintes, Present en Humanitas geregeld bij ZorgDat te vinden. Stimenz heeft zich in december 2017 gevestigd in wijkontmoetingscentrum Stad. En ook See Joe, het Thuishuis en het Taalhuis maken gebruik van de locaties van ZorgDat wanneer dit mogelijk is. Deze fysieke nabijheid van collega's van andere organisaties maakt dat samenwerken veel soepeler verloopt. In geval van vragen, kan er een direct beroep worden gedaan op een andere organisatie. Zo kwam er via de sleutelfiguur van ZorgDat een dame, die eigenlijk ondersteuning via Kwintes nodig had. De beide collega's hebben dit samen opgepakt. Of bij een grote praktische klus wordt gekeken of er een samenwerking tussen ZorgDat en Present kan ontstaan.

ZorgDat is erg enthousiast over deze vorm van samenwerking en streeft er naar deze verder uit te rollen in de toekomst.

Ook met bijvoorbeeld het CJG en de wijkverpleging wordt op verschillende locaties en momenten samengewerkt. Doel is altijd om de bewoner beter van dienst te kunnen zijn en te kunnen ondersteunen. Vanuit het Talent House, de maatschappelijke stages en het buurtsportcoach werk is er een mooie samenwerking tussen ZorgDat en de scholen. Zowel

met de basisscholen als de scholen voor het voortgezet onderwijs, kennen de medewerkers van ZorgDat.

Naast verbindingen met professionals en andere organisaties, zijn er ook verbindingen met wijkverenigingen en buurtbewoners. Vanuit het opbouwwerk is er altijd al een verbinding met de wijkverenigingen / wijkplatforms geweest. Maar deze is de laatste jaren aan het veranderen, doordat de professionals al een langere tijd werken vanuit de visie Welzijn Nieuwe Stijl. Er wordt nu eerst gekeken waar de behoefte ligt vanuit de wijkvereniging en dan pas wordt er aangesloten door bijvoorbeeld de opbouwwerker.

Bewonersinitiatieven krijgen bij ZorgDat altijd ruimte om te vergaderen en waar mogelijk faciliteert ZorgDat deze bewoners ook op andere manieren. Elke keer wordt er gekeken waar de vraag van het bewonersinitiatief is en hoe die vraag beantwoord kan worden.

Een mooie vorm van samenwerking ontstond in 2017 in de wijk Stadsdennen. Hier zijn ZorgDat, wijkvereniging Stadsdennen en Frankrijk en Multifunctioneel Zalencentrum de Kiekmure actief. Dicht bij elkaar gevestigd. Het afgelopen jaar is er geïnvesteerd in een goede samenwerking, zodat alle bewoners in de wijk een plek hebben waar zij zich prettig voelen. We denken met elkaar mee om de wijk mooier te maken. Zo werd Show je Talent in 2017 voor het eerst gezamenlijk georganiseerd en brachten we met elkaar een flyer uit waarin het verschil tussen alle drie werd gecommuniceerd en hoe we elkaar aanvullen.

Naast wijkverenigingen, platforms en buurtteams, wordt er ook samengewerkt met individuen. Soms is er een inwoner van Harderwijk met een goed idee. Een idee op zo'n wijze uitwerken dat het een werkbaar plan wordt en daarmee realiteit is soms lastig. ZorgDat kan in zo'n geval ondersteunen bij de uitwerking van het plan. Alleen daar waar gewenst. Er kan gebruik gemaakt worden van contacten, kennis en ervaring die bij ZorgDat aanwezig is. Het plan blijft van de bewoners zelf. ZorgDat ondersteunt en niet meer dan dat.

Bovenstaande voorbeelden zijn een greep uit alle verbindingen en samenwerkingen die ZorgDat binnen Harderwijk heeft. Iedere verbinding en ontmoeting met zowel organisaties of in wijk / individueel verband, zijn voor ZorgDat van waarde.

Samenwerken, ontmoeten en verbinden ziet ZorgDat als de manier om het welzijn in Harderwijk steeds verder te laten groeien.

Hulp en Ondersteuning

Dit werkveld valt binnen de domeinen preventie, kracht en vangnet. Kwetsbare burgers worden door inzet van het eigen netwerk ondersteund. Daar waar dat niet lukt kunnen vrijwilligers ondersteuning bieden. Al vanaf 2014 is te zien dat de focus verschuift van het bieden van ondersteuning door vrijwilligersinzet, naar het activeren van het eigen netwerk. Waar in 2015 een start is gemaakt met het aanspreken van mensen op eigen kracht en mogelijkheden, wordt dit in 2016 en 2017 steeds verder uitgewerkt. Hulpvragers worden aan elkaar verbonden. Verbindingen kunnen ontstaan door gedeelde interesses van mensen, door woonomgeving of behoeften.

Er ontstaat een nieuwe tendens. De vorige twee jaren werd ingezet op een vernieuwing in werkwijze, door hulpvragers aan elkaar te verbinden. In 2017 is deze vernieuwende werkwijze verder doorontwikkeld. Behalve dat de hulpvragers aan elkaar worden verbonden, verbinden de hulpvragers vervolgens andere mensen aan zich. Een prachtige manier om mensen mee te laten blijven doen in de samenleving.

Ondanks deze verschuiving van inzet, blijft er onverminderd vraag naar deze ondersteuning. Er is door de ontwikkelingen in de samenleving, onder andere doordat ouderen langer thuis blijven wonen, veel behoefte aan bijvoorbeeld praktische hulp. Maar ook de ouderenadviseur, de mantelzorgconsulent en de coördinatoren merken een verzwaring van de casuïstiek binnen de doelgroep senioren. ZorgDat gaat samen met bewoners op zoek naar het eigen netwerk, weet dat gezamenlijk met de bewoner in te zetten. Maar dit vraagt vanuit de coördinatie veel tijd en energie. Bewoners komen ook vaker terug bij ZorgDat. Geregeld zijn mensen bij meerdere coördinatoren bekend. De inzet van vrijwilligers blijft noodzakelijk maar wordt door inzet van het eigen netwerk wel iets minder of verandert hierdoor.

Daarnaast is te zien dat bij multi problematiek, de vrijwilligersinzet als aanvulling op professionele hulpverlening die al actief is in een casus wordt ingezet. Dit is ook onderdeel van de transformatie. Welzijn wordt steeds vaker zowel voorliggend als achterliggend ingezet.

Door de actieve levensstijl te stimuleren kunnen burgers, ondanks beperkingen, zelfstandig wonen en deel nemen in sociale netwerken. Vrijwilligerswerk is een middel om een actieve levensstijl te leiden en deel te nemen aan de maatschappij.

In dit werkveld worden de laatste jaren een aantal ontwikkelingen waargenomen:

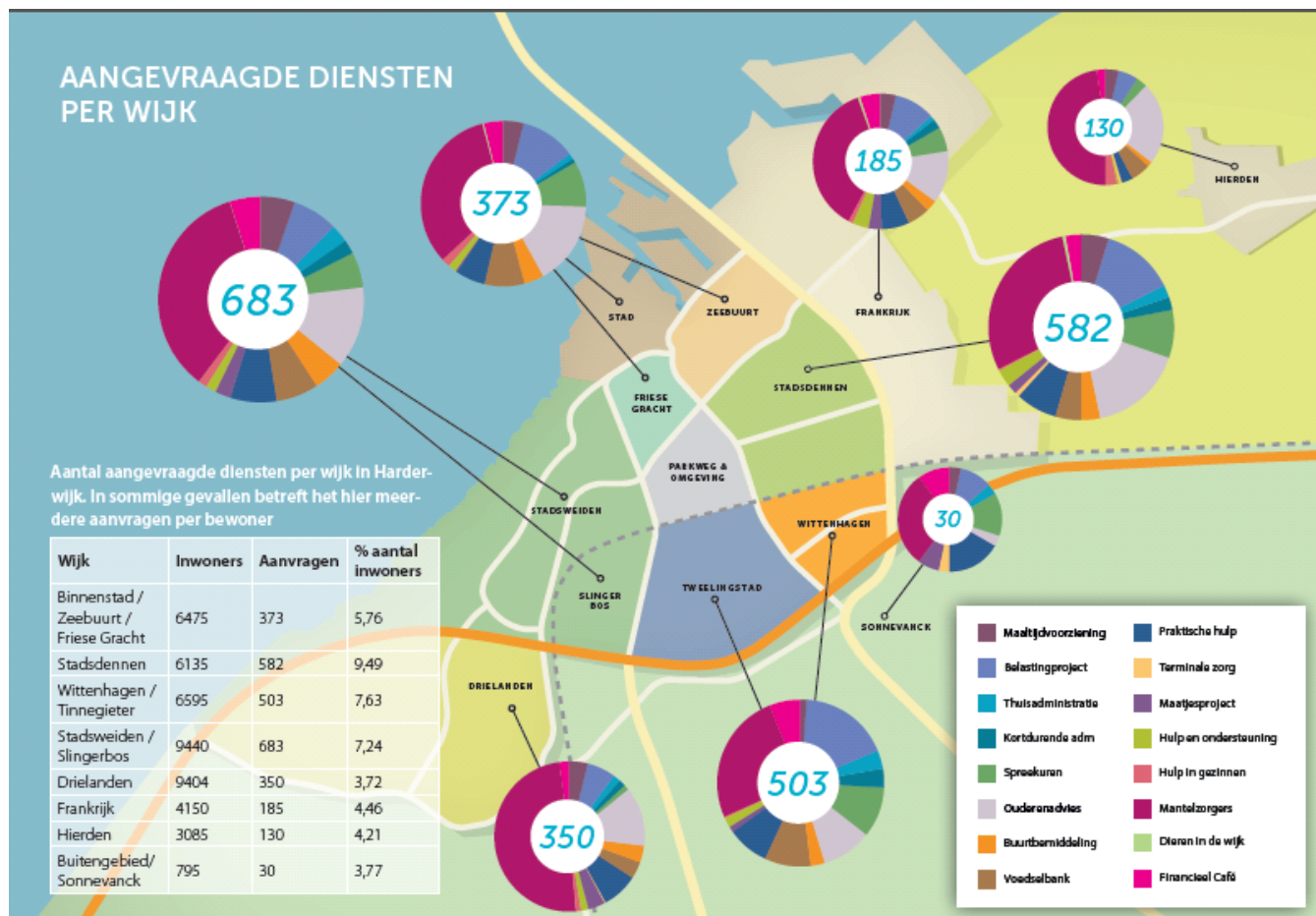
- Ouderen en mensen met een beperking wonen langer zelfstandig;
- Bij burenhulp wordt actief naar het netwerk gekeken. Mensen komen later in beeld bij professionele zorg met complexere vragen, omdat er eerder beroep wordt gedaan op het eigen netwerk. De samenleving gaat er immers steeds meer van uit dat burenhulp de basis is;
- De hulpvraag is zwaarder en complexer; er is vaker sprake van multiproblematiek;
- Steeds vaker ook te maken met GGZ;
- Ouderen voelen zich later oud, daarmee is een verandering waar te nemen in het seniorenwerk en de behoefte in ondersteuning voor deze groep;
- Niet iedereen is gebaat bij collectief aanbod. Individueel aanbod blijft van belang;
- Mensen willen zich vooral inzetten voor kortdurende vrijwilligersklussen;
- Vrijwilligers moeten veel meer oppakken, maar tegelijk moeten meer mensen meedoen;
- Er ontstaat een groter verschil tussen arm en rijk.

AANGEVRAAGDE DIENSTEN PER WIJK

Aantal aangevraagde diensten per wijk in Harderwijk. In sommige gevallen betreft het hier meerdere aanvragen per bewoner

Wijk	Inwoners	Aanvragen	% aantal inwoners
Binnenstad / Zeebuurt / Friese Gracht	6475	373	5,76
Stadsdennen	6135	582	9,49
Wittenhagen / Tinnegieter	6595	503	7,63
Stadsweiden / Slingerbos	9440	683	7,24
Drielanden	9404	350	3,72
Frankrijk	4150	185	4,46
Hierden	3085	130	4,21
Buitengebied/ Sonnevank	795	30	3,77

Vrijwillige inzet & Praktische Hulp

Op dit ogenblik biedt ZorgDat op verschillende manieren vrijwillige inzet en praktische hulp. Het is een essentieel onderdeel van het welzijnswerk. Dit brede aanbod betreft vrijwilligershulp bij mensen thuis. Alle hulp wordt geboden door vrijwilligers. Zowel op financieel en praktisch gebied wordt hulp / ondersteuning geboden, maar ook voor bijvoorbeeld hulp in gezinnen, terminale thuiszorg of het maatjesproject kan een beroep op ZorgDat gedaan worden. De coördinatoren zetten vrijwilligers in na goede inventarisatie van een hulpvraag. Daar waar mogelijk wordt geprobeerd de hulpvrager binnen één jaar op eigen kracht en met ondersteuning van het eigen netwerk zelfstandig te laten functioneren. Ondanks het grote aantal vrijwilligers is het niet altijd mogelijk te beantwoorden aan de vraag van een hulpvrager, dit door o.a. de complexe casuïstiek. De vragen die wel beantwoord worden, zijn in veel gevallen gecompliceerd en vragen soms een grotere tijdsinspanning van de vrijwilligers en de coördinator.

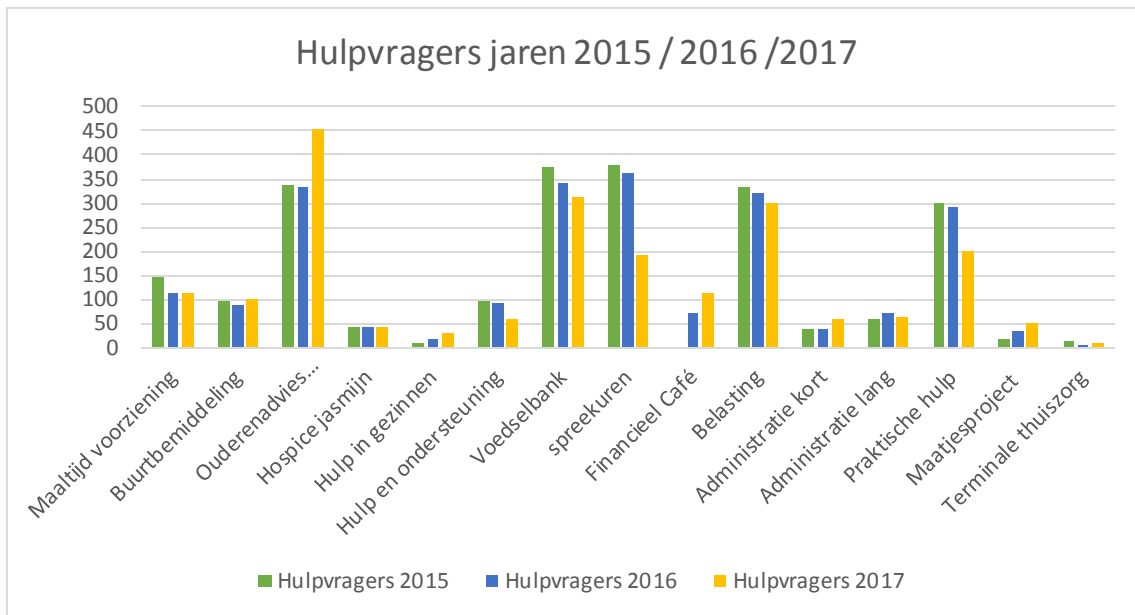
Hulpvragers voelen zich gezien en gehoord door de vrijwillige inzet. Ze mogen een beroep doen op ZorgDat en er zijn vrijwilligers die willen helpen. Hierdoor is minder professionele zorg nodig en wordt het welzijn van mensen vergroot. We zien dat het aantal aanvragen meer is dan het aantal hulpvragers. Dit betekent dat een hulpvrager in veel gevallen meerdere vragen tegelijk of opvolgend stelt. Mensen weten wat ze bij ZorgDat kunnen vinden en maken daar gebruik van. Daarnaast is de ontwikkeling merkbaar dat de praktijkondersteuners van de huisartsen steeds vaker verwijzen en dat samenwerking met andere organisaties beter verloopt. In Harderwijk weten de verschillende organisaties elkaar steeds beter en gemakkelijker te vinden. Dit is voor de bewoners van Harderwijk een groot voordeel. Zij zullen steeds minder ervaren dat ze bij allerlei instanties moeten aankloppen. Warm overdragen tussen de verschillende organisaties komt steeds vaker voor.

ZorgDat streeft ernaar om de activiteiten aan te laten sluiten bij de kwaliteiten en mogelijkheden van de vrijwilliger. Vanuit het gegeven dat vrijwilligers van grote waarde zijn wordt geïnvesteerd in werving, kennismakingsgesprekken en deskundige begeleiding. Daarbij zijn de wensen en mogelijkheden van de vrijwilliger leidend. Voor de deskundigheidsbevordering van de vrijwilligers wordt elk jaar een aanbod ontwikkeld dat heel divers is. Dit betekent dat in sommige gevallen er meer ondersteuning van de coördinator of een coach vrijwilliger nodig is, om er voor te zorgen dat de kwaliteiten van een vrijwilliger tot hun recht kunnen komen.

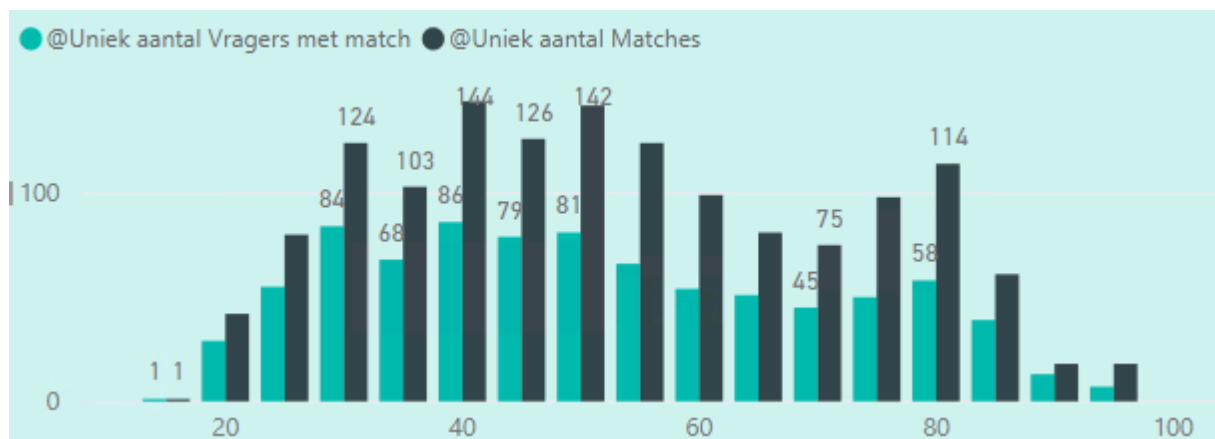
Onderstaand het aantal hulpvragers en vrijwilligers bij diensten vanuit het werkveld Hulp & Ondersteuning.

Dienst	Hulpvragers 2015	Hulpvragers 2016	Hulpvragers 2017
Maaltijdvoorziening	147	112	113
Buurtbemiddeling	98	90	100
Ouderenadvies (ouderenadviseur + huisbezoek 75+ / 80+)	337	333	453
Hospice jasmijn	45	45	45
Hulp in gezinnen	10	17	31
Hulp en ondersteuning	98	94	59
Voedselbank	377	340	313
spreekuren	380	361	193

Financieel Café		70	114
Belasting	333	321	300
Administratie kort	40	40	58
Administratie lang	61	73	64
Praktische hulp	300	291	200
Maatjesproject	18	35	52
Terminale thuiszorg	13	6	10

Onderstaande grafiek geeft aan hoeveel unieke vragers ZorgDat in 2017 heeft gehad in het onderdeel Hulp & Ondersteuning. Ook zijn het aantal matches dat voor deze mensen is gemaakt weergegeven. Als laatste is de leeftijdsopbouw te zien.

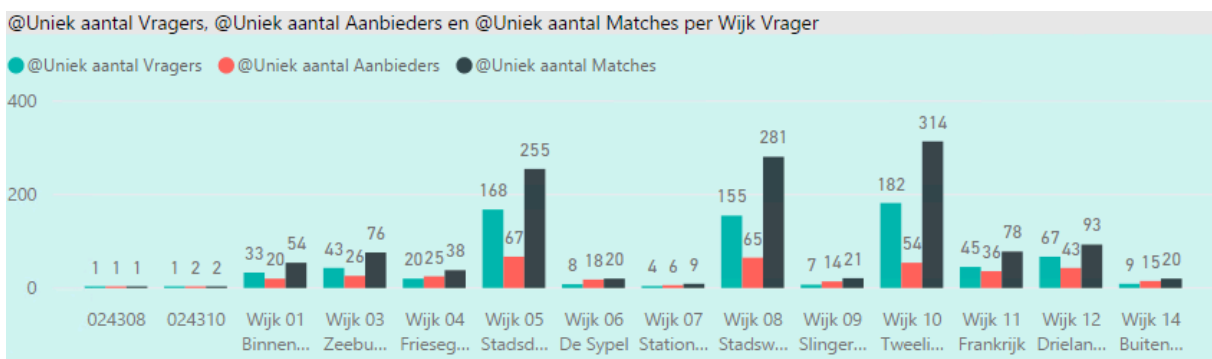
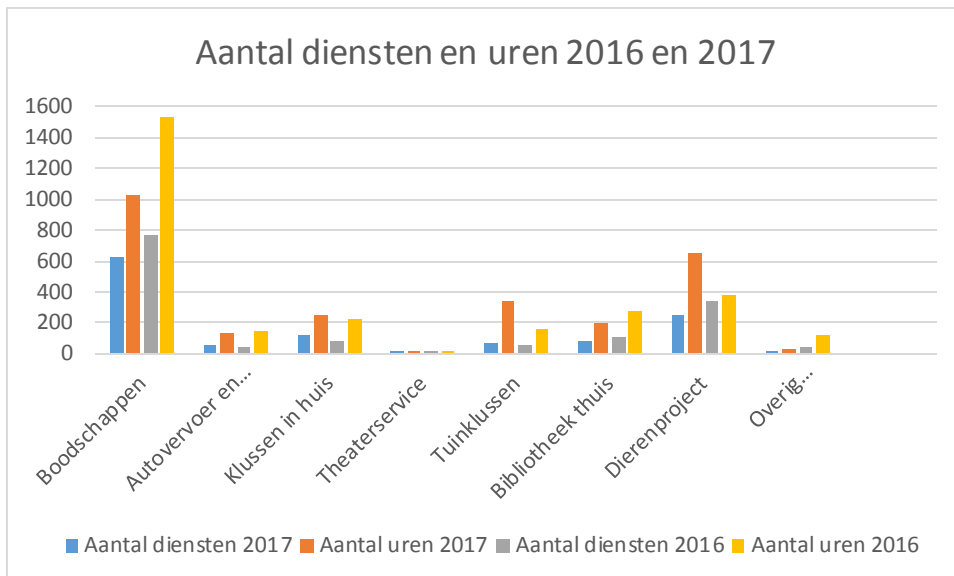

Praktische hulp

Soort hulp	Aantal diensten 2017	Aantal uren 2017	Aantal diensten 2016	Aantal uren 2016	Aantal diensten 2015	Aantal uren 2015	Aantal diensten 2014	Aantal uren 2014
Boodschappen	626	1024	775 (45 aanvragen)	1533	466 (34 aanvragen)	1066	832	1664
Autovervoer en begeleiding	56	140	45	153	80	188	87	201
Klussen in huis	128	256	85	228	111	548	125	312
Theaterservice	8	20	8	20	7	17	5	10
Tuinklussen	76	342	57	165	109 (74 aanvragen)	306	81	243
Bibliotheek thuis	83 (8 koppels)	202	106 (9 koppels)	282	108 (9 koppels)	270	165	384
Dierenproject	245 (7 hulpvragers)	648	340 (9 hulpvragers)	376	-	-	-	-
Overig (computerzaken, verhuizen)	16	32	43	126	14	65	28	84
Totaal	1238	2664	1454	2883	895	2460	1323	2898

In de tabel is te zien dat het totale aantal diensten af neemt. Waar er in 2016 nog 1454 diensten werden geleverd, is dit in 2017 “slechts” 1238 keer gedaan. De tijd per dienst is daarentegen toegenomen. In 2016 duurde iedere dienst gemiddeld minder dan 2 uur, in 2017 was de vrijwilliger gemiddeld langer bezig. Er is een verschuiving zichtbaar in de dienstverlening. Zo waren er in 2017 minder vrijwilligers actief rondom het halen van boodschappen. Dit klopt ook met de wijze waarop ZorgDat hulpvragen beantwoordt. In eerste instantie wordt samen met de hulpvrager gekeken of er in het eigen netwerk iemand is die juist op dit soort klussen kan ondersteunen. Klussen in huis en tuin daarentegen zijn veel vaker gedaan. Dit zijn zaken die ook binnen een netwerk vaak niet meer opgepakt kunnen worden.

Het vorig jaar gestarte dierenproject heeft voor veel animo gezorgd. Zowel vrijwilligers als hulpvragers waren blij met de ondersteuning die er was. Voor de hulpvrager betekende de ondersteuning dat het dier niet weg gedaan hoefde te worden na een periode van ziekte / opname. Voor de vrijwilligers die vaak kwetsbaar waren, was dit een heel mooie manier om aan het vrijwilligerswerk te snuffelen.

Bovenstaande grafiek geeft weer hoeveel unieke vragers per wijk er waren voor onderdelen als hulp thuis, ondersteuning in de tuin, administratieve hulp etc. Dit betreft voornamelijk de vragen die binnen komen bij de coördinatoren hulp en ondersteuning. Per wijk is zichtbaar hoeveel unieke vragers er bij ZorgDat aanklopten, hoeveel unieke vrijwilligers zich inzetten en hoe vaak er een match kwam binnen een betreffende wijk. Zo is te zien dat Stadsdennen maar liefst 168 unieke vragers waren. Zij stelden in veel gevallen meerdere vragen, wat zichtbaar is aan het aantal matches wat is gemaakt. Ook is te zien dat er 67 vrijwilligers betrokken waren bij deze matches, in een aantal gevallen betekent dit dus ook dat vrijwilligers vaker bij een vrager langskwamen voor meerdere vragen.

Administratieve hulp

Preventieve ondersteuning in schulddienstverlening

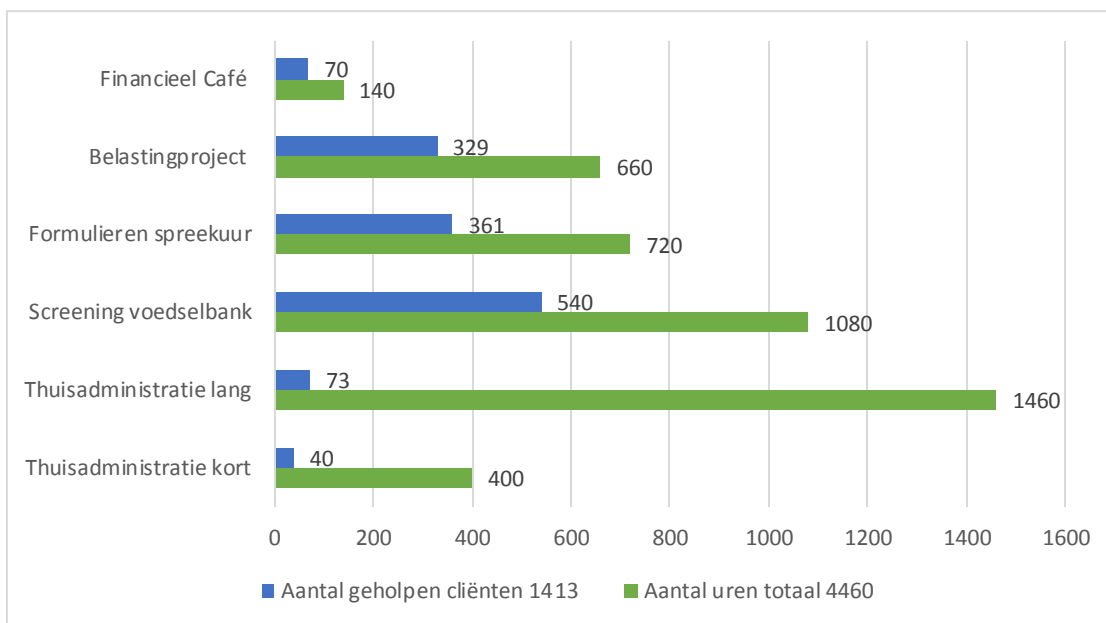
In de onderstaande tabellen staan de resultaten van de uitvoering van het project administratieve preventieve ondersteuning. Dit project is onderdeel van de lokale ketenvorming rond schulddienstverlening. Hierin wordt nauw samengewerkt met Stimenz, schuldhulpverlener Westerbeek COD BV, Humanitas, MEE Veluwe en de Voedselbank. De ondersteuning door vrijwilligers is preventief van karakter. De hulp varieert van kortdurende éénmalige hulp tot structurele / langdurende hulp. Vaak gaat het om complexe situaties waarin professionele hulpverlening ook actief is. Het project valt uiteen in het Belastingproject, het Financiële Spreekuur, het Financieel Café, Screening van Voedselbank aanvragen en korte- en langdurende Thuisadministratie.

Binnen de diverse projecten rondom de administratieve dienstverlening wordt van vrijwilligers specifieke kennis en vaardigheden gevraagd. Daarnaast is binnen deze tak van dienstverlening zichtbaar dat vrijwilligers zich langere tijd verbinden aan één hulpvrager.

Administratie kan voor inwoners met bijvoorbeeld niet aangeboren hersenletsel of een licht verstandelijke beperking een voortdurend probleem vormen. Juist voor deze groep is een gecommiteerde vrijwilliger van ontzettend grote waarde.

Het totaal aantal uren dat geboden werd via vrijwilligers binnen de administratieve hulp is afgenomen. Dit komt overeen met de verwachtingen. De afgelopen jaren is binnen dit onderdeel ingezet op samenwerking tussen verschillende organisaties. Bewoners met financiële vragen worden eerder en laagdrempeliger geholpen. Zo werden er in 2017 minder mensen langdurig ondersteund met de thuisadministratie, terwijl zichtbaar is dat de kortdurende ondersteuning steeg. Mensen werden preventief, met een korte interventie, ondersteund.

Daarnaast is er wederom een afname van het aantal gebruikers van de voedselbank te zien. Maar liefst 50 cliënten minder werden er in 2017 geholpen, een positieve afname. Dit houdt in dat de behoefte aan de voedselbank is verminderd.

Dienst	Aantal uren 2017	Aantal geholpen cliënten 2017	Aantal uren 2016	Aantal geholpen cliënten 2016	Aantal uren 2015	Aantal geholpen cliënten 2015
Thuisadministratie kort	387	58	400	40	392	40
Thuisadministratie lang	821	65	1460	73	1301	61
Screening voedselbank	980	490	1080	540	1276	638
Formulieren spreekuur	390	193	720	361	750	380
Belastingproject	600	300	660	329	650	333
Financieel Café	228	114	140	70	-	-
Totaal	3406	1220	4460	1413	4369	1452

Belastingproject

Dit jaar zijn er 300 cliënten geholpen bij het belastingproject. In totaal zijn er 20 vrijwilligers in de maanden januari, februari, maart en april van 2017 actief geweest om deze groep te ondersteunen. Daarnaast zetten zowel vrijwilligers van de thuisadministratie als de vrijwillige receptie medewerkers zich in voor het belastingproject. De vrijwilligers vormen een goed opgeleid en op elkaar ingespeeld team. Zij voeren het gehele project vrijwel zelfstandig uit. In 2017 konden alle aanvragers voor ondersteuning geholpen worden.

Locaties Spreekuren

In 2017 hadden cliënten een keuze uit de volgende vier locaties waar zij tijdens een spreekuur hun aangifte konden laten invullen, namelijk :

1. ZorgDat Deventerweg 4
2. Wijkontmoetingscentrum Stad Houtkamp 33
3. Wijkontmoetingscentrum Drielanden Triasplein 9
4. Wijkontmoetingscentrum Stadsweiden Drift 2 /Weideheem

Ook zijn er aangiftes bij cliënten thuis ingevuld door vrijwilligers die mensen intensief en doorlopend ondersteunen in het kader van het project Thuisadministratie (papier en financiën).

Als de tijd het toelaat wordt er direct gekeken naar de Huur- en Zorg-toeslag als dit van toepassing is. Mocht dit niet mogelijk zijn, dan wordt de cliënt geattendeerd op de mogelijkheid om dit via het reguliere administratie-formulieren spreekuur te doen.

Kortdurende administratieve hulp

De kortdurende administratieve hulp bestaat uit meerdere onderdelen: het Formulieren Spreekuur, het Financieel Café en Screening Voedselbank.

	Totaal aanvragen in 2016	Totaal aanvragen in 2017
Totaal	971	795
Formulieren spreekuur	361	191
Screening Voedselbank (intake)	150	158
Screening Voedselbank (herintake)	390	332
Financieel Café	70	114

Formulieren Spreekuren

De spreekuren zijn in 2017 gehouden bij ZorgDat aan de Deventerweg. In juni 2016 is het Financieel Café in samenwerking met Welzijn Ermelo en Humanitas gestart. Daarmee was in 2016 al een kleine terugloop van het aantal vragen via het spreekuur waarneembaar, dit jaar zet deze afname van aantal aanvragen door. Een kleine 200 aanvragen werden gedaan via het formulieren spreekuur.

Vooraf op onderdelen als ordenen en het indienen van een bezwaarschrift of kleine vragen over de belasting is een terugloop te zien. Toch blijven vragen rondom toeslagen en bijvoorbeeld (onder overig) over aanvraag AOW vaak gesteld worden bij het spreekuur. Er is in 2017 gesproken over het verplaatsen van het formulieren spreekuur naar extra locaties. Eén van de opties is ook een spreekuur organiseren in Wijkontmoetingscentrum Drielanden. De behoefte hieraan wordt in 2018 bekeken.

Geboden ondersteuning tijdens het formulieren spreekuur in 2017:

Aanvragen spreekuren gerubriceerd	Aantal aanvragen 2016	Aantal aanvragen 2017
Belasting	108	58
Invullen formulieren	58	38
Toeslagen	40	33
Bezwaarschrift	40	13
Ordenen administratie	67	4
Overig	48	45

Financieel Café

2017 is het tweede jaar dat het Financieel Café geopend is. Mensen kunnen op laagdrempelige manier met hun financiële vragen bij vrijwilligers terecht. Omdat er in Wijkontmoetingscentrum Stad, waar het Café geopend is, veel groepswerk plaatsvindt, is de weg naar het Financieel Café gemakkelijk gevonden. Het aantal vragen is min of meer gelijk gebleven ten opzichte van het afgelopen jaar. Halverwege 2016 werd het Financieel Café geopend, dus 2017 is het eerste volledig gedraaide jaar voor dit onderdeel. Behalve vrijwilligers van ZorgDat zijn ook vrijwilligers van Humanitas in het Financieel Café. Een aantal vragen die worden gesteld zijn qua problematiek overstijgend en worden doorverwezen naar ZorgDat, Humanitas of Stimenz.

Screening Voedselbank

Schulddienstverlening bevindt zich al enige tijd in een doorontwikkelingsfase waarbij de drie gemeenten Harderwijk, Ermelo en Putten betrokken zijn. Er is de afgelopen jaren structureel gewerkt aan vermindering van het aantal mensen dat gebruik moet maken van een voedselpakket. Het doel is om mensen in beweging te krijgen, uit de chronische situatie te halen en de zelfredzaamheid te stimuleren. ZorgDat biedt binnen de keten professionele ondersteuning aan de Voedselbank en daarmee levert ZorgDat een positieve bijdrage aan het behalen van dit gestelde doel. Doordat ZorgDat de screening en de monitoring- en regierol vervuld bij de drie betrokken gemeenten levert dit bovendien een schaalvoordeel op. In 2017 zijn ZorgDat, de Voedselbank, Westerbeek Schuldhulpverlening, CJG en Stimenz een samenwerking gestart waarin de vrijwilligers een grote rol vervullen. Zij kijken bij de screening naar diverse signalen binnen gezinnen. Op die manier wordt het mogelijk multiproblematiek vroegtijdig te signaleren en hier actie op te ondernemen. Gezinnen die afhankelijk zijn van de voedselbank hebben meer mogelijkheden om uit hun benarde situatie te komen.

Vrijwilligers gaan op huisbezoek en onderzoeken de financiële situatie (volgens landelijke richtlijn van Voedselbanken). De Voedselbank beslist op grond van deze informatie of men in aanmerking komt voor een voedselpakket. In een aantal gevallen worden de aanvragers doorverwezen naar hulpverlening. Steeds vaker komt de vrijwilliger een meervoudige problematiek tegen.

De samenwerking met de Voedselbank verloopt prima. Nog steeds doen veel mensen een beroep op de Voedselbank en het team vrijwilligers. Dit team bestaat uit 7 personen die wekelijks ingezet worden voor een screening. De vrijwilligers gaan naar de hulpvragers thuis voor de financiële screenings.

Ook dit jaar is het totaal aantal screening weer afgenomen. Waar in 2016 nog 540 screening werden afgenomen, was dit aantal in 2017 490. Een forse afname. Ook het aantal aanvragers is enigszins afgenomen. Mooi om te zien is dat in 4 jaar tijd, het aantal aanvragers met 100 is afgenomen. Ook hier begint zichtbaar te zijn dat de crisis voorbij is en er weer meer mogelijkheden zijn om zonder ondersteuning te leven.

Aantal verstrekte pakketten in totaal:

2014	12.280
2015	11.806
2016	9.693
2017	8.818

Aantal verstrekte pakketten per plaats:

	Harderwijk	Ermelo	Putten
2014	7317	3044	1919
2015	6644	2931	2231
2016	5162	2453	2078
2017	5096	1874	1848

Aanvragen (intake/her screening) per uitdeelpunt:

Uitdeelpaats	Aanvragen	% 2017	% 2016	% 2015	% 2014
Ermelo	118	24 %	26 %	25 %	24 %
Putten	97	20 %	21 %	21 %	17 %
Harderwijk + Hierden	275	56 %	53 %	54 %	59 %
Totaal	490	100	100	100	100

Aantal aanvragers per plaats:

Uitdeelpaats	Aanvragers 2017	Aanvragers 2016	Aanvragers 2015	Aanvragers 2014
Ermelo	71	89	95	102
Putten	65	69	74	73
Harderwijk	177	182	208	246
Totaal	313	340	377	421

Overzicht aantal vragers voor voedselpakketten in Harderwijk

Stadsweiden	46
Slingerbos, Veldkamp, Tinnegieter en Wittenhagen	44
Stadsdennen	27
Stad	23
Drielanden	13
Zeebuurt	7
Hierden e/ o	7
Walstein / Frankrijk	10

Een kwetsbare groep is de groep (éénouder) gezinnen met kinderen die een voedselpakket ontvangen. Rond de jaarwisseling zijn in de drie gemeenten in totaal 86 gezinnen bekend met kinderen. In Harderwijk zijn dit er 46. Van deze gezinnen ontvangen er 35 een jaar of langer een voedselpakket.

Thuisadministratie

De thuisadministratie bestaat uit kortdurende en langdurige thuisondersteuning:

Langdurige ondersteuning	65 aanvragen
Kortdurende hulp	58 aanvragen
Totaal	123 aanvragen

De trend zet zich voort dat er een verschuiving plaatsvindt waarbij er meer vragen binnenkomen met een kortdurend karakter. De aanvragen met structureel karakter bewegen zich steeds meer en sneller richting schuldhelpmaatje. Enkele van deze aanvragen zijn al zeer langlopend, vrijwilligers gaan eens of twee keer per maand bij deze groep hulpvragers op bezoek en helpen dan bij de administratie. Mensen worden in onze maatschappij steeds vaker op hun eigen kracht gewezen. De structurele hulp en langdurige ondersteuning wordt daarmee op termijn steeds minder vaak ingezet.

Langdurige ondersteuning

Dit betreft langdurige inzet waarbij de vrijwilliger regelmatig thuis langskomt voor ondersteuning in de financiële administratie. Vaak zijn het complexe situaties waar ook professionele hulpverlening actief is. Met de verwijzers of aanwezige hulpverleners wordt goed samengewerkt. Er zijn relatief veel contacten die langer dan een jaar duren. Veelal gaat het dan om mensen die niet het vermogen hebben om zelfstandig de administratie te voeren, vanwege leeftijd, taal of andere beperking.

Kortdurende hulp

De aanvragen kunnen éénmalig zijn of een duur hebben van maximaal 3 maanden. Het betreft sorteerklassen, orde brengen in administratie, ondersteunende hulp bij aanvragen en financiële verantwoording bij instanties. Soms omvat het ook het opstellen van een budgetplan. Het zijn situaties waarbij er geen overzicht meer is (post is bijvoorbeeld lange tijd niet meer opengemaakt). De vrijwilligers komen bij de hulpvrager thuis voor het zoekwerk.

Hulp Thuis

Bij Hulp Thuis gaat het om (intensieve) respijtzorg waarbij vrijwilligers zorg overnemen van mantelzorgers. Vaak hebben de aanvragen binnen dit project een langdurig karakter. Een aantal vrijwilligers is ook betrokken bij het levenseinde van cliënten. Ze zijn soms zo betrokken dat ze daarna nog nazorg bieden aan de mantelzorgers die achterblijft. Dit wordt enorm gewaardeerd.

Wanneer de vrijwilligerscoördinator bij een hulpvrager op bezoek komt, kijkt zij naar het netwerk van de hulpvrager. Daarnaast wordt altijd gekeken wat de werkelijke vraag van iemand is. Doordat de vrijwilligerscoördinator laagdrempelig binnen komt bij een hulpvrager en de sociale kaart kent, kan zij een rol spelen in het organiseren van hulp om de hulpvrager heen.

Zo kan zij de hulpvrager wijzen op mogelijkheden die er bestaan binnen welzijn en zorgverlening, maar kan zij ook ondersteuning bieden met het leggen van contacten hieromtrent.

Sommige casussen zijn complex en er komen veel zorgaanbieders en vrijwilligers bij de hulpvrager over de vloer. Bijzonder is het dan dat vrijwilligers zichzelf breder inzetbaar opstellen, zodat zij als enige (uiteraard naast de zorg) bij de hulpvrager komen. De vrijwilliger die wekelijks boodschappen doet voor de hulpvrager, neemt ook de taak rondom gezelschap op zich.

De aanvragen worden tegenwoordig onderling besproken tussen de vrijwilligerscoördinatoren. Er wordt maatwerk geleverd, zodat ook in complexe casussen inzet van vrijwilligers mogelijk is.

Inzet bij een hulpvrager hoeft niet alleen door een vrijwilliger te gebeuren. We zien dat dit juist steeds vaker niet het geval is. Er wordt altijd gekeken of het netwerk van de hulpvrager zich in kan / wil zetten voor de hulpvrager. Dit is vaak het geval. In de inclusieve maatschappij die ZorgDat nastreeft heeft ieder mens iets te bieden. Vanuit deze gedachte worden hulpvragers ook aan elkaar gekoppeld. Mensen die bij elkaar in de buurt wonen, kunnen op die manier iets voor elkaar betekenen. Maar ook mensen met een zelfde hobby kunnen van grote waarde voor elkaar worden. Zoals de mensen die vanuit een hulpvraag nu iedere maand bij elkaar komen om met elkaar naar een opera te kijken.

Net als vorig jaar blijft het aanvragen voornamelijk rondom vriendschapscontacten toenemen. Vorig jaar waren er nog 35 aanvragen rondom netwerkcontacten, dit jaar zijn dit er al 52. Mogelijk is deze stijging te verklaren vanuit de werkwijze die de coördinator gebruikt. Bij een eerste hulpvraag wordt altijd gekeken, wat is de werkelijke vraag.

Tegenwoordig wordt dan uitgeplozen wie binnen het netwerk van de hulpvrager iets kan betekenen in de hulpvraag. Steeds vaker komt de coördinator er achter dat er geen of een minimaal netwerk is. Zodoende wordt er dan ingezet op versterking van het netwerk. Het aantal matches aan één specifieke vrijwilliger blijft afnemen. Vorig jaar waren er nog 54 matches, terwijl dit jaar slechts 45 keer een vrijwilliger gekoppeld is aan een hulpvrager. Andere oplossingen kunnen uitkomst bieden wanneer er wel behoefte is aan het vergroten van netwerk, maar er geen vrijwilliger beschikbaar is. In 2017 werd er 89 keer een oplossing gezocht, buiten de standaard opties.

Vanaf 2016 biedt ZorgDat ook de mogelijkheid om een levensboek te laten schrijven, een vorm van creatieve inzet bij hulpvragers. Bij het project Levensboek wordt iemand geïnterviewd over verschillende onderdelen van zijn / haar leven. Dit wordt allemaal in het levensboek opgeschreven door een vrijwilliger. Een ontzettend mooi en waardevol project wat geschikt is om een maatjescontact mee te realiseren.

Totaaloverzicht aanvragen Hulp Thuis:

Soort hulp	Aantal aanvragen 2017	Aantal matches 2017	Aantal aanvragen 2016	Aantal matches 2016	Aantal aanvragen 2014	Aantal aanvragen 2015
Bezoek gezelschap en activerend	42	22	45	21	40	35
Oppas chronisch zieke	10	5	12	6	9	2
Oppas dementerende	7	3	7	5	18	19
Gezin (met of zonder autisme)	31	5	17	8		8
Wandelen	0	0	0	0	27	5
Netwerkcontact/ Maatje	52	10	35	14	0	9
Andere oplossingen		89		44		
Totaal	142	134	116	98	94	98

In bovenstaande tabel zien we dat onder bezoek gezelschap en activerend, vooral alleenstaande ouderen vallen. Bij een oppas chronisch zieke, is de partner aanwezig en is er dus sprake van mantelzorgondersteuning. Mensen die contacten zoeken via het netwerkcontact of maatjescontact zijn in veel gevallen jonger dan 50 jaar en hebben een sociaal beperkt netwerk.

Redenen geen inzet vrijwilliger	2014	2015	2016	2017
Te complex en/of doorverwijzing	5	6	12	20
Geen vervolg na intake	4	3	2	10
IOpname	1	5	8	10
Oplossing in eigen netwerk	6	11	14	20
Toegeleid naar Wijkontmoetingscentrum	1	14	23	18
Oplossing binnen eigen wooncomplex	1	3	2	6
Oplossing via Mantelzorg consulent	1	1	4	3
Toegeleid naar logeeropvang	1	1	1	2
Totaal	20	44	66	89

Hulp in gezinnen

Vrijwilligers bieden binnen hulp in gezinnen, ondersteuning in kwetsbare gezinnen door mantelzorgondersteuning ter ontlasting van jonge mantelzorgers of het gezin, specifieke hulp bij autisme of als maatje van een jongere. De aanvragen zijn meestal complex van aard. De ondersteuning die wordt gevraagd is dan ook echt dringend nodig. Binnen de aanvragen zijn familieleden/vrienden/kennissen vaak al benaderd en dan draaien de vrijwilligers mee in een bestaand familierooster. Onderstaand de aanvragen die gedaan zijn binnen het project Hulp in gezinnen.

Totaaloverzicht aanvragen	2014	2015	2016	2017
Mantelzorgondersteuning	21	13 (met 26 kinderen)	23 (met 45 kinderen)	23 (met 34 kinderen)
Maatjesproject jongeren	4	3	3	2
Hulp bij autisme	8	8	5	6
Totaal	33	24	31	31

ZorgDat zet nu meer in op overbruggingshulp of gekaderde ondersteuning, zodat mensen zelf ook in actie komen om in hun netwerk een oplossing te zoeken. Opvallend is dat binnen deze hulpvragen soms voorbij wordt gegaan aan eenvoudige oplossingen. Dit heeft dan weer te maken met vraagverlegenheid. In een aantal situaties is een oplossing in eigen netwerk juist geen optie. Dit jaar is er 23 keer een beroep gedaan op de geboden hulp binnen gezinnen. Dit betrof 14 nieuwe en 9 bestaande aanvragen.

Binnen Hulp in gezinnen is in samenwerking met het CJG het project Steunouders gestart. In sommige situaties wordt de zorg voor een kind tijdelijk als belastend ervaren en vraagt de opvoeding te veel van de ouders. Wanneer er dan geen mensen in de eigen omgeving zijn om een beroep op te doen, kan een steuntje in de rug van een steunouder voldoende zijn om zelf de verantwoordelijkheid van de opvoeding te blijven dragen. De steunouder ondersteunt de ouder vrijwillig één dagdeel in de twee weken, door het kind rust, regelmaat, structuur en gezelligheid te bieden. In 2016 heeft de coördinator dit project uitgerold. Er is in leerste instantie gezocht naar vrijwilligers die steunouder zouden willen worden. Samen met een aantal andere gemeenten is in het begin van 2017 een cursus voor deze groep vrijwilligers gegeven. Doel was door deel te nemen aan dit landelijk uitgerolde project, dat het mogelijk werd om ook in Harderwijk steunouders te bieden, waarmee de zwaardere zorg niet nodig zou worden. Toch blijkt dat het project erg lijkt op de ondersteuning die ZorgDat al bood en wordt in 2018 gekeken hoe en of het project verder vorm krijgt.

Rondom het maatjesproject jongeren wordt er samengewerkt met het Talent House. De aangemelde jongeren worden besproken met de jongerenwerkers. Zij gaan op de jongere af

en nodigen hem / haar uit voor een activiteit in het Talent House. Indien de jongere hier niet op reageert, wordt nogmaals met de coördinator besproken hoe verder te handelen. Vrijwilligers die er voor kiezen om maatjeswerk op te pakken, hebben over het algemeen een voorkeur voor oudere mensen, in plaats van voor de jongeren. Door de jongeren te verbinden aan het Talent House wordt geprobeerd hen aansluiting te laten krijgen bij leeftijdsgenoten.

Maatjesproject

Het maatjesproject heeft als doel om vereenzaming en sociaal isolement te doorbreken. In principe kan iedereen waarbij sprake is van een isolement om een maatje vragen. Er zijn drie contactsoorten; gezelschap, coachend en buddyzorg.

Maatjescontact vraagt behalve inzet van een vrijwilliger ook een contactuele klik met elkaar. Er worden zeker wel matches gemaakt, waarvan sommige uitgroeien tot vriendschap. Andere verwateren na verloop van tijd doordat de klik tussen de maatjes toch niet aanwezig is. De coördinator houdt dit proces voortdurend in de gaten en borgt op die manier het maatjescontact.

In 2017 zijn er 29 nieuwe aanvragen gedaan voor het maatjesproject, daarnaast waren er nog 23 bestaande aanvragen. In totaal is er voor 20 mensen een maatje gevonden. daarvan werden 20 mensen verbonden aan een maatje. .

Aanvragen	Aantal	Gekoppeld
Bestaande aanvragen	23	
Nieuwe aanvragen	29	
Totaal	52	20

Uit de resultaten blijkt dat het niet altijd mogelijk is om binnen het jaar een koppeling te realiseren. De redenen zijn divers. De beschikbaarheid van een vrijwilliger is een van de belangrijkste redenen. In aansluiting op de huidige ontwikkelingen wordt bij de aanvragen om een maatje meer ingestoken op eigen kracht. Mensen worden op het moment actief naar de Wijkontmoetingscentra en het Talent House geleid. Het Wijkontmoetingscentrum biedt mogelijkheden om op een alternatieve manier een netwerk en contacten op te bouwen. Sommige mensen ervaren dit als prettig, maar niet voor iedereen sluit het collectieve karakter van een Wijkontmoetingscentrum aan bij de wensen.

Indien bezoek aan het Wijkontmoetingscentrum niet voldoet, wordt samen met de coördinator gekeken wat andere opties zijn om toch meer contacten te krijgen. Eén van de manieren is contacten creëren met andere hulpvragers in dezelfde buurt / straat. De coördinator koppelt in deze gevallen meerdere hulpvragers waarvan zij gegevens heeft aan elkaar of een vrijwilliger die zich al inzet, wordt ook gevraagd zich als maatje in te zetten.

Veel meer organisaties maken gebruik van de inzet van maatjes. Voor al deze organisaties blijkt dat er minder maatjes dan aanvragen zijn. In 2016 werd daarom het project Break the Bubble gestart. Op ludieke manieren, zoals via een kauwgomballenautomaat, werden mensen gestimuleerd om maatjes contacten aan te gaan. Deze actie was in eerste instantie nuttig, maar bleek uiteindelijk te veel van de betrokken organisaties te vragen. Zodoende is in 2017 na evaluatie besloten het project te beëindigen.

Terminale Zorg

Terminale Zorg valt uiteen in twee werkvormen, namelijk terminale zorg thuis en hospice Jasmijn.

Terminale Zorg Thuis

In 2017 is 10 keer een aanvraag gedaan voor terminale zorg thuis. Zeven keer waren er vrijwilligers die in de terminale fase van het leven hun bijdrage hebben geleverd. De vrijwilligers ondersteunden de familie en mantelzorgers variërend van 1 tot 6 nachten in de laatste fase van het leven.

Hospice Jasmijn

In 2017 waren er 28 vrijwilligers actief bij Hospice Jasmijn betrokken. Van 8 uur 's ochtends tot 21:00 uur 's avonds, zijn er vrijwilligers van ZorgDat aanwezig. Zij voeren geen verpleegtechnische handelingen uit, maar bieden allerlei andere zorg. Van luisteren tot strijken, van de tuin onderhouden tot het schenken van een kopje koffie voor bezoek. Er is in de loop van de jaren een mooie samenwerking ontstaan met het zorgteam hospice Jasmijn. We zijn dan ook trots op deze unieke samenwerking waarbij expertise vanuit ZorgDat geleverd wordt ten aanzien van de vrijwilligersinzet.

Eind 2016 zijn er aanpassingen gedaan voor een proef die vanaf januari 2017 is gestart. In de proef konden vrijwilligers hun voorkeur kenbaar maken om als zorgvrijwilliger of als gastvrouw / gastheer te functioneren. Deze keuze wordt nu ook al meegenomen tijdens de intake als vrijwilliger. ZorgDat keek in eerste instantie enigszins sceptisch naar deze aanpassing. De angst was dat vrijwilligers toch zorghandelingen zouden gaan uitvoeren. De vrijwilligers zouden in aanvankelijk ook afzonderlijk getraind worden. Dit is uiteindelijk niet gebeurd. De vrijwilligers hebben een gezamenlijke training gehad, waardoor zij nog steeds volledig inzetbaar zijn in beide functies. Dit is voor de vrijwilligers een prettige werkwijze, aangezien zij beide taakpakketten binnen het vrijwilligerswerk leuk vinden om te doen.

ZorgDat biedt binnen de samenwerking meerwaarde vanuit het lidmaatschap bij de landelijke vereniging palliatieve zorg (VPTZ). Hierdoor blijft de coördinator goed geïnformeerd over de landelijke ontwikkelingen en kunnen jaarlijks een aantal vrijwilligers deelnemen aan de landelijke deskundigheidsbevordering. ZorgDat vertegenwoordigt de lokale en regionale vrijwilligersorganisaties in het netwerk palliatieve zorg Noordwest-Veluwe.

Maaltijdvoorziening

ZorgDat biedt maaltijdservice aan huis. Meer dan 20 vrijwilligers brengen op drie verschillende dagen vriesverse maaltijden bij mensen aan huis. Er is een keuze uit een groot assortiment maaltijden, variërend in prijs, maar ook is er keuze uit natrium beperkte, vetarme en suikervrije maaltijden.

In een wekelijkse vaste route worden de maaltijden bezorgd. Op deze manier weten de klanten exact wanneer men de vrijwilligers kan verwachten. De service van deze maaltijdbezorgers is groot; zo zullen zij als dit gevraagd wordt de maaltijden uit de doos halen en in de diepvries zetten, wanneer er hulp nodig is bij het invullen van de lijsten kan dit ook aan de bezorgers gevraagd worden. Is men een keer niet thuis dan kan het maaltijdenpakket in overleg op een ander tijdstip geleverd worden. Het bezorgen van de maaltijden is niet het enige wat de vrijwilligers doen. Doordat zij de maaltijden in de woning bezorgen en de bewoners daarbij aantreffen, kunnen zij eventuele signalen wanneer er problemen zijn doorgeven aan de ouderenwerkers binnen ZorgDat.

Men is niet verplicht om elke week maaltijden te bestellen. De maaltijden kunnen op elk tijdstip besteld worden, dit kan bij de maaltijdrijder met een menulijst maar het kan ook per telefoon of per mail besteld worden bij de receptie van de Aanleg. Om de bestellingen goed te verwerken zijn er ook vrijwilligers actief met de administratie rondom de maaltijdvoorziening.

De toename aan aanbod op het gebied van kant- en klaar maaltijden is duidelijk merkbaar. Mensen zijn langer mobiel en gaan zelf naar supermarkt of groenteboer waar ook kant-en-klaar maaltijden verkrijgbaar zijn. Voor degenen voor wie dit niet meer lukt, kan ZorgDat een vangnet bieden. Deze tendens is ook zichtbaar in de cijfers:

Aantal bezorgde maaltijden:

Jaar	Unieke klanten	Aantal bezorgde maaltijden
2014	144	23.010
2015	147	20.328
2016	112	17.262
2017	113	15.941

Sinds 2015 is het aantal gebruikers van de kant- en klaar maaltijden verminderd. In de afgelopen twee jaar is de vermindering gestagneerd. Het aantal gebruikers van de maaltijden bezorgd door vrijwilligers van ZorgDat is al twee jaar rond de 110 mensen.

Er zit weinig verloop in het aantal klanten dat langere tijd gebruik maakt van een maaltijd. Mensen die korter gebruik willen maken van een maaltijd vinden in bijv. supermarkten of bij een groenteboer ook goede maaltijden. Toch zien we hier een kleine toename van het aantal unieke gebruikers. De service dat de maaltijden thuis worden gebracht en er ruimte voor een praatje is blijken waardevol. Daarnaast zijn er op steeds meer locaties, onder andere bij ZorgDat maaltijden die voor een klein bedrag gezamenlijk gebruikt kunnen worden. De vrijwilligerscoördinatoren verwijzen bij voorkeur juist naar dit soort mogelijkheden. Mensen die (tijdelijk) mee willen eten, blijven op die manier in contact met anderen wat uiteindelijk goed blijkt voor het welzijn en welbevinden van de persoon in kwestie. Het vangnet dat via de maaltijdvoorziening wordt geboden, is ten dele vervangen door gezamenlijke maaltijden waar mensen gebruik van maken, maar blijft ook bestaan naast diverse maaltijdvoorzieningen bij de supermarkt en groenteboer.

Periode	Aantal klanten 2016	Aantal klanten 2017
1-3 maanden per jaar = weinig	32	40
4- 6 maanden per jaar = soms	11	11
7-12 maanden per jaar = vaak	69	62
Totaal	112	113

Buurtbemiddeling

Buurtbemiddeling bemiddelt in conflicten die spelen tussen burens of buurtgenoten. Samen met de vrijwillige bemiddelaars wordt gezocht naar een oplossing. Buurtbemiddeling heeft als belangrijkste doel om de zelfredzaamheid van burgers te stimuleren. Het is een mooi voorbeeld hoe mensen ondersteund kunnen worden in eigen kracht. Over het algemeen blijkt wanneer burens met behulp van vrijwilligers met elkaar in gesprek gaan, dat er veel ruis in de communicatie weggenomen kan worden. Vaak is dit voldoende om het conflict op te lossen. Als een gesprek met de andere partij niet mogelijk is of er geen oplossing voor het probleem is, wordt coaching als alternatief aangeboden. Ook kan het Harderwijker Krachtteam worden ingezet. Zij kunnen in de wijk op de problematiek af gaan waardoor er nogmaals kans is een conflict op te lossen.

Tijdens één van de deskundigheidsbijeenkomsten hebben de vrijwilligers samen een training “provocatief communiceren” gevolgd, zodat zij deze vaardigheid in kunnen zetten tijdens de gesprekken die zij voeren. Steeds vaker blijkt dat een bemiddeling niet alleen met gesprekstechnieken bemiddeld kan worden. De training provocatief communiceren richtte zich op een humoristische en provocatieve communicatie mogelijkheid binnen bemiddelingen, om een gesprek soepeler te laten verlopen.

Er is een goede samenwerking met politie, gemeente en woningcorporaties. Zij zijn betrokken bij veel casuïstiek en met elkaar wordt nagedacht over de aanpak in sommige moeilijke casussen.

De casuïstiek wordt net als in de andere werkvelden steeds zwaarder. Steeds vaker zijn er meerdere redenen om een melding te doen bij Buurtbemiddeling.

In onderstaande tabel is te zien hoe meldingen bij Buurtbemiddeling binnen komen.

	2014	2015	2016	2017
Zelfmelders	29	24	12	8
UWOON	36	36	36	49
Omnia	4	11	11	14
Politie	21	18	21	23
Gemeente	4	4	7	5
Anderen	2	5	3	1
Totaal	96	98	90	100

Onderstaande tabel laat zien uit welke wijken de meldingen afkomstig zijn. Vooral in de wijken Wittenhagen en Slingerbos / Veldkamp is een hoge stijging van het aantal meldingen te zien. De wijken waar in 2016 de meeste klachten vandaan kwamen, Binnenstad, Zeebuurt, Stadsdennen en Wittenhagen, laten in 2017 een afname van het aantal klachten zien. Ook in de Wittenhagen is een hoog gehalte huurwoningen, wat de aantallen meldingen (via bijvoorbeeld verwijzers) kan verklaren.

De coördinator buurtbemiddeling is in 2016 en 2017 actief geweest tijdens burendag. Eén van de wijken die zij meerdere malen heeft bezocht is het Slingerbos. Mogelijk heeft deze vorm van promotie maken effect op het aantal meldingen.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Binnenstad, Zeebuurt, Frieseграчт	17	18	17	26	26	27	21	20	18	14
Stadsdennen	7	12	10	13	16	18	18	23	20	19
Stadsweiden	18	17	17	19	20	13	20	18	18	14
Wittenhagen	14	18	16	28	24	12	15	18	17	26
Frankrijk	1	1	3	4	8	9	9	6	2	5
Drielanden	7	9	10	17	8	9	11	8	12	12
Slingerbos, Veldkamp	1	1	2	1	3	1	1	2	1	8
Hierden	2	1	0	1	3	6	1	3	2	2
Totaal	67	77	75	109	109	95	96	98	90	100

Overzicht woningeigenaren:

Eigenaar woningen	2014	2015	2016	2017
UWOON	64	57	55	63
Omnia	10	17	15	15
Koop	20	18	19	18
Andere verhuurders	2	6	1	3
Onbekend				1
Totaal	96	98	90	100

Overzicht conflicten

	2014	2015	2016	2017
Geluidsoverlast	44	47	41	55
Pesten / lastigvallen	28	29	37	29
Tuin / grondgeschillen	13	11	13	11
Overlast kinderen	3	1	2	10
Overlast dieren	6	8	12	7
Rommel		4	2	1
Stankoverlast	5	1	2	1
Rook en stookoverlast			4	2
Parkeerproblemen	2	4	6	2
Overig			1	
Totaal	101	105	120	119

Aantal geslaagde bemiddelingen

	2014	2015	2016	2017
Geslaagd	63	74	63	65
Niet geslaagd	29	20	18	19
Coaching	4	4	9	10
Overig				6
Totaal	96	98	90	100

Het aantal bemiddelingen ligt dit jaar op 100. Hiervan zijn er 65 in eerste instantie gelukt. Wanneer een bemiddeling geen succes lijkt te hebben, wordt coaching ingezet of kan worden doorverwezen. Dit levert op dat er uiteindelijk 81 geslaagde bemiddelingen hebben plaatsgevonden in 2017.

Jongerenbuurtbemiddeling

Vanaf het voorjaar van 2015 heeft in Harderwijk een pilot gelopen met jongerenbemiddeling als mogelijke aanpak van jeugdoverlast. Jongerenbuurtbemiddeling is een variant op buurtbemiddeling, waarbij jongeren zelf actief deelnemen aan de oplossing. Hiervoor worden jongeren in de leeftijd van 16 tot en met 23 jaar samen met ervaren buurtbemiddelaars getraind in het bemiddelen, zodat zij kunnen helpen bij situaties waarbij overlast door de omgeving wordt ondervonden. Het gaat om problemen die ontstaan zijn door bijvoorbeeld geluidsoverlast, pesterijen en rommel achterlaten bij een jongerenontmoetingsplek. De

kracht van deze vorm van bemiddeling is dat (onpartijdige) jongeren – samen met een volwassene - ingezet worden als bemiddelaars om te komen tot een gedragen oplossing.

Jongeren slaan de juiste toon aan tegenover andere jongeren en de kans is daarmee groter dat ze mee willen doen aan een bemiddeling. De bemiddeling wordt uitgevoerd door een duo-combinatie van een jongere- en een volwassen bemiddelaar. Vanaf november 2015 hebben 13 jongeren en 8 volwassenen deze training gevolgd.

Dit was voor alle deelnemers een zeer waardevolle training waarin ze niet alleen leerden hoe jongerenbemiddeling in zijn werk gaat maar ze ook allerlei vaardigheden leerden die in hun dagelijks leven relevant zijn, zoals omgaan met conflicten en emoties van jezelf en van anderen. Vrijwilligers en stagiaires die in het jongerenwerk en straathoekwerk actief zijn kunnen deze vaardigheden in dat werk goed inzetten, nog afgezien of daarin een jongerenbemiddelingstraject ingezet wordt.

Jongerenbuurtbemiddeling bleek lastiger inzetbaar dan gedacht. In situaties van jeugdoverlast is vaak sprake van een groep of groepen jongeren van wisselende samenstelling. Om afspraken te maken met alle betrokken jongeren blijkt moeizaam, bovendien voelen andere jongeren dan degenen waarmee de afspraken zijn gemaakt, zich niet altijd verplicht zich aan afspraken te houden.

Het kwam ook voor dat bewoners die klaagden over overlast niet in gesprek wilden met de jongeren uit angst voor represailles.

Landelijk gezien stoppen meerdere jongerenbemiddelingsprojecten om dezelfde redenen als hierboven genoemd. ZorgDat wil een aantal aspecten vanuit jongerenbuurtbemiddeling borgen als aanvulling op het jongerenwerk. Dit is met name de training die is gevolgd, maar ook de samenwerking die is ontstaan bij jeugdoverlast met de coördinator buurtbemiddeling.

Servicepunt Mantelzorg

Het Servicepunt Mantelzorg is een adviespunt waar mantelzorgers met hun vragen terecht kunnen op het gebied van zorg en welzijn en hun eigen rol als mantelzorger. Hiernaast is het een belangrijke taak om ervoor te zorgen dat mantelzorg bij iedereen op het netvlies komt. De mantelzorgconsulent is het aanspreekpunt voor mantelzorgers en anderen die met mantelzorgers omgaan.

De mantelzorgers kunnen bij de mantelzorgconsulent terecht voor allerlei soorten vragen rondom (mantel)zorg. Zij is alert op overbelasting van de mantelzorger en stimuleert hen respijtzorg te regelen. De mantelzorgers die contact zoeken worden ingeschreven. Zij ontvangen een aantal keren per jaar een nieuwsbrief – die de consulent schrijft - en uitnodigingen voor bijeenkomsten, (o.a. een partnergespreksgroep) en een activiteit i.v.m. de Dag van de Mantelzorg. Jonge mantelzorgers worden een aantal keren per jaar uitgenodigd voor een uitje.

Daarnaast geeft de mantelzorgconsulent voorlichting en verzorgt zij - sinds 2015 - ook de uitreiking van de mantelzorgwaardering van de gemeente. Gebleken is dat hierdoor veel nog onbekende mantelzorgers in beeld komen. Bijzonder is dat onder de nog onbekende mantelzorgers veel ouders van kinderen zijn. Deze groep was voorheen niet / veel minder in beeld en kan nu indien gewenst ook ondersteund worden door het Servicepunt Mantelzorg. Mensen worden meer aangesproken om gebruik te maken van hun eigen netwerk. Dit is echter vaak beperkt. Veel mantelzorgers zijn al zwaar belast, het risico op overbelasting is groot. Het blijft het dus belangrijk toe te zien op het welzijn van de mantelzorgers!

In Harderwijk is de mantelzorgconsulent vaak in beeld wanneer behoefte is aan individuele ondersteuning. Mensen komen geregeld met een hulpvraag, waarop de mantelzorgconsulent reageert. Dit vraagt zo veel tijd en energie, dat zij daardoor minder tijd investeert in het opzetten van nieuw groepswerk e.d. Ook de jonge mantelzorgers komen hierdoor minder

vaak aan bod dan gewenst. De mantelzorgconsulent verwijst wel vaak naar groepswork en bijeenkomsten die geschikt zijn voor bepaalde mantelzorgers.

Een vrijwilliger heeft alle mensen die zich inschreven voor het mantelzorgcompliment gebeld en bevestigd op behoefte. De uitkomst is dat veel inwoners zich inschrijven voor het mantelzorgwaardering, maar minder behoefte hebben aan extra ondersteuning of bijwonen van bijeenkomsten. Door uit te leggen wat de mogelijkheden zijn, is het in de toekomst wanneer het evt. nodig is gemakkelijker contact te leggen.

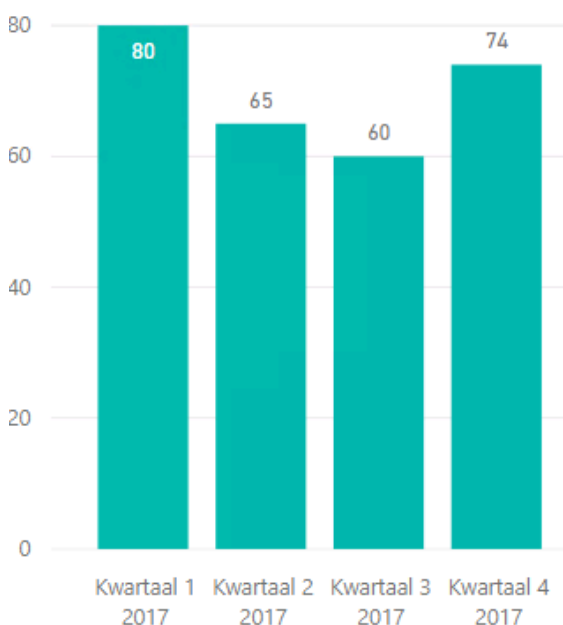
Het totaal aantal ingeschreven mantelzorgers in Harderwijk en Hierden is 966. Dit zijn mensen die bekend zijn bij ZorgDat, informatie ontvangen en in geval van behoefte contact zoeken met de mantelzorgconsulent.

Er zijn dit jaar 208 lopende aanvragen, waarvan 118 nieuwe aanvragen. Dit is een groep mensen die actief door de mantelzorgconsulent worden ondersteund en waar de mantelzorgconsulent actief voor is.

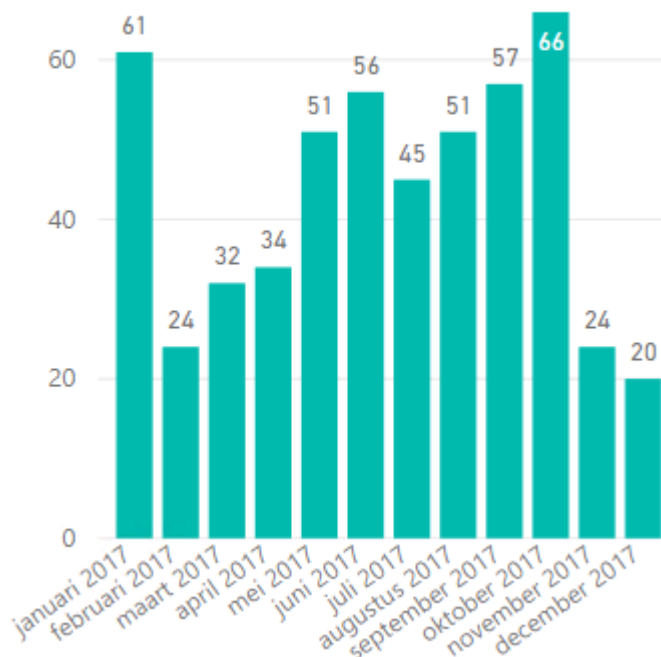
De onderstaande cijfers kunnen een enigszins vertekend beeld geven. In mei vorig jaar is het digitaal systeem van ZorgDat helemaal opgeschoond qua inschrijvingen. Dit heeft invloed op de aantallen lopende en nieuwe aanvragen. Een groot gedeelte van deze mantelzorgers is nog steeds bekend bij ZorgDat, maar heeft nu vooral ondersteuning via nieuwsbrieven en informatie. Daarnaast zijn in eerdere instantie ook alle contacten van het mantelzorgcompliment opgenomen in de aanvragen, dit is aangepast en wordt nu anders genoteerd. Mensen die het mantelzorgcompliment aanvragen zijn bekend, maar hoeven nu geen directe hulpvraag te hebben. Voor de toekomst bewaart ZorgDat deze gegevens. Verder is in de cijfers niet zichtbaar dat in 2017 meer tijd per casus is besteed dan in 2016. Het aanspreken en mobiliseren van het eigen netwerk vraagt extra tijd en energie. De totale doorlooptijd van een casus is echter verminderd.

	Vanaf juni 2016	2017
Totaal Aantal ingeschreven mantelzorgers	849	966
Jonge mantelzorgers (tot 23)	82	90
Lopende aanvragen	256	208
Nieuwe aanvragen	95	118

#Unieke Casussen (periode) per KwartaalJaar

#Unieke Casussen (periode) per MaandJaar

Voor wie zorgen Mantelzorgers?

Er zijn veel redenen waarom iemand een mantelzorger nodig heeft. In onderstaande tabel staat weergegeven voor wie de mantelzorgers zorgen. Een aantal geeft geen specifiek zorggebied aan, maar zorg in het algemeen. Dit kan wanneer iemand ouder wordt, niet specifiek ziek wordt, maar wel extra ondersteuning van familie of een bekende nodig heeft om langer thuis te kunnen blijven wonen. Ook zorg voor iemand met meerdere aandoeningen komt geregeld voor zoals uit de cijfers op te merken valt.

	2016	2017
Algemeen	212	221
Lichamelijke beperking	33	36
Verstandelijke beperking	58	74
Psychiatrisch ziektebeeld	35	47
Autisme	106	132
Slechtziend / doof	12	15
Lichamelijke ongemakken	199	225
Reuma	42	51
Diabetes	30	34
Kanker	27	38
Hart, vaat en longziekten	57	63
Parkinson	44	53
Niet aangeboren hersenletsel	48	55
Dementie	83	99

Georganiseerde trainingen en bijeenkomsten:

Jaarlijks organiseert de mantelzorgconsulent trainingen rondom thema's die voor de mantelzorgers van belang zijn. Hierbij kan worden gedacht aan informatie over dementie of niet aangeboren hersenletsel. Ook worden er ontspanningsmomenten georganiseerd voor

de jonge mantelzorgers. Ondanks dat het Servicepunt Mantelzorg vanaf 1 januari 2017 afzonderlijk werkt voor Ermelo en Harderwijk, wordt er bewust voor gekozen om de trainingen en bijeenkomsten gezamenlijk voor beide plaatsen te blijven organiseren. Net als voorheen wordt alleen de dag van de mantelzorg voor de beide plaatsen afzonderlijk georganiseerd.

Los van deze trainingen levert de mantelzorgconsulent haar bijdrage in bijeenkomsten die een grotere doelgroep hebben dan alleen mantelzorgers. Het gaat dan voornamelijk om het geven van een stukje publiciteit tijdens deze bijeenkomsten. Zo heeft de mantelzorgconsulent tijdens de ledendag van Icare, de Langer Thuis Beurs en de netwerkmeeting over de mogelijkheden rondom mantelzorg verteld. Dit levert op dat mensen het Servicepunt kennen wanneer zij het nodig hebben.

Bijdrage aan trainingen geleverd:

Training	Aantal deelnemers
Mantelzorgers die zorgen voor iemand met NAH (niet aangeboren hersenletsel). 4 Avonden i.s.m. met Interakt Contour en MEE Veluwe	8

Bijeenkomsten voor jonge mantelzorgers:

Er wordt voor de jonge mantelzorgers geregeld iets georganiseerd. Toch blijkt dat veel jonge mantelzorgers niet deelnemen. Via facebook en email worden zij uitgenodigd en ook wordt hen gevraagd wat zij zouden willen doen, zodat de mantelzorgconsulent kan aansluiten op de wensen van de jonge mantelzorgers. In mei zijn de jonge mantelzorgers van 6-12 jaar bij Kok Experience geweest om daar in het indoor speelparadijs te spelen. Er waren 22 kinderen mee, waarvan er 16 uit Harderwijk kwamen. Andere deelnemertjes kwamen uit Ermelo en Putten. In juli zijn enkele jonge mantelzorgers met de mantelzorgconsulent meegeweest naar het Young Heroes Festival in De Glind.

Overzicht aanbod servicepunt Mantelzorg:

Bijeenkomst	Samenwerkingspartner	Aantal deelnemers
Partnersgespreksgroep 4x		4 – 10 per bijeenkomst
GGZ Café 4x		8-14 bezoekers
Dag van de mantelzorg in Randmeer met diverse workshops en stampottenbuffet	Randmeer (ZNWV)	38 uit Harderwijk
Dag van de mantelzorg in Weideheem met diverse workshops en stampottenbuffet	Weideheem (ZNWV)	50 uit Harderwijk
Kinderen van de BSO vertelt over mantelzorg	BSO	Kinderen hebben tijdens de dag van de Mantelzorg iets gemaakt en gebracht aan de mantelzorgers.
Film over dementie voor o.a. de partnersgespreksgroep en alle andere geïnteresseerden		16 bezoekers

Mantelzorgwaardering

In de WMO 2015 is geregeld dat gemeenten via de verordening bepalen op welke wijze het College zorg draagt voor een jaarlijkse blijk van waardering voor de mantelzorgers. Gemeenten kunnen mantelzorgers waarderen op een manier die aansluit bij de lokale behoeften van mantelzorgers en de lokale mogelijkheden voor ondersteuning.

Ook in 2017 heeft ZorgDat de mantelzorgwaardering voor de gemeente Harderwijk mogen uitvoeren. Inschrijven was mogelijk via papieren formulieren en via internet. Meer dan 650 mantelzorgers ontvingen het mantelzorgcompliment in Harderwijk. Daarnaast werden er 29 mantelzorgers bereikt, maar moesten zij worden doorverwezen naar een andere gemeente.

Omschrijving	Aanvragen online	Aanvragen papier
Bekende mantelzorgers	397	74
Nieuwe mantelzorgers	70	46
Jonge mantelzorgers	64	5
Totaal Harderwijk	467 Excl. jonge mantelzorgers: 64	120 Excl. Jonge mantelzorgers: 5
Doorverwezen mantelzorgers naar een andere gemeente	29	0

	Volwassenen	Kinderen/ jongeren
Uitgekeerd mantelzorgcompliment 2017	587	69

Het aantal bereikte mantelzorgers is iets hoger dan het vorige jaar. Er is jaarlijks een groep nieuwe mantelzorgers te zien. In 2016 waren er ongeveer 100 mantelzorgers die nog niet bekend waren, in 2017 is dit aantal 116.

Ouderenadvieswerk

Na het verlies van haar man, werd mevrouw eenzaam, zwaar depressief en afhankelijk van haar kinderen. Stapje voor stapje begeleidde de ouderenadviseur haar naar een Wijkontmoetingscentrum. Daar ontmoet zij weer mensen en met ondersteuning van de coördinator en vrijwilligers in het wijkontmoetingscentrum, is mevrouw weer terug op de weg van haar zware depressiviteit.

De ouderenadviseur richt zich op 55 plussers in Harderwijk en Hierden. Zij geeft informatie, adviseert, geeft ondersteuning en verwijst of bemiddelt. Het betreft dan vaak vragen rondom welzijn, wonen en zorg. Het gaat bij ouderenadvies regelmatig om eenmalige of kortdurende contacten. Het kan echter ook gebeuren dat iemand langer ondersteund wordt, afhankelijk van de situatie waarin iemand verkeert. Daarnaast houdt de ouderenadviseur daar waar nodig ook een vinger aan de pols, zodat indien wenselijk op tijd ondersteuning kan worden geboden. Daarbij zijn deze bezoeken ook vaak ter ondersteuning van de omgeving. De ouderenadviseur kan reageren op vraag van de oudere, maar kan ook op basis van een signaal contact opnemen. Steeds vaker is de ouderenadviseur spin in het web bij een persoon met een multiproblematiek. Als spin in het web kan de ouderenadviseur veel betekenen voor individuele casussen. Zij biedt maatwerk en kan vaak bij mensen binnen komen waar andere professionals moeilijk toegang krijgen. De ouderenadviseur kan ondersteunen bij het bouwen van het netwerk om de persoon heen. Mensen kunnen door haar naar het wijkontmoetingscentrum worden geleid.

Het netwerk binnen Harderwijk van de professionals wordt breder, en hieruit komen steeds meer signalen voor de ouderenadviseur. Er wordt steeds vaker geanticipeerd op signalering

vanuit andere kanalen. Dit kunnen bijvoorbeeld signalen zijn van de maaltijdrijders die iets aantreffen wat niet lijkt te kloppen maar ook vanuit de praktijkondersteuners van de huisarts, meldpunt Veilig Thuis, kerken, burens etc.

Al langere tijd is er een veranderende vraagstelling merkbaar. Steeds meer is er sprake van begeleiding en langduriger volgen van mensen en minder van het bieden van adviesgesprekken. In 2017 heeft de ouderenadviseur minder casussen op kunnen pakken dan de vorige jaren. Het aantal contacten dat binnen een casus plaatsvindt is echter sterk toegenomen. Waar er vorig jaar in 188 casussen 370 contacten waren, is dat in 2017 toegenomen naar 530 contacten in 150 casussen, een stijging van meer dan 40%. Dit laat zien dat de casussen aan het veranderen zijn. De problematiek wordt zwaarder en er is meer behoefte aan begeleiding.

In 2017 werd een casus vaak aangemaakt naar aanleiding van de signaalfunctie die de ouderenadviseur heeft, daarnaast gingen vragen over wonen en praktische ondersteuning. Verder is een ontwikkeling te zien waar ouderen dementie vertonen of er een psychische aandoening aanwezig is. Samenwerking met GGZ of huisarts (POH) is dan van essentieel belang. Gelukkig wordt de samenwerking met het netwerk steeds breder. Dit resulteert ook in meer vragen. De ouderenadviseur geeft indien nodig informatie aan praktijkondersteuners van de regio. Hierdoor zijn meer verbindingen gelegd en weet men elkaar op het juiste moment beter te vinden. De ouderenadviseur onderhoudt daarnaast contact met diverse netwerkorganisaties in Harderwijk. Zo is er regelmatig contact met de WMO medewerkers van de gemeente, de partners van het Platform Informele zorg, Stimenz, Longpunt en Alzheimer café.

Twee maal per jaar wordt de Wegwijzer gedrukt. In deze wegwijzer worden organisaties, adressen en telefoonnummers verzameld die voor ouderen en mantelzorgers van belang kunnen zijn. Dit boekje wordt dan ook graag gebruikt door ouderen maar ook door onze netwerkpartners.

De ouderenadviseur is betrokken bij project Gezond Veluwe. Via dit project wordt de ouderenadviseur gekoppeld aan die huisartsenpraktijken die met OZO verbindzorg(gaan) werken. Ondanks de huidige samenwerking, zou deze verder geïntensiveerd kunnen worden ten behoeve van de bewoners van Harderwijk. Met welzijn kan veel bereikt worden zodat duurdere zorg veelal bespaard kan blijven of uitgesteld kan worden.

In onderstaande tabel staan het aantal contacten en hulpvragers die bereikt zijn door de ouderenadviseur en het team huisbezoekers.

Omvang van het bereik:

Activiteit	Aantal hulpvragers 2017	Aantal hulpvragers 2016	Aantal hulpvragers 2015	Aantal vrijwilligers
75+ project huisbezoeken (vanaf 2017 ook 80 + huisbezoeken)	241	145	192	10
Casussen	150 (530 contacten)	188 (370 contacten)	145 (356 contacten)	ouderenadviseur
Nieuw	65	52	73	ouderenadviseur

Leeftijd	2017	2016	2015
< 65	8	14	6
66-75	49	28	21
76-85	54	52	43
>86	31	50	32
onbekend	28	44	43

Omvang bereik ouderenadviseur:

	2017	2016
Binnenstad/ Friese gracht	6	14
Drielanden	20	26
Frankrijk/ Walstein	5	8
Hierden	4	6
Slingerbos/ Veldkamp	4	6
Stadsdennen	55	72
Stadsweiden/ Nachthok	26	35
Tinnegieter/ Tweelingstad/ Wittenhagen	20	13
Sypel	2	2
Zeebuurt	3	6
Anders	3	
Totaal	150	188

Huisbezoeken aan 75- en 80- plussers

Het huisbezoekproject aan 75-plussers en 80- plussers heeft een preventief, activerend en signalerend karakter. Iedere 75- plusser in Harderwijk heeft de mogelijkheid om bezocht te worden door een vrijwillige huisbezoeker van ZorgDat. ZorgDat benaderd deze doelgroep actief. Het project loopt in Harderwijk sinds 2002. Er is in de loop van de jaren een verschil te merken tussen iemand van 75 toen en nu. De 75 plusser is nu over het algemeen veel vitaler. Eind 2016 is er een pilot van een jaar gestart om behalve de 75-plusser ook de 80-plussers in Harderwijk te benaderen. Vandaar dat de gemeente vanaf eind 2016 ook adressen van alle inwoners van Harderwijk van 80 jaar en ouder geeft. In dit jaarverslag wordt de eerste informatie met betrekking tot deze pilot beschreven.

Informatie is bij 75 plus nog niet altijd gewenst, terwijl mensen van 80 anders in het leven staan en wel graag geïnformeerd worden over de mogelijkheden rondom welzijn en wonen in Harderwijk. Dit is ook zichtbaar in de cijfers. Van het totale aantal 80 plussers is 63% geïnteresseerd in een gesprek, waar dit bij de 75 plussers “slechts” 53% is.

Het project wordt onder coördinatie van de ouderenadviseur uitgevoerd door circa 10 vrijwilligers die getraind zijn in gespreksvoering. Met de groep vrijwilligers is regelmatig contact waarbij ook nieuwe wet- en regelgeving, nieuwe projecten en de sociale kaart onder de aandacht gebracht wordt zodat de vrijwilliger een wegwijzer kan zijn tijdens haar/zijn werk als huisbezoeker. Dit jaar hebben er in de groep vrijwilligers enkele wisselingen plaatsgevonden.

In principe wordt door middel van een brief met alle 75-en 80- plussers contact gelegd, waarna gebeld wordt om een afspraak te maken. Als iemand niet in het telefoonboek staat wordt er nog een brief gestuurd om alsnog contact te leggen.

Bij de huisbezoeken is in 2017 met 431 mensen contact gelegd. Dit zijn bijna 200 contacten meer dan in 2016, toen werd er contact gelegd met 242 mensen.

Er zijn binnen het project 241 bezoeken geweest, waarvan 141 keer bij vrouwen en 100 bezoeken bij mannen.

Bij 203 bezoeken waren er geen bijzonderheden. Bij 38 mensen was er een vervolg op het bezoek. De ouderenadviseur ging nogmaals langs, er werd aanvullende informatie verstrekt of er vond een doorverwijzing plaats. Omdat het hierbij om 15 80 – plussers ging, kan geconcludeerd worden dat indien het project niet had plaatsgevonden, deze signalen niet zo snel aan het licht waren gekomen.

Van het totaal van 431 mensen gaven 190 mensen aan geen bezoek te wensen of zij waren onbereikbaar. De redenen van geen bezoek zijn zeer divers: bijvoorbeeld dat de informatie bekend is, dat men geen Nederlands spreekt, dat men geen tijd heeft, dat men zich nog te jong voelt, dat men er geen behoefte aan heeft of dat iemand is opgenomen etc. Slechts 37% van de 80 plussers, te weten 58 mensen, gaven aan geen interesse aan bezoek te hebben.

In het totaal vonden er ten opzichte van 2016 veel meer bezoeken plaats. Op het moment dat het 80 –plus project startte, was de verwachting dat er meer bezoeken zouden plaatsvinden. Deze verwachting is waarheid geworden. Qua probleemgebieden liggen de getallen iets hoger bij de 80 plussers. Opvallend is daarnaast dat meerdere 80- plussers aangeven nog eens te moeten verhuizen en dit soms als een probleem te ervaren. De meeste 80 – plussers ervaren het bezoek van de vrijwilligers als prettig. Ze voelen dat de gemeente naar hen omkijkt en vinden het prettig om in deze levensfase ondersteund te worden.

Tijdens het bezoek worden vragen gesteld als: hoe woont u, hoe is uw mobiliteit, hoe komt u de dag door enzovoort. Als problemen werden de onderstaande zaken aangegeven. Meerdere mensen gaven aan meer dan één probleem te hebben terwijl anderen juist totaal geen problemen ervaren.

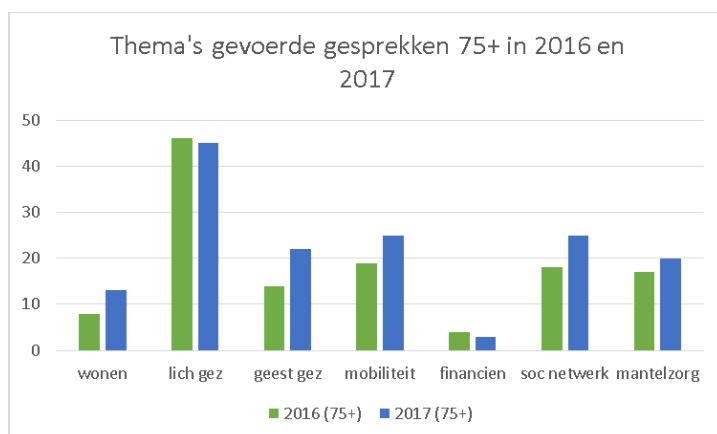
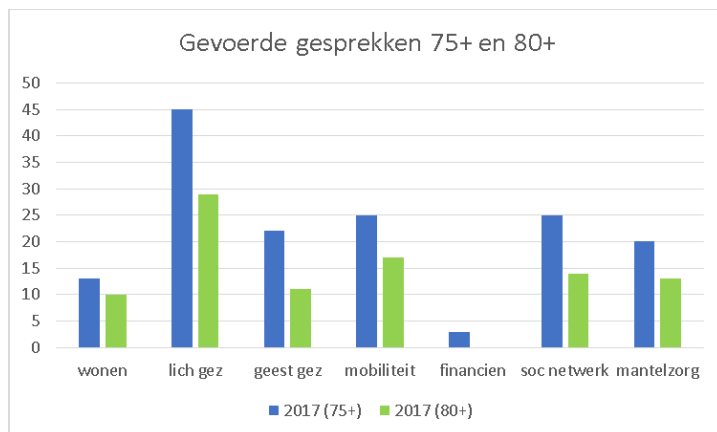
Aantal gesprekken over de volgende onderwerpen:

	2016 (75+)	2017 (75+)	2017 (80+)
wonen	8	13	10
lich gez	46	45	29
geest gez	14	22	11
mobiliteit	19	25	17
financien	4	3	0
soc netwerk	18	25	14
mantelzorg	17	20	13

Verdeling per woonwijk:

	2016 (75+)	2017 (75+)	2017 (80+)
Binnenstad/ Friese gracht	8	15	17
Drielanden	14	16	8
Frankrijk/ Walstein	20	16	2
Hierden	14	18	7
Slingerbos	5	15	8
Stadsdennen	29	18	20
Stadsweiden/ Nachthok	15	23	12

Tinnegieter/ Tweelingstad/ Wittenhagen / Veldkamp	26	14	18
Waterstad		2	0
Zeebuurt	14	7	5
Totaal	145	144	97

Servicepunt Vrijwilligerswerk

De coördinator bemiddelt mensen naar vrijwilligerswerk en heeft contacten met vrijwilligersorganisaties over beleid, bestuurlijke organisaties en vrijwilligersvacatures. De belangrijkste kerntaken zijn: de vacaturebank, de informatie- en adviesfunctie, waardering voor het vrijwilligerswerk promoten en het organiseren van de vrijwilligersmarkt. Vrijwilligerswerk is een belangrijk middel ter bevordering van de participatie. Er is een duidelijke tendens zichtbaar van burgers die vrijwilligerswerk zoeken in het kader van ontmoeten en meedoen, als gevolg van één van de transities. Veel burgers vinden door middel van bemiddeling een geschikte plek. Soms is de grens tussen het doen van vrijwilligerswerk en het zijn van deelnemer vaag. De wens om vrijwilligerswerk te doen, kan dan niet altijd worden ingevuld. Vrijwilligers worden geïnformeerd over de mogelijkheden van het vrijwilligerswerk. Ook mensen die verplicht vrijwilligerswerk moeten doen, worden bemiddeld. Het Servicepunt draagt erin bij dat een grote groep mensen meedoet aan de maatschappij, de eigen kracht inzet en mensen helpt om mee te doen in de samenleving. Het Servicepunt Vrijwilligerswerk werkt als gevolg van de transitie op meerdere vlakken samen met Meerinzicht. Binnen Samenleving En Route, maar ook bij andere projecten rondom participatie van vrijwilligers wordt gekeken naar de mogelijkheden om samen te werken met Meerinzicht Sociaal.

Daarnaast werkt ZorgDat samen met Pharos omtrent het project Aan de Slag. ZorgDat heeft het streven om mensen die vrijwilligerswerk doen in het kader van participatie ook daadwerkelijk verder te helpen. Het vinden van vrijwilligerswerk in onze maatschappij is één ding. Het vervolgens door kunnen en mogen groeien naar een volgende plaats is een tweede. Sommige vrijwilligers gebruiken vrijwilligerswerk als een opstapje naar betaalde arbeid. Het zou mooi zijn als ZorgDat vrijwilligers kan ondersteunen in de ontwikkeling van hun kwaliteiten en mogelijkheden, richting het betaalde werk.

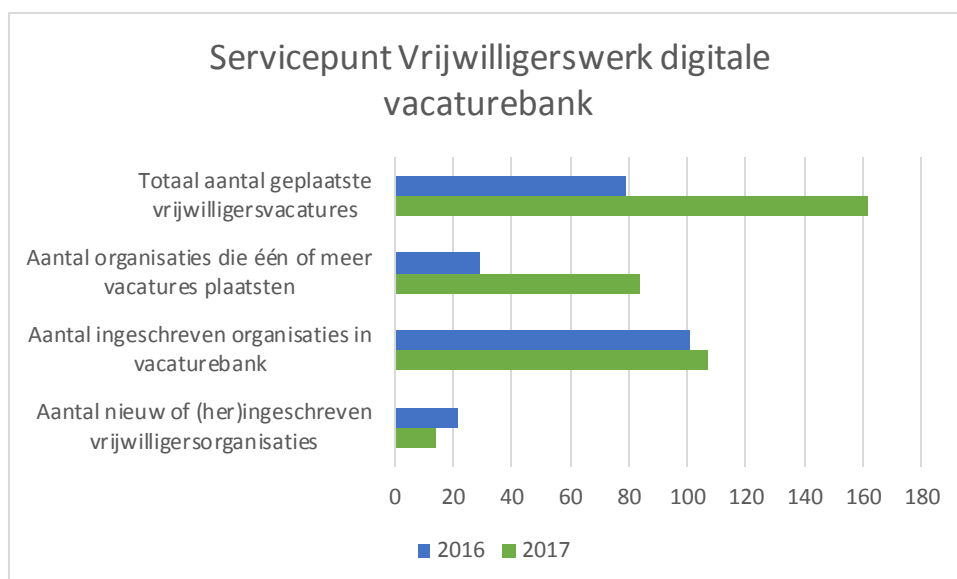
Bemiddeling is één van de kerntaken van het Servicepunt Vrijwilligerswerk. De bemiddeling van burgers naar vrijwilligerswerk vindt plaats door één of meerdere persoonlijke gesprekken of via de digitale vacaturebank. De bemiddeling via persoonlijke gesprekken is arbeidsintensief. Er zijn vaak meerdere gesprekken benodigd en er is een reden waarom iemand voor persoonlijke bemiddeling kiest. Het toeleiden naar vrijwilligerswerk blijkt dan vaak maatwerk te zijn. Per persoon wordt gekeken wat iemands mogelijkheden zijn en hoe hij / zij dan (toch) kan participeren in de maatschappij.

	2017	2016
Persoonlijke bemiddeling	45	42
Digitale bemiddeling	35	46
Samenleving En Route	16	25
Aan de Slag	210	
Gesproken organisaties	47	

Vrijwilligersorganisaties kunnen zich inschrijven bij het Servicepunt Vrijwilligerswerk. Vacatures die zij plaatsen worden in de vacaturebank geplaatst door vrijwilligers van het Servicepunt. Geïnteresseerde vrijwilligers kunnen hier dan op reageren. In 2017 zijn er digitaal 35 matches gemaakt. Dit betekent dat de vrijwilligers daadwerkelijk zijn aangesloten bij een vrijwilligersorganisatie. Daarnaast zijn er veel vrijwilligers die wel interesse hebben getoond voor een vacature in de digitale vrijwilligersbank. Ook zijn van de geplaatste vrijwilligersvacatures enkele ingevuld door bijvoorbeeld vrijwilligers die via Aan de Slag hebben gewerkt.

In 2017 zien we grote stijging van organisaties die één of meer vacatures hebben geplaatst. De coördinator van het Servicepunt Vrijwilligerswerk heeft veel gesprekken met (nieuwe) organisaties gevoerd. Ook is een wisseling in de wacht bij organisaties er soms de reden van dat er weer vacatures geplaatst worden.

	2017	2016
Aantal nieuw of (her)ingeschreven vrijwilligersorganisaties	14	22
Aantal ingeschreven organisaties in vacaturebank	107	101
Aantal organisaties die één of meer vacatures plaatsten	84	29
Totaal aantal geplaatste vrijwilligersvacatures	162 nieuw + doorlopend	79 nieuw + doorlopend

Tijdens de Dag van het Vrijwilligerswerk werden op 8 december 2017 meer dan 100 vrijwilligers in het zonnetje gezet. In wijkontmoetingscentrum werden de vrijwilligers van diverse organisaties in Harderwijk ontvangen door de medewerkers van het Servicepunt Vrijwilligerswerk. Zij ontmoetten elkaar onder het genot van een hapje en drankje.

Naast bemiddeling kan het Servicepunt ook worden benaderd voor deskundigheidsbevordering. Jaarlijks wordt er, in samenwerking met de Ontmoeting, een programma met een divers cursus aanbod gemaakt. Deze cursussen en bijeenkomsten zijn bedoeld voor vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties in Harderwijk.

In 2017 werden de volgende cursussen gegeven voor vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties:

Cursus	Aantal Deelnemers
Workshop Borderline en NAH	40
Omgaan met Verward gedrag	60
Informatiebijeenkomst NAH	12
Workshop (H)erkennen van verlieservaring en leed	14
Informatiebijeenkomst vrijwilliger bij ZorgDat	8
Workshop Lezen en schrijven is niet voor iedereen vanzelfsprekend	8

Vrijwilligersmarkt 15 mei

Ruim 30 organisaties en 121 bezoekers hebben elkaar tijdens de vrijwilligersmarkt van 15 mei in De Kiekmure ontmoet. Dit jaar werd de vrijwilligersmarkt bewust in mei georganiseerd, de koppeling met de maatschappelijke stages werd losgelaten. Reden was dat veel jongeren informatie zoeken over de maatschappelijke stages op school. De stagemakelaars haken hier op aan en bieden de informatie over maatschappelijke stages anders aan.

Gevolg was dat de vrijwilligersmarkt binnen een half jaar 2 keer werd georganiseerd.

Uiteindelijk waren er slechts 7 organisaties minder aanwezig dan de voorgaande editie. Er

ontstonden leuke gesprekken en er zijn afspraken gemaakt tussen bezoekers en organisaties over het doen van vrijwilligerswerk.

Samenleving En Route

Ook in 2017 was het de bedoeling dat er twee groepen Samenleving En Route zouden starten. Deelnemers werden door Sociale Dienst Veluwerand (Meerinzicht) aangebracht. ZorgDat nodigde de mensen uit. Gaandeweg bleek dat mogelijke deelnemers ook waren aangemeld voor andere trajecten zoals de Tafel van Eén. Resultaat is geweest dat beide groepen vrij klein bleven bij de start. Beide groepen in 2017 startten met slechts 4 personen. De groep die eind 2016 startte bestond uit 8 personen.

Via Landstede is een docent betrokken bij Samenleving en Route. Daarnaast zijn er meerdere vrijwilligerscoaches die naast de deelnemers gaan staan en daar waar nodig ondersteunen in hun traject naar (vrijwilligers) werk.

Beursvloer

Het Servicepunt Vrijwilligerswerk maakt deel uit van de werkgroep die dit evenement organiseert onder de vlag van de Harderwijkse Uitdaging. Met 47 mooie matches tussen bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties ter waarde van €68.000,- is Beursvloer 2017 geslaagd te noemen!

Kennismaking en Route

In de gemeente Harderwijk wonen meerdere Eritrese statushouders. Het blijkt moeilijk voor verschillende instanties om contact te krijgen met deze groep. Zij hebben (lijkt het) andere normen, waarden, verwachtingen dan de instanties. Zodoende heeft Meerinzicht ZorgDat in 2017 benaderd met de vraag of ZorgDat een groep Eritrese statushouders zou willen uitnodigen. Doel was dat deze groep KER (Kennismaking en Route) elkaar zou ontmoeten en leren kennen. Voor ZorgDat was het belangrijk om te horen waar de behoefte ligt van deze mensen, o.a. gericht op het wonen in Harderwijk en het opbouwen van een toekomst hier. Onbekendheid maakt dat er vooroordelen ontstaan, die bij kennismaking en gesprek zeker kunnen veranderen.

In eerste instantie hebben er 4 bijeenkomsten met een tolk plaatsgevonden, waarna er ontmoetmomenten met een coach vrijwilliger plaatsvonden. De behoefte van de deelnemers was zeer duidelijk: men wil zo snel mogelijk aansluiting krijgen bij Harderwijkers en de Harderwijkse activiteiten. Men wil de taal beter leren spreken en zo snel mogelijk een betaalde baan vinden, zodat de uitkeringssituatie voorbij is. Binnen de groep is met iedere deelnemer gekeken, waar de wensen lagen qua werk / vrijwilligerswerk. Daarop is met een aantal deelnemers stappen gezet om daadwerkelijk te zoeken naar werk. Zij zijn vrijwilligerswerk gaan doen in Wijkontmoetingscentrum Stad om de Nederlandse taal beter te leren en hebben geholpen met het voorbereiden van eten tijdens activiteiten van ZorgDat.

Aan de Slag

In 2017 is het project Aan de Slag gestart. Een project vanuit Pharos ondersteund, waarbij AZC bewoners worden gestimuleerd om vrijwilligerswerk in Harderwijk te doen. De coördinator van het Servicepunt Vrijwilligerswerk heeft samen met enkele vrijwilligers bewoners van het AZC gekoppeld, zowel individueel als in groepsverband, aan vrijwilligersklussen. Gedacht kan worden aan bijv. de Pasar Malam, ondersteunend werk in Sonnevand en meehelpen tijdens NL Doet. Meedoen geeft voor de bewoners van het AZC voldoening, goede invulling van de tijd, contacten en kennismaking met de Nederlandse maatschappij en taal. Bijna 70 bewoners van het AZC hebben meerdere vrijwilligersklussen opgepakt. Meer dan 200 klussen werden gedaan voor 30 organisaties. Opvallend is dat de vrouwen nog moeilijk worden bereikt voor deze vorm van vrijwilligerswerk, dat technische klussen moeilijk te vinden zijn en dat het begrip "vrijwilligerswerk" onbekend is voor veel asielzoekers. In 2018 wordt dit project verder voortgezet en wordt geprobeerd het te borgen binnen het werk van ZorgDat.

Jeugd

In dit werkgebied wordt geïnvesteerd in de jeugd, de toekomst van de samenleving. Het doel is ondersteuning te geven bij de groei en ontwikkeling en het voorkomen van problemen. Het aanbod binnen dit werkveld is voor kinderen en jeugd vanaf de babyfase tot aan 23 jaar. Dit komt overeen met de leeftijdsgrenzen die het CJG/basisteam hanteert. Er is een doorgaande lijn van aanbod mogelijk waardoor het kind in beeld blijft en daarmee ook het gezin. De relatie die door de welzijnswerkers wordt opgebouwd met (ouders van) kinderen en jongeren, wordt gekenmerkt door vertrouwen. Deze band maakt dat ZorgDat op verschillende fases in het opgroeien van het kind in beeld kan komen bij de jongeren maar ook bij samenwerkingspartners.

Binnen de transformatie valt op dat steeds vaker een beroep op o.a. de jongerenwerkers in het TalentHouse wordt gedaan, om als vangnet om jongeren te kunnen staan. Waar welzijn in veel gevallen voorliggend aan hulpverlening is, is dit in het geval van jongerenwerk ook achterliggend. Indien de hulpverlening niet meer geboden kan worden, blijken banden met de jongerenwerkers van essentieel belang. Steeds meer wordt daarnaast geïnvesteerd in de inclusieve maatschappij. Moeders met afstand tot de school worden (samen met hun kinderen) gestimuleerd deel te nemen aan schoolactiviteiten. Ook worden zij gemotiveerd om tijdens de taalochtenden zelf onderdelen van het programma op te pakken.

Over de hele linie van het jeugdwerk is het voordeel van samenwerking zichtbaar. Bij problemen bij de jeugd is er snel contact, maar ook kan er samen worden nagedacht over de beste aanpak om mooie resultaten te boeken. Dit leidt in het algemeen tot verbindingen en verbeteringen voor de jeugd en verzorgers.

Taalstimulering en ouderbetrokkenheid

De projecten Taalstimulering en Ouderbetrokkenheid zijn bedoeld voor gezinnen met kinderen in de leeftijd vanaf 9 maanden tot vier jaar waar behoefte aan taalondersteuning is. De extra ondersteuning is voor deze groep van belang omdat in de eerste vier levensjaren van een kind de basis wordt gelegd voor de verdere ontwikkeling. De groepen worden o.a. bezocht door ouders en kinderen van Marokkaanse, Turkse, Syrische, Canadese, Chinese, Eritrese en Nederlandse afkomst. Een mooie afspiegeling van de multiculturele Harderwijkse samenleving. Het bereiken van de groep autochtone kinderen en hun ouders blijkt lastig. Dit is jammer, ook onder deze groep kan behoefte aan taalondersteuning zijn.

Bij de Taalstimuleringsgroepen wordt een Triple P cursus door het CJG aangeboden. Moeder is door één van de projectmedewerkers boos op haar kinderen op straat gezien. School en haar man kunnen niet ondersteunen, maar één van de kinderen lijkt wel gedrag te vertonen dat niet goed is. De vertrouwensband tussen moeder en de projectmedewerker, heeft gemaakt dat moeder contact met het CJG gelegd. CJG is op bezoek thuis geweest en kon moeder ondersteunen met tips en trucs hoe zij haar kind kon begeleiden.

Het aanbod bestaat uit:

- Mini-SamenSpel: voor kinderen in de leeftijd van negen maanden tot ongeveer anderhalf jaar.
- SamenSpel: voor kinderen in de leeftijd van anderhalf tot twee jaar en drie maanden.
- SamenTaal: voor kinderen vanaf twee jaar en drie maanden tot 4 jaar.
- Opa en Omagroep: voor grootouders en kleinkinderen van 9 maanden tot 4 jaar.

Een projectmedewerker van ZorgDat bezoekt gezinnen nadat zij via Icare zijn aangemeld. De aanmelding verloopt niet meer alleen via Icare. Ouders nemen steeds vaker ook zelf contact op met één van de coördinatoren. Deze ouders kennen het project via mond- op-

mond reclame, maar ook van het zelf ervaren van één van de eerste taalstimuleringstrajecten. Daarnaast maken de coördinatoren gebruik van hun eigen netwerk, dat ook via Moskee en scholen wordt ingezet.

Bij het huisbezoek worden ouders uitgebreid geïnformeerd over de projecten van ZorgDat en andere organisaties in Harderwijk waar het hele gezin baat bij kan hebben. Aan de hand van een laagdrempelig lesprogramma worden handvatten geboden voor de verdere ontwikkeling van de taalvaardigheid. De ontwikkeling van de motorische en sociaal-emotionele ontwikkeling wordt hiermee ook bevorderd. Daarnaast kan meedoen bij één van de projecten mensen ook uit het isolement halen. In veel gevallen is dit huisbezoek het eerste contact met welzijn. Het biedt daarnaast veel informatie over de kinderen en zorgt voor vertrouwen richting de medewerkers.

Er wordt gewerkt aan het vergroten van ouderbetrokkenheid bij gezinnen die baat hebben bij taalstimulering en opvoedingsondersteuning. De interactie tussen ouder en kind is hierin de sleutel. Door de samenwerking van de ouder en het kind in koppels wordt deze interactie gestimuleerd en kan een ouder het kind beter ondersteunen. Uitgangspunt is het opbouwen van een vertrouwensband en het versterken van de deskundigheid en kennis van ouders. De professionals starten met de ondersteuning van ouders met het doel hen in hun eigen kracht te zetten. Hierdoor onderscheiden de projecten zich van o.a. de peuterspeelzaal.

Er wordt bij de taalstimuleringstrajecten intensief samengewerkt met het CJG (Centrum Jeugd en Gezin), Pactum en de SKH (Stichting Kinderspeelzalen Harderwijk). Medewerkers van het CJG en ook Pactum zijn het afgelopen jaar geregeld aanwezig op één van de groepen geweest. Vragen van ouders konden door hun aanwezigheid laagdrempelig aan de orde komen. Er is vertrouwen gekomen in deze instanties. Het CJG en Pactum zijn er bij problemen of moeilijkheden bij de opvoeding om te ondersteunen en vragen te beantwoorden, niet om een kind af te pakken. Dit jaar zijn er meerdere ouders door de aanwezigheid van het CJG op de groepen positief in contact gekomen met het CJG. Deze ouders konden beter ondersteund worden in de opvoeding.

Al vanaf de intake bij het taalstimuleringstraject wordt gewezen op de mogelijkheden van het volgen van een VVE traject bij de SKH (Stichting Kinderspeelzalen Harderwijk). De medewerkers van ZorgDat en de SKH proberen een zo goed mogelijk doorlopende lijn voor de kinderen die bij beide organisaties komen te creëren.

Aantal uitgevoerde huisbezoeken:

	2016	2017
Huisbezoeken taalstimulering	37 (waarvan 15 via Icare en 22 zelfstandig / via projectmedewerkers)	32 (waarvan 19 zelfstandig / via projectmedewerkers en 14 via Icare (waarvan 1 niet wilde)
Aantal deelnemers vanuit het huisbezoek	34	32
Huisbezoeken opa – oma groep	7	
Instroom zonder huisbezoek (vanuit voorafgaande jaren)	41	51

Omvang van het bereik:

	2016	2017
Mini Samenspel	30	34
Samenspel	12	14
Samentaal	21	22
Opa en omagroep	12	12
Totaal:	75	82

Ook dit jaar doen er weer meer ouders mee met de taalstimuleringsgroepen. Vooral de Mini Samenspel groep is in 2017 gegroeid. De groei was dusdanig dat er iedere maandagochtend 2 groepen aanwezig waren. Op sommige momenten waren er bij beide groepen 15 mensen aanwezig. Voor 2018 wordt gekeken of het mogelijk is om nog een groep extra te laten groeien voor deze leeftijdsgroep.

Steeds vaker is er sprake van gezinnen waar meer problematiek speelt, dan alleen een achterstand op taalgebied. De projectmedewerkers gebruiken in dit soort gevallen hun vertrouwensband om ouders met bijvoorbeeld het CJG in contact te brengen, zodat vragen over opvoeding daar besproken kunnen worden. Het gevolg is dat de twee andere groepen: Samenspel en Samentaal in aantallen bezoekers nog steeds achteruit gaan. Ouders brengen hun kinderen naar de peuterspeelzaal, daarnaast zijn er bezoeken bij logopedist, CJG of Pactum. Voor ouders een goede zaak, aangezien zij direct geholpen worden met hun opvoedproblemen.

Reden gestopt bij Taalstimulering:

	2015	2016	2017
Vervoer	1	0	1
Werken	4	1	11
Taalles	1	1	2
Niet gemotiveerd / Geen toestemming	2	1	1
Teveel dagdelen in combinatie met peuterspeelzaal	4	0	6
Verhuizing			4
Scheiding			1
Opleiding			1
Gezondheidsklachten (bevalling)			4
Totaal	12	3	31

De bovenstaande cijfers geven een enigszins vertekend beeld. De cijfers over 2015 en 2016 geven weer hoeveel personen vanuit het huisbezoek niet deelnamen aan Taalstimulering. Wanneer mensen eenmaal besloten deel te nemen aan één van de projecten, bleven zij over het algemeen komen. In 2017 besloot slechts 1 persoon na een huisbezoek (en meerdere telefoontjes) niet deel te nemen aan Taalstimulering. Door het jaar heen waren er echter meerdere mensen die om allerlei redenen niet meer deel konden nemen aan het project. Zo is een grote toename van werkende ouders te zien, die daardoor geen tijd meer hadden om ook naar Taalstimulering te komen met hun kind. Daarnaast zien we geregeld dat mensen de combinatie peuterspeelzaal en Taalstimulering te veel vinden voor hun kind. Mini Samenspel blijft het best bezocht, hierbij wordt nadrukkelijk verwezen naar het VVE programma van de peuterspeelzalen. Omdat de meeste kinderen en ouders wel naar Mini Samenspel komen en dit voor de peuterspeelzaal wordt aangeboden, wordt in 2018 bekeken of het huidige aanbod nog aansluit bij de behoeften van de ouders en de veranderende wet – en regelgeving omtrent het VVE programma bij peuterspeelzalen. Vanaf 2018 gaan kinderen met een VVE achtergrond 4 dagdelen per week naar de peuterspeelzaal. Eén van de speerpunten die de projectmedewerkers voor 2017 hadden gesteld was het aanpakken van het non bereik. Nog steeds komen er kinderen op school zonder enige

kennis van de Nederlandse taal. Een situatie die voor basisscholen lastig is. Via het informele circuit bereiken de projectmedewerkers veel mensen. Vervolgens proberen zij contact te onderhouden met mensen die één keer op de groep aanwezig waren, of die nog niet zijn geweest. De projectmedewerkers houden online en telefonisch contact. Ook proberen zij moeders in de eigen taal aan te spreken om eventuele onduidelijkheden te vermijden. Het effect van dit alles is dat er steeds meer ouders bekend zijn met de mogelijkheden. Zij kiezen er soms bewust voor geen gebruik te maken van het aanbod. Doordat zij bekend is contact houden mogelijk en kunnen de projectmedewerkers hen wél wijzen op de noodzaak van het volgen van de peuterspeelzaal.

Ook de oma groep is in 2017 weer goed bezocht. Oma's komen samen met hun kleinkind om elkaar te ontmoeten rondom de opvoeding van deze kleintjes. Er wordt gekeken of het mogelijk is de oma's in te zetten als vrijwilliger om het non bereik te verminderen. Wanneer een oma haar zegen geeft over het project, betekent dit dat er veel meer draagkracht binnen een familie is om deel te nemen aan het project. Daarnaast heeft het veel zeggingskracht wanneer een oma een andere oma stimuleert deel te nemen aan de oma groep.

Het aanbod van opvoeding en taalstimulering valt binnen de domeinen preventie en kracht. We zorgen met deze preventieve jeugdaanpak dat ouders elkaar ontmoeten en van elkaar leren. Doordat kinderen en hun ouders worden meegenomen in de ontwikkeling van de Nederlandse taal, hebben zij meer kansen om deel te nemen aan de Nederlandse maatschappij en kunnen de kinderen een betere start maken op de basisschool.

Voorlichtingsbijeenkomsten

In 2017 is er wederom een Triple P cursus door het CJG bij ZorgDat gegeven. Deze cursus is van belang voor de ouders. Daarnaast zien we dat deze cursus bij ZorgDat maakt dat ouders de stap naar het CJG durven te zetten.

Ook Kwintes heeft een voorlichting gegeven over wat Kwintes doet en met welke vragen mensen bij hen terecht kunnen.

Met kerst is er met meerdere groepen een ontbijt georganiseerd. Vanuit ZorgDat zijn verschillende collega's aangeschoven om informatie te geven over hun werkgebied.

De buurtsportcoach Jogg heeft tijdens de opvoedweek een voorlichting gegeven en hierbij zijn gezonde traktaties gemaakt.

Dit jaar is geprobeerd de ouders zelf te stimuleren bijeenkomsten te bedenken en later ook te organiseren. Niet alleen qua voorlichting maar ook rondom "leuke" activiteiten.

Ouderparticipatie

Het project Ouderparticipatie is bedoeld om de betrokkenheid van ouders bij de opvoeding en het onderwijs van hun eigen kind thuis en op school te vergroten. De professionals van ZorgDat zijn sleutelfiguren tussen de ouders en de basisschool. Ouders die aan de cursus deelnemen zijn ouders die weinig betrokken zijn op school, ouders die slechte ervaringen hebben op school en ouders met Nederlands als tweede taal. De actieve deelname van ouders op school kan drempelverlagend werken en daarmee de onderwijskansen van kinderen met een (mogelijke) ontwikkelingsachterstand te vergroten. Doordat de wereld van de ouders kleiner is, is de wereld van hun kinderen dit ook. Het is belangrijk om terug te geven aan de basisschool waarom het lastig is voor ouders om betrokken te zijn.

In 2016 was te zien dat er veel behoefte vanuit de ouders was omtrent het thema "Middelbare School". Vragen die daarover naar voren komen zijn loslaten, hoe bekijk je de resultaten, welke school moet er worden gekozen. In 2017 hebben we gekeken of het haalbaar was deze vorm van ondersteuning binnen het programma van Ouderparticipatie te bieden. Dit is helaas niet mogelijk, zodoende is gekeken of deze vragen op andere plaatsen wel beantwoord kunnen worden. Tot op heden is nog niet duidelijk waar dit thema opgepakt wordt.

Ouderparticipatie vindt op verschillende plaatsen in Harderwijk plaats. Ouders van meerdere scholen komen bij elkaar, leren elkaar kennen en ontmoeten mensen uit de eigen wijk. In Stadsdennen (in het Talent House) en in WOC Stad in de binnenstad komen ouders vanuit Stadsweiden, Stadsdennen en andere plaatsen uit Harderwijk.

ZorgDat heeft in het najaar van 2016 een groep ouderparticipatie in de Wittenhagen opgestart. Deze groep is begin 2017 gestopt. Ouders zijn meegenomen naar de andere groepen ouderparticipatie.

Omvang van het bereik:

Activiteit	Aantal deelnemers in 2016	Aantal deelnemers in 2017
Ouderparticipatie Stadsweiden	15	24
Ouderparticipatie Springplank	8	8
Ouderparticipatie Stadsdennen	15	6
Ouderparticipatie Wittenhagen	9	Gestopt

Ouderparticipatie valt binnen de domeinen preventie en kracht. Ouders worden ingezet en gestimuleerd om zelf de Nederlandse taal goed te beheersen en hun kinderen gezond en probleemloos te laten opgroeien. Door kennis te krijgen van het Nederlandse schoolsysteem kunnen ouders zich inzetten om hun kind verder te brengen op school. Het contact met de leraar verandert en de ouderparticipatie wordt vergroot. Verder zien we dat een aantal van deze ouders sommige dingen nog nooit gedaan hebben. Zo is de projectcoördinator met een aantal moeders naar de bibliotheek geweest. Voor enkele van de moeders was dit uitje een bijzondere gebeurtenis, drie van hen waren nog nooit in de bibliotheek geweest. Daarnaast is informatie gegeven door o.a. MEE Veluwe en het CJG. Ouders krijgen de ruimte om thema's aan te dragen, zodat de vragen waarmee zij rondlopen omtrent opvoeding beantwoord kunnen worden.

Hiernaast worden ouders gestimuleerd en geactiveerd om te participeren binnen de samenleving. Vrijwel alle ouders die deelnemen aan het project gaan vrijwilligerswerk doen op school of in de wijk.

Daarnaast blijkt ouderparticipatie een goede plaats om ouders te bereiken en hun door te verwijzen. Ouders zijn open over de situatie waarin zij zich bevinden. Doorverwijzen naar een financieel café of vrijkaartjes regelen voor een Huttenfeest is dan ook goed mogelijk.

Kinderwerk- en vakantieactiviteiten

In 2016 is er een plan geschreven om het kinderwerk zoals dit wordt uitgevoerd door enthousiaste buurtbewoners in de Stromenwaard op meer plaatsen in Harderwijk te laten ontstaan. Na enige ondersteuning in de beginfase wordt het kinderwerk in de Stromenwaard volledig uitgevoerd door enthousiaste buurtbewoners. ZorgDat ondersteunt dit burgerinitiatief vanuit het Buurtsportwerk door buitenactiviteiten te organiseren vanuit de BosBox. In het plan wordt uitgegaan van een kinderwerker die in eerste instantie buurtbewoners en vrijwilligers in de wijken stimuleert en ondersteunt bij het organiseren van kinderwerk. Wanneer het kinderwerk dan gevestigd is in een wijk, kan de kinderwerker ondersteunen en faciliteren waar nodig. In 2017 is de kinderwerker van ZorgDat doorgeshaald met dit plan.

In Stadsdennen is er contact gelegd met het wijkteam en de vrijwilligers die zich in willen zetten voor kinderen. Samen met deze vrijwilligers is de garagebox die door Uwoon ter beschikking is gesteld verbouwd tot een multifunctionele ruimte. Deze ruimte wordt op de woensdag gebruikt als kinderclub. Voor de zomervakantie is deze garagebox feestelijk geopend en in augustus hebben de vrijwilligers op eigen initiatief de verkeersdag georganiseerd. Er zijn 2 nieuwe vrijwilligers bij de kinderclub gekomen.

In de Wittenhagen is de vrijwilligster van de Goeman kinderclub gestart met het organiseren van grotere activiteiten zoals bijvoorbeeld een voorleesmiddag. Op deze manier maken de kinderen niet alleen plezier maar leren zij tegelijkertijd. Elke week komen er zo'n 15 tot 20 kinderen.

Het Clusterhuis in de Stromenwaard loopt goed. Afgelopen jaar is er ondersteuning geweest vanuit het kinderwerk d.m.v. een stagiaire vanuit het Talenhouse. De vrijwilligers weten de kinderwerker goed te vinden. Toen er problemen ontstonden bij de BOSbox aan het klaproospad, was de kinderwerker betrokken bij de oplossing.

De zomers blijken in sommige wijken lang te duren. Wanneer het 's avonds tot laat licht is en mensen niet op vakantie gaan, is de zomervakantie een periode waarin kinderen en jongeren overlast geven. Om dit te voorkomen hebben de buurtsportcoaches, de kinderwerker en de jongerenwerkers samen een zomerplan bedacht. Vier weken werden er in de wijk Stadsweiden op meerdere dagdelen (zowel overdag als 's avonds) activiteiten georganiseerd. Dit bleek succesvol. Elk moment waren er tussen de 20 -30 jongeren in de leeftijd van 4 tot 14 jaar. Overlast werd in mindere mate ervaren door de wijkbewoners. Voor 2018 is besloten dat deze activiteiten in meerdere wijken gaan plaatsvinden. Net als bij alle vakantieactiviteiten en het kinderwerk, hebben ook bij deze activiteiten de vrijwilligers een belangrijke rol gespeeld.

Jaarlijks worden er vakantieactiviteiten georganiseerd, waarvan de bekendste het Huttenfeest is. Tijdens het Huttenfeest kan iedereen meedoen, de inclusieve maatschappij die ZorgDat nastreeft wordt hier in het klein neergezet. Het integraal werken dat hiertoe de mogelijkheid biedt, wordt nu ook binnen de andere vakantieactiviteiten gebruikt. Zo wordt bij alle activiteiten gevraagd of er extra ondersteuning nodig is voor een kind. Door dit van tevoren te vragen, is het mogelijk (samen met ouders / verzorgers) maatwerk te bieden. Op die manier kunnen bij alle activiteiten kwetsbare kinderen mee doen. Specialisatie en kennis worden samengevoegd waardoor iedereen mee kan doen en aan kan sluiten.

Veel van de vakantieactiviteiten worden georganiseerd in combinatie met het Buurtsportwerk. Behalve dat sportactiviteiten leuk zijn tijdens een vakantie, hebben de buurtsportwerkers ook een rol in het werven van kinderen. Zij hebben direct contact met de kinderen en zien daarmee ook voor wie een vakantieactiviteit meerwaarde heeft. Uiteindelijk organiseert ZorgDat met name vakantieactiviteiten voor kinderen die ondanks dat ze niet op vakantie kunnen gaan (vanwege ziekte, financiële achtergrond of andere reden) toch een leuke vakantie hebben. ZorgDat gaat niet in eerste instantie voor de grote getallen maar wel voor het welzijn van de kinderen. Om dit zoveel mogelijk te kunnen waarborgen werkt

ZorgDat dan ook graag samen met de verschillende wijkplatformen en verenigingen en bijvoorbeeld de voedselbank, zodat bekend is wie uitgenodigd kan worden voor een activiteit.

Vakantieactiviteit	Aantal vrijwilligers	Aantal deelnemers
Zomervakantie-week	6	18 per dag
Huttenfeest	100	500 per dag
Mega Fun Spektakel	50	600 per dag
Survivaldag	15	150 per dag

Huttenfeest

Het Huttenfeest is een groot zomerevenement voor kinderen uit Harderwijk dat plaats vindt in de laatste week van de zomervakantie, voor kinderen van zes jaar tot en met twaalf jaar. Het maximale aantal kinderen dat mee mag doen is 500. Het Huttenfeest wordt georganiseerd in samenwerking met UWoon en mag al jaren rekenen op een vaste groep vrijwilligers. Ieder jaar melden zich ook nieuwe vrijwilligers aan, zowel volwassenen als jongeren voor hun maatschappelijke stage. Tijdens het Huttenfeest komen veel verbindingen tot stand. Het doel is om zoveel mogelijk kinderen, jongeren en volwassenen mee te laten doen. Er is een hoek ingericht op het veld voor 25 kinderen van de speciale doelgroep. Dit zijn kinderen die vanwege een beperking (zowel lichamelijk als geestelijk) niet goed kunnen meedoen tijdens het gewone Huttenfeest.

Vrijwilligers die in deze hoek helpen tijdens het Huttenfeest worden speciaal opgeleid. Kinderen kunnen zich niet zomaar aanmelden voor dit gedeelte van het Huttenfeest. Vanuit ZorgDat wordt er bij de kinderen thuis een intake uitgevoerd. De speciale hoek maakt dat zij zonder een teveel aan prikkels en met extra ondersteuning toch mee kunnen doen aan dit bijzondere evenement. Niet alleen op deze hoek zijn kinderen vanuit een speciale doelgroep. ZorgDat is er steeds meer op ingericht dat ook op het "gewone" veld kinderen goed begeleid kunnen worden om mee te doen met het Huttenfeest, ondanks eventuele beperkingen. Er worden vrijkaarten verspreid via de Voedselbank en de Sociale Dienst voor kinderen die uit gezinnen komen die het financieel niet breed hebben. Ook via projecten als Ouderparticipatie zijn kinderen bekend, die waarschijnlijk niet mee kunnen doen zonder vrijkaartjes. Vanuit Pactum sluit er ook al een aantal jaar een groep aan. Met eigen begeleiders doen de kinderen mee met dit grote festijn. Ook Stichting Grip op je leven, is in 2017 aangesloten met kinderen en eigen begeleiders. Deelnemers vanuit In

Beweging sluiten aan bij het Huttencafé. Zij verzorgen de ouders en grootouders die het veld even willen bezoeken en op deze manier kunnen proeven van de sfeer.

Doordat het Huttenfeest op een vaste groep vrijwilligers mag rekenen, is het mogelijk dat ook vrijwilligers participeren die in de maatschappij niet zo goed mee kunnen komen, zoals mensen met een licht verstandelijke beperking of niet aangeboren hersenletsel.

De kracht van het Huttenfeest is dat het veel mensen aanspreekt. Kinderen kunnen zich helemaal uitleven met het bouwen en versieren van de hut, leren overleggen, samenwerken en spelen lekker buiten. Daarnaast is er een sport- en spelgedeelte met clinics van sportverenigingen. Tijdens het Huttenfeest hoort iedereen er bij, het is de participatiemaatschappij in het klein. Hier kunnen kinderen al leren dat iedereen van waarde is en leren zij zich aanpassen aan de mogelijkheden die een ander heeft.

Het Huttenfeest is bedoeld voor kinderen van 6 tot 12 jaar. Ouders gaven vaak aan dat ook hun jongere kinderen behoefte hebben aan zo'n evenement. Zodoende is er al in 2016 een samenwerking ontstaan met o.a. scholen, CJG, Icare, SKH en Prokino en is op de tweede dag van het Huttenfeest een mini-Huttenfeest georganiseerd. Kinderen tot 6 jaar waren hier van harte welkom samen met hun ouders.

In 2017 is er weer een mini- Huttenfeest georganiseerd. Dit keer was er door verbouwing geen ruimte op de schoolpleinen bij de basisscholen in Stadsdennen. Zodoende is het mini-Huttenfeest uitgeweken naar het grasveld om wijkontmoetingscentrum de Aanleg heen. Een keuze die achteraf gezien erg goed is geweest. Doordat de deuren van de Aanleg in verband met het warme weer letterlijk open stonden, werden er verbindingen tussen oud en jong gecreëerd. De open ruimte trok veel mensen aan. Er was volop animo bij ouders en kinderen. Organisaties hebben zichzelf geprofileerd en ontmoetten er diverse mensen. Ook voor ZorgDat is het mini-Huttenfeest een mooie vindplaats. In 2017 werden er 5 inschrijvingen gedaan voor Mini- Samenspel.

Jongerenwerk

Het jongerenwerk valt binnen de domeinen preventie, kracht en vangnet. ZorgDat spoort jongeren op en probeert te zorgen dat zij naar school blijven gaan. Het valt binnen het domein kracht omdat er continue wordt gekeken naar wat een jongere in zich heeft en hoe zij deze potentie verder kunnen brengen. Jongeren worden gestimuleerd om zelf de regels binnen hun eigen jongerencultuur te bepalen en zich daar aan te houden. In de praktijk spreken ze elkaar hier ook op aan. Binnen het domein vangnet worden jongeren met een beperking en jongeren die er tijdelijk even buiten vallen opgevangen. Er wordt gestreefd naar de inclusieve maatschappij binnen het TalentHouse. Er wordt bijvoorbeeld samen gesport door jongeren met en zonder een beperking. Maar ook de inloopavonden worden door veel verschillende jongeren, van diverse leeftijd en afkomst bezocht.

Het jongerenwerk bestaat uit het outreachende straatinterventiewerk en de jongereninloop TalentHouse. Er zijn drie gemengde inloopavonden en een inloopavond voor jongeren met een licht verstandelijk beperking. De speciale avond voor meidenwerk was er in 2017 niet. De meiden die hierop af kwamen, waren er ook op de gemengde inloopavonden. Wel is er in 2017 een ruimte in het Talent House ingericht, zodat de meiden wanneer daar behoefte aan is onder elkaar kunnen zijn.

De jongerenwerkers werken volgens de presentiemethode. Door aanwezig te zijn op straat, jongeren te kennen, groeit een vertrouwensband. Op een later tijdstip wanneer een jongere hulp nodig heeft of er gewoon vragen zijn, is de jongerenwerker voor de jongere snel gevonden. Niet alleen naar de jongere wordt deze methodiek gebruikt, ook in het netwerk van andere organisaties is te zien dat aanwezig en bereikbaar zijn, de sleutel naar verbinding en samenwerking vormen.

Netwerkpartners, zoals het Centrum voor Jeugd en Gezin, stichting JoCo, de Sociale Dienst, Handhaving en Ambulante Hulpverlening Midden Nederland, zijn vaak te vinden bij het TalentHouse. Door in het TalentHouse de contacten te leggen met jongeren, start op een laagdrempelige manier een vertrouwensband.

In het TalentHouse ontmoeten jongeren uit heel Harderwijk elkaar, worden groepsprocessen begeleid en worden jongeren individueel begeleid in hun verdere ontwikkeling. Er is een groot aanbod aan activiteiten gericht op talentontwikkeling en andere vaardigheden. Zo is er ruimte om te sporten, kan muziek worden opgenomen en is er een huiswerkbegeleiding (voor en door jongeren).

Opvallend is dat steeds vaker jongeren met een licht verstandelijke beperking in het Talent House komen. Niet alleen op maandagavond tijdens de inloopavond voor jongeren met een licht verstandelijke beperking maar ook op andere momenten. De leeftijd van deze jongeren is variërend, soms zijn er jongeren van tegen de 30 waarvan de geestelijke leeftijd veel lager ligt.

Bijzonder in 2017 is de samenwerking die werd gestart met de 2^e lijns zorg. Jongeren rond de 18 vallen vaker tussen de mazen van de wet. Jeugdzorg is niet meer van toepassing, maar de jongeren hebben nog wel ondersteuning nodig. Binnen het Talent House zien we meerdere van deze jongeren komen. Hoewel er binnen welzijn in principe geen sprake is van begeleiding van cliënten, hebben deze specifieke jongeren wel extra ondersteuning nodig. Dit vraagt veel van de jongerenwerkers. Er zijn in 2017 contacten gelegd om er voor te zorgen dat de jongeren vanuit het vertrouwen van welzijn, begeleiding kunnen krijgen via de 2^e lijns zorg. In sommige gevallen is het zo dat de jongerenwerker en begeleiding van 2^e lijns zorg naast elkaar voor de jongere zorgen. In vrijwel alle gevallen blijkt het vertrouwen in de jongerenwerker van grote waarde te zijn om de begeleiding te laten slagen.

Omvang van het bereik:

Activiteit	Aantal deelnemers
Jongereninloop maandagavond voor jongeren met een beperking	20
Jongereninloop dinsdagavond	30-50
Jongereninloop woensdagavond	30-50
Meiden momenten	8 - 12
Straathoekwerk	20 hangplekken waarvan 8 terugkerende
Buurtvaderwerk	1-3 buurtvaders bezoeken maandelijks 12 hangplekken verdeeld door de stad.

Alle inloopavonden en activiteiten in het TalentHouse worden onder begeleiding van een professional, gedraaid en georganiseerd door vrijwilligers en stagiaires. In 2017 waren er 6 vrijwilligers en 12 stagiaires in het TalentHouse actief. Zichtbaar is dat er in het TalentHouse steeds meer mensen betrokken willen zijn en vrijwilligerswerk oppakken. Ook stagiairs die eerdere jaren stage hebben gelopen komen terug of blijven langer om hun werk verder te zien groeien.

Naast de HBO en MBO stagiairs hebben er bij het TalentHouse 9 studenten van de Landstede Entrée opleiding stage gelopen. Tijdens de entree opleiding leren jongeren in de praktijk waar hun talenten en interesses liggen. Daarna stromen zij door naar een vervolgopleiding of naar werk. Alle jongeren van deze groep gaan een MBO vervolgopleiding doen op niveau 2 / 3 of hebben werk gevonden. Daarnaast hebben er 7 jongeren extra begeleiding met huiswerk gekregen of een vervangende leerplek gevonden. Mooi om te benoemen dat deze 7 jongeren hun diploma hebben gehaald en dat zonder het Talent House volgens school anders was gelopen.

Binnen het TalentHouse is ook ruimte om jongeren individueel te begeleiden. Bedoeling van deze begeleiding is dat jongeren doorstromen naar school, werk of vrijwilligerswerk. ZorgDat houdt bij op welke leefgebieden jongeren problemen ervaren en ondersteuning nodig hebben. De begeleiding richt zich op verschillende leefgebieden. Indien jongeren niet geholpen kunnen worden binnen het TalentHouse, zal er altijd worden doorverwezen. ZorgDat biedt immers geen behandelsetting. Toch zien we zoals eerder aangegeven, dat sommige jongeren vanuit hun vertrouwen in de jongerenwerkers bij ZorgDat blijven, naast bijvoorbeeld een 2^e lijns behandelsetting.

Problematiek op leefgebied	Begeleid en / of doorverwezen 2015	Begeleid en / of doorverwezen 2016	Begeleid en / of doorverwezen 2017
Opvoeding / gezinsproblemen	7	37	35
Beperking / stoornis	8	31	14
Sociaal emotionele gedragsproblematiek	10	12	15
Lichamelijke problemen	3	8	8
Huisvesting en financiën	12	8	10

Projecten vanuit het TalentHouse

Vanuit het TalentHouse worden enkele projecten uitgevoerd. Elk van deze projecten heeft als doel dat de jongeren hun talent kunnen ontwikkelen en zich inzetten voor hun persoonlijke groei maar ook voor hun omgeving.

Projecten 2017	
Talent 4 community	5 jongeren hebben 15 klussen gedaan in 2017 Klussen zoals: tuinonderhoud, fietsen repareren, parkeervakken maken en verhuizingen.
Talent Squad	4 jongeren draaien hierin mee
Talent 4 School (huiswerkbegeleiding)	7 jongeren hebben huiswerkbegeleiding gehad.
You've got Talent	20 LVB jongeren bezoeken het TalentHouse en doen mee met allerlei activiteiten
Talent 4 Theater	In juni waren 30 jongeren betrokken bij de uitvoering van #BSocialHarderwijk. Zo'n 1800 jongeren (met name 1e klassen VO) bezochten deze productie
Talent 4 Money	Talent 4 Money voorlichting over geld en schulden op 3 VO (Morgen College Sypel en Westeinde en Mijn School) en 1 MBO (Landstede). Meer dan 2200 jongeren werden bereikt.
Be Smart (Tactus)	Drie avonden voorlichting gegeven met Tactus en Politie. Er deden gemiddeld 11 jongeren mee vanuit het Talent House en er werden 250 jongeren bereikt.
Werk voor je Toekomst	Een nieuwe project waarbij 11 jongeren werden ondersteund richting toekomst en werk
Talent for Toekomst	12 jongeren van de opleiding Entree van Landstede lopen stage bij ZorgDat in het TalentHouse.

Er is een fietsproject waar een wisselend aantal jongeren en twee vrijwilligers fietsen repareren. Bij dit project zijn 20 fietsen gerepareerd. De jongeren leren op deze manier samenwerken én doen nuttige dingen.

In januari heeft het jongerenwerk samen met hier speciaal voor getrainde vrijwilligers (door Tactus) voorlichting gegeven in de binnenstad over drugsgebruik. 63 jongeren werden bereikt.

Ook binnen het Talent House is er aandacht voor eenzaamheid. Op verschillende momenten is er een koppeling gemaakt tussen jong en oud. Tijdens de Wensboom actie in mei werden 18 jongeren en 30 ouderen gekoppeld. Zij deden samen klusjes, uitstapjes en hebben gezamenlijk gebarbequed. Tijdens de week van ontmoeting met aandacht tegen eenzaamheid hebben 6 jongeren in wijkontmoetingscentrum de Aanleg een maaltijd gemaakt voor 20 ouderen. Oud en jong kunnen op deze manier begrip voor elkaar houden en van elkaar leren.

De Lions Harderwijk-Irminloo hebben in 2017 activiteiten voor jongeren bekend bij het jongerenwerk aangeboden. Zo werd er een dag georganiseerd waarop de jongeren een kijkje konden nemen in het ziekenhuis, bij een psycholoog en bij de politie.

In 2017 is het project Werken aan je Toekomst gestart. Vanuit de Turkse en Marokkaanse gemeenschap kwam naar voren dat jongeren vanuit hun achterban klem liepen rondom school, stage en werk. Diverse redenen waren hier de oorzaak van. Samen met de gemeente Harderwijk is gekeken naar de mogelijkheden om iets met dit signaal te doen. Er is onderzoek gedaan naar de behoeften van de jongeren en er is een groepsgericht programma gestart.

Gaandeweg het traject bleek dat een individuele benadering meer effect had, dan een groepsgericht programma. Sommige onderdelen vanuit het programma blijven gebruikt worden zoals bijv. een sollicitatietraining maar andere onderdelen behoeven een meer individuele aanpak.

Eind 2017 is er vanuit ZorgDat een aanvraag gedaan bij het Oranje Fonds om dit programma met extra middelen te vergroten en steviger te borgen binnen de Harderwijkse samenleving.

Straathoekwerk

Het straathoekwerk legt op een laagdrempelige manier contact met jongeren, stimuleert sociale ontwikkeling, pakt overlast aan, leidt toe naar het TalentHouse en eventuele verdere hulpverlening. De straathoekwerkers werken vindplaatsgericht en zoeken jongeren in hun

You've got Talent

Voor de LVB jongeren in en betrokken bij het Talent House wordt van alles georganiseerd. Behalve de inloopavond, is er een zeer succesvolle modeshow georganiseerd. Twintig deelnemers liepen aan het einde van de dag de catwalk af, gekapt, opgemaakt en mooi gekleed door vrijwilligers. Een dag om niet snel te vergeten!

eigen straat en wijk op. In 2017 werden gemiddeld rond de 150 jongeren bereikt op diverse (ongeveer 20) hangplekken. De groepen en voornamelijk overlast gevende groepen zijn in beeld, waardoor interventies preventiever plaatsvinden en overlast verminderd wordt.

In 2017 is op onderstaande overlastplekken extra inzet gepleegd door vaker op deze plekken langs te gaan. Deze plaatsen zijn door de straathoekwerkers, in samenwerking met de politie, Stadstoezicht en de buurtvaders regelmatig bezocht en jongeren zijn aangesproken op hun gedrag en verantwoordelijkheid. Deze inzet heeft er toe geleid dat er in sommige gevallen geen tot weining overlast meer is op de desbetreffende plaats. Om deze rust te behouden blijft het van belang dat de jongerenwerkers (in samenwerking met diverse collega's) de overlastplaatsen bezoeken en contact blijven leggen met de jongeren. Het present werken wat de jongerenwerkers zich de laatste jaren eigen hebben gemaakt, werpt zeker vruchten af.

Locatie	Aanleiding	Resultaat 2015	Resultaat 2016	Resultaat 2017
Vuldersbrink, Binnenstad	Lawaai, rommel, intimidatie	Vuldersbrink is een voortdurende overlastplek. Samen met netwerkpartners en de jongeren wordt hier een traject gevolgd.	De groep van vorig jaar is nog aanwezig, maar is niet langer overlastgevend. Er is hier echter een nieuwe groep ontstaan.	Weinig tot geen overlast meer. Hier heeft veel inzet samen met wijkbewoners plaatsgevonden.
Sportveld Frankenspad, Frankrijk	Lawaai, ballen in tuinen, vernieling, intimidatie.	Intensief bezocht, er is in 2015 een plan gemaakt, er ontstaan echter elke keer nieuwe groepen.	De overlast is afgenomen, wordt echter nog wel meegenomen door de jongerenwerkers.	Geen overlast meer.
Rond CBS Het Baken, Stadsweiden	Lawaai, troep, vernielingen, dealen (vermoeden). Met name in de zomermaanden drukker.	Overlast leek in 2015 afgenomen te zijn na starten Whatsapp groep.	Er is een groep jonge kinderen die vooral in de vakanties overlast veroorzaken. Gekeken wordt of initiëren vakantieactiviteit kan zorgen voor overlast vermindering.	Veel minder meldingen van overlast. De oude groep is goed in beeld en hier is een goed contact mee opgebouwd.
Vogelstraat, Zeebuurt	Lawaai, troep, intimidatie, vernielingen, dealen (vermoeden).	Het Binnenhofje is heringericht waarna overlast is afgenomen	Overlast is voorbij.	Er zijn helaas weer nieuwe meldingen.
Vischmarkt	Groepen jongeren	Overlast is afgenomen	Overlast is afgenomen.	Geen overlast meer.
Hortuspark	Blijvende aandachtplek	Veel overlast geweest in september. Grote groepen jongeren die hangen op verschillende plekken van het park. Met name geluid / lawaai	Overlast wordt aangepakt voordat deze in 2017 weer kan starten.	Veel minder overlast.
Sportveld van Hall-laan, Wittenhagen	Lawaai, troep, intimidatie, ballen in tuinen	Blijft een aandachtsplek, echter in de loop van 2015 geen meldingen meer	Er zijn plannen om het veld te vervangen, waar jongeren en buurtbewoners bij worden betrokken.	Geen bijzondere overlast meer.
Rond MFC De Bogen, Drielanden	Lawaai, troep	Afname van overlast	Overlast lijkt op te spelen bij de Bogen en het	Hier zijn af en toe meldingen. Jongerenwerkers

			sportveld. Jongerenwerkers acteren preventief en gaan hier langs.	acteren ook preventief en gaan hier langs.
AM de Jonglaan, Stadsdennen	Lawaai, troep, intimidatie, vernielingen, dealen (vermoeden).	Eind 2015 zijn de overlastmeldingen afgenomen	De overlast is verminderd. Er is een whatsapp groep met buurbewoners en ondernemers gestart.	De overlast is verminderd en daarmee beheersbaar.
Flat Hofdijkstraat, Stadsdennen	Lawaai, troep, besmeuring, vernielingen	Overlast afgenomen	Sinds het plaatsen van het bord artikel 461 is de overlast verdwenen.	De overlast is afgenomen en daarmee beheersbaar.

De jongeren die de straathoekwerkers in dit soort groepen en verder op straat tegen komen, worden uitgenodigd voor de inloopavonden in het TalentHouse en in verschillende gevallen zijn jongeren uit deze groepen individueel begeleid in talentontwikkeling, huiswerkondersteuning, zinvolle vrijetijdsbesteding of doorverwezen naar hulpverlening.

Er is op sommige plaatsen sprake van overlast door zeer jonge jongens, tussen de 10 en 12 jaar. Vooral in de zomer lijkt deze overlast toe te nemen in bepaalde wijken. In 2017 hebben de jongerenwerkers samen met de buurtsportcoaches een zomerprogramma aangeboden. Vier weken zijn zij op verschillende dagdelen actief geweest in de wijk Stadsweiden. Per activiteit waren er tussen de 20 – 30 jongeren van 4 – 14 jaar aanwezig. Een succesvolle benadering van deze groep. De overlast in Stadsweiden leek in de zomer mee te vallen. Zodoende wordt deze aanpak in 2018 uitgebreid naar meerdere wijken in Harderwijk.

Meidenwerk

Bij het meidenwerk heeft de laatste jaren een verandering plaatsgevonden. Een aantal jaar geleden kwamen bij het meidenwerk meiden die anders de deur niet uit mochten. In een veilige setting konden de meiden elkaar ontmoeten en werden er activiteiten georganiseerd. De laatste jaren was te zien dat er een verandering in behoefte ontstond bij de meiden die de speciale meidenavond bezochten. De meiden die nog kwamen hadden geen hulpvraag meer of waren al onder gebracht bij de geschikte hulpverlening. Ook nam de behoefte van een speciale meidenavond af.

Wel zagen we steeds meer meiden die het Talent House met grote regelmaat op de dinsdag- en woensdagavonden bezochten. We zagen hier meer meiden die te maken hadden met uiteenlopende soorten problematiek. In 2017 is er dan ook een keuze gemaakt om de meidenavond op de donderdag niet meer te organiseren en juist vanuit het meidenwerk op de gemixte avonden aan te sluiten bij de meiden. Er is een fysieke ruimte in het Talent House ontwikkeld waar de meiden zich kunnen terug trekken. De mogelijkheid om tijdens de gemengde inloopavond een meidenactiviteit te organiseren is daarmee gebeven. De meidenwerker blijft uiteraard monitoren tijdens het werk of er toch een groep meiden is die behoefte heeft aan eigen meiden inloopavond. Er wordt hierin gewerkt naar de behoefte van de meiden die in beeld zijn of komen.

Een nieuwe doelgroep die eind 2017 ook in beeld is gekomen bij het meidenwerk zijn de jonge alleenstaande moeders. Er zijn 4 jonge alleenstaande moeders vanuit het Talent House verder geholpen met hun hulpvraag.

Servicepunt Maatschappelijke Stage

De maatschappelijke stage is een kans voor leerlingen uit het voortgezet onderwijs om op jonge leeftijd in aanraking te komen met de maatschappij door middel van vrijwilligerswerk. Jongeren gebruiken het deels om te ontdekken wat zij leuk vinden. De stagemakelaar onderhoudt contacten met zowel de jongeren als de vrijwilligersorganisaties. Zij denkt mee in het creëren van leuke stages en het invullen van stageplaatsen.

Veel vrijwilligersorganisaties geven aan dat ze niet meer zonder de extra handen van de maatschappelijke stagiaires kunnen. Ze rekenen erop. Organisaties zijn enthousiast over de inzet van leerlingen en leerlingen ervaren (soms tot hun eigen verbazing) de stages als leuk en interessant. Maatschappelijke organisaties krijgen met de stages nieuwe vrijwilligers omdat leerlingen na hun verplichte inzet blijven en ook mensen uit hun netwerk (ouders, burens) zich als nieuwe vrijwilligers melden.

Voor de jongeren is het goed om te zien hoeveel organisaties en verenigingen draaien op vrijwilligers en wat mensen allemaal voor een ander willen en kunnen betekenen. Zij ontwikkelen door de stage zelf burgerschapsvaardigheden. Met deze kennis en ervaring is de kans groter dat zij later vrijwilligerswerk gaan doen.

De maatschappelijk makelaars hebben in 2017 vooral ingezet op het profileren van het Servicepunt Maatschappelijk Stage. Zij zijn op de scholen geweest om docenten maar ook vooral leerlingen te ontmoeten. 2017 was het eerste jaar dat het Servicepunt de jaarlijkse Vrijwilligersmarkt mede organiseerde. Andere jaren was zichtbaar dat bezoekers voornamelijk zochten naar vrijwilligerswerk en in veel mindere mate naar maatschappelijke stages. Jongeren hebben een andere aanpak nodig. Doordat de maatschappelijk makelaars geregeld vindbaar in het Talent House aanwezig zijn, dicht bij de jongeren staan, zij de

scholen bezoeken, vindbaar zijn op social media en lessen in het Voortgezet Onderwijs hebben gegeven, verwacht ZorgDat dat de maatschappelijk stagiairs het Servicepunt Maatschappelijke Stages nog beter weet te vinden.

Jongeren kunnen via de site van Mas4You opgeven in welke stage zij geïnteresseerd zijn. Daarnaast zijn er in 2017 ook ongeveer 60 jongeren die door de maatschappelijk makelaars zelf zijn bemiddeld naar leuke en interessante stageplaatsen.

Veel jongeren zijn, voor hun maatschappelijke stage, al actief binnen een sportvereniging, kerk of moskee. Zij realiseren zich door de maatschappelijke stage hoeveel organisaties en verenigingen op vrijwilligers draaien.

Samenleving

Alle activiteiten binnen het werkveld samenleven vallen binnen de domeinen preventie, kracht en vangnet. De nadruk ligt op ontmoeten en het hebben van een actieve levensstijl. De wijze waarop hier invulling aan wordt gegeven, varieert per onderdeel. Gekeken wordt wat mensen zelf kunnen, waar ondersteuning bij nodig is en hoe men versterkt kan worden om (volledig) mee te doen in de maatschappij.

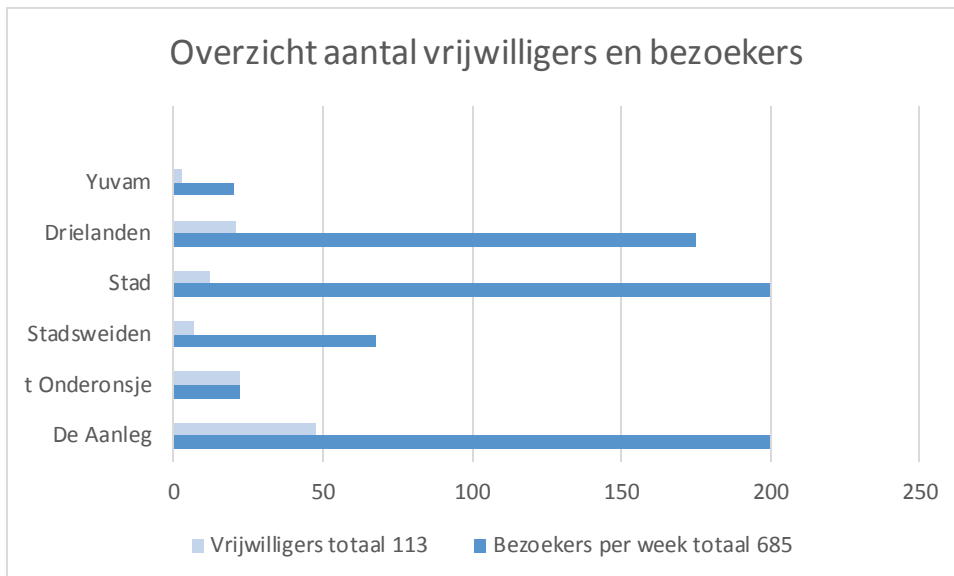
Er wordt steeds meer wijkgericht gewerkt. Verbindingen worden gelegd met buurtbewoners of organisaties. De functie van welzijn schuift op naar een coachende, stimulerende rol waarbij uitgangspunt is dat iedereen zich welkom voelt. Mensen worden gestimuleerd om te participeren in de samenleving. Lukt dit (tijdelijk) niet dan biedt ZorgDat mogelijkheden om mensen hun eigen kracht te laten ontdekken, zodat meedoen in de maatschappij weer beter gaat. Juist binnen het werkveld Samenleven worden mensen geactiveerd en gestimuleerd om mee te doen in hun eigen straat, wijk en op het sportveld.

Binnen het werkveld Samenleven valt ook het welzijnswerk voor ouderen. Voor veel ouderen is het ontmoeten van elkaar, in beweging blijven en preventief geïnformeerd worden van groot belang om goed te blijven functioneren. Juist door actief te blijven, is participatie ook op andere terreinen mogelijk.

Het werkveld Samenleven laat de laatste jaren een grote verschuiving zien. Door de veranderingen in de zorg zien wijken er anders uit. Niet fysiek, maar wel qua inwoners. Steeds vaker staat iets in de krant over verwarde personen. Mensen die ZorgDat in de wijk en in het wijkontmoetingscentrum tegen komt. De zorgzwaartpakketten 1 tot en met 3 zijn weggevallen. Niet alleen bij het ouderenadvieswerk of bij mantelzorg, is deze verschuiving te merken. Ook in de wijkontmoetingscentra ziet ZorgDat steeds vaker ouderen die voor de extra ondersteuning komen.

Wijkontmoetingscentra

Er zijn meerdere wijkontmoetingscentra namelijk Stad, Drielanden, Stadsweiden en De Aanleg in Stadsdennen. Daarnaast zijn er twee huiskamers, waar ouderen een aantal dagen welkom zijn. In Hierden is het Onderonsje waar mensen iedere donderdag door een enthousiaste groep vrijwilligers welkom worden geheten. Bij Yuvam, die in de Turkse Moskee is gevestigd, komen iedere maandag ouderen van diverse nationaliteiten bij elkaar. Alle wijkontmoetingscentra en de huiskamers hebben een eigen kleur. In de wijkontmoetingscentra wordt de beweging naar de inclusieve maatschappij gemaakt. Iedereen is welkom en iedereen kan meedoen, op zijn of haar eigen tempo.

De wijkontmoetingscentra zijn de plaatsen waar de samenwerking met de andere partijen vorm krijgt. Daarnaast is dit de plaats waar steeds meer collectief aanbod wordt geboden aan mensen die bijvoorbeeld geen maatje hebben gevonden of waar koppeling met de vrijwilliger niet is gelukt. Er worden verschillende activiteiten vraaggericht georganiseerd. Over het algemeen worden de activiteiten door geïnteresseerde vrijwilligers en buurtbewoners geïnitieerd. Zij organiseren de activiteit vrijwel altijd zelf, waar nodig met ondersteuning en facilitering vanuit de coördinator. ZorgDat zorgt voor een veilige setting waarin burgers, vrijwilligers, bezoekers de ruimte krijgen om activiteiten uit te voeren. De coördinator legt nieuwe verbindingen met contacten in de wijk en het wijkontmoetingscentrum en heeft een signalerende, verbindende functie. Ongeveer 90% van alle bezoekers is 55+. Maar ook mensen met een psychiatrische of een licht verstandelijke beperking weten de wijkontmoetingscentra steeds beter te vinden.

Naast de activiteiten die door vrijwilligers en buurtbewoners worden georganiseerd, biedt ZorgDat cursussen en educatie in de wijkontmoetingscentra aan. Er worden preventieve en informatieve bijeenkomsten georganiseerd. In een aantal gevallen wordt dit gedaan op verzoek van ZorgDat. Maar ook bijvoorbeeld het Alzheimercafé en het Parkinsoncafé hebben hun weg naar het wijkontmoetingscentrum gevonden en bieden op deze manier informatie bijeenkomsten.

Mensen uit de wijk gebruiken de wijkontmoetingscentra ook, zo zijn er regelmatig 's avonds overleggen vanuit buurtinitiatieven en zijn de wijkverenigingen geregeld te gast in één van de centra.

In alle wijkontmoetingscentra wordt bovendien het belastingproject gefaciliteerd en is het mogelijk voor samenwerkingspartners gebruik te maken van een ruimte indien nodig. Ook cursussen voor vrijwilligers en avonden met samenwerkingspartners worden in deze centra georganiseerd. Daarbij wordt altijd gekeken welke ruimte voor welke bijeenkomst het meest geschikt is.

Op dit ogenblik worden de mensen bereikt die zelf naar de wijkontmoetingscentra gaan. Een gedeelte van deze bezoekers is kwetsbaar. Hiernaast komen er bezoekers die nu nog niet kwetsbaar zijn. Als zij kwetsbaarder worden, weten zij de weg te vinden. Er zijn veel vrijwilligers actief binnen de wijkontmoetingscentra. Voor een aantal van hen is het wijkontmoetingscentrum de veilige basis om de eerste stappen naar participatie te zetten.

Alle activiteiten die in de wijkontmoetingscentra worden georganiseerd zijn bedoeld om volwassenen (oud en jong) elkaar te laten ontmoeten. Sommige activiteiten zijn gericht op zelfredzaamheid, dagbesteding en ontmoeting. Ook worden sportieve, creatieve, educatieve

en preventieve momenten gecreëerd. Gemiddeld komen er zo'n 500 mensen in de week in de wijkontmoetingscentra. Soms komt men dagelijks, wekelijks of in het bijzonder voor een speciale activiteit. Door de wijkontmoetingscentra is het mede mogelijk de kwetsbare ouderen (mensen) te bereiken. Door de ontmoeting en de aandacht is het voor de bezoekers mogelijk om goed te blijven participeren en functioneren binnen de samenleving.

Indicaties worden tegenwoordig later gegeven, er wordt verwacht van mensen dat zij langer thuis kunnen blijven wonen en daarbij ondersteund worden door hun eigen netwerk. Toch kan het zo zijn dat ouderen zonder indicatie wel begeleiding nodig hebben om een activiteit te ondernemen en anderen te ontmoeten. Als antwoord hierop is eind 2016 bij alle vier de wijkontmoetingscentra een Huiskamer van de Buurt gestart. Binnen de Huiskamer van de Buurt kunnen deze ouderen met begeleiding van vrijwilligers een zinvolle dagbesteding hebben. Niet alleen voor de bezoekers een prettig moment, maar in sommige gevallen ook voor de mantelzorger. De Huiskamer van de Buurt is in ieder wijkontmoetingscentrum op een andere dag. Gezien het aantal bezoekers voor de Huiskamer van de Buurt, is hiermee in een behoefte voorzien. Niet zelden komt iemand met vader of moeder proeven aan de Huiskamer van de Buurt. Ook binnen de Huiskamers wordt geprobeerd ouderen hun talent nog in te laten zetten. De Huiskamers vragen van de coördinatoren in de wijkontmoetingscentra extra aandacht. Het is belangrijk er juist deze momenten te zijn, zodat de vrijwilligers die de Huiskamer begeleiden ondersteuning van de coördinator kunnen vragen. Het afgelopen jaar is gebleken dat dit noodzakelijk is. Op zich geen vreemde ontwikkeling als bedacht wordt dat de Huiskamer van de Buurt een antwoord is op de situatie die ontstaan is als gevolg van het later afgeven van een indicatiestelling. Binnen de Aanleg is het daarnaast mogelijk om naast de Huiskamer van de Buurt, een volledige dagbesteding met eten te bieden. Door de Huiskamer van de Buurt te koppelen aan de activiteiten die in de wijkontmoetingscentra worden geboden kunnen mensen een gehele dag in de veilige omgeving van het wijkontmoetingscentrum blijven, met op de achtergrond de professionals die indien noodzakelijk in kunnen springen. De Huiskamer van de Buurt en nog specifiek het aanbod van een volledige dagbesteding is een ontwikkeling die ZorgDat verder wil uitbreiden.

Wijkontmoetingscentrum Drielanden

Alle activiteiten binnen dit wijkontmoetingscentrum worden georganiseerd en uitgevoerd door deze actieve wijkbewoners en vrijwilligers. Zij worden hierbij (waar nodig) ondersteund door de coördinator van ZorgDat. Wijkontmoetingscentrum Drielanden wordt steeds meer het hart van Drielanden voor alle leeftijden. Mensen weten de weg naar het wijkontmoetingscentrum te vinden voor verschillende vragen. De schatting is dat er gemiddeld 800 bezoekers (jong en oud) per maand over de drempel stappen.

Zowel bezoekers als vrijwilligers vergroten hun netwerk door de ontmoetingen die er ontstaan.

Bezoekers:

Jeugd tot 12 jaar	Brede School activiteiten, huiskamer van de buurt en bibliotheek
20 tot 50 jaar	Bibliotheek + activiteiten
50 tot 80 jaar	Deelname activiteiten + netwerk vergroten + informatievoorziening
Ouder dan 80 jaar	Deelname activiteiten + netwerk vergroten + informatievoorziening

Waar in 2016 de scheidslijn tussen vrijwilligers en bezoekers soms moeilijk te leggen was, is dat in 2017 nog sterker het geval in dit Wijkontmoetingscentrum. Er komen steeds vaker situaties voorbij, waarvan actie en verantwoordelijkheid niet van vrijwilligers gevraagd mogen en kunnen worden. Zodoende wordt gekeken hoe het wijkontmoetingscentrum een veilige haven kan blijven, waar nodig met inzet van andere professionals. Uiteraard zijn er vrijwilligers die wél alle verantwoordelijkheid kunnen en willen dragen.

Daarnaast is te zien dat ook de vaste kern bezoekers steeds kwetsbaarder wordt. Dit zijn bezoekers die soms al vanaf de start van het Wijkontmoetingscentrum meedoen met activiteiten. De coördinator kan door te signaleren actie ondernemen richting andere werkvelden binnen ZorgDat. Doordat mensen de coördinator kennen komen ook vragen rondom andere problematiek eerder aan de orde. Dit jaar is er meerdere malen doorverwezen naar collega's van ZorgDat en netwerkpartners, zodat mensen ook op een andere wijze ondersteund kunnen worden.

Bezoekers die door gezondheid omstandigheden niet meer deel kunnen nemen aan hun vaste activiteit blijven toch komen om de sociale contacten.

Meer dan drie kwart van de bezoekers (hierbij de bezoekers van bibliotheek niet meegerekend) is kwetsbaar of in de loop van de tijd kwetsbaar geworden. Daarbij moet men denken aan:

- Ernstig ziek
- Verstandelijke beperking
- Mantelzorger
- Onstabiele huiselijke omstandigheden
- Beginnend dementerend
- Weinig of geen netwerk/eenzaam
- Psychische problemen.

Er zijn dit jaar door de coördinator diverse acties ingezet n.a.v. situaties:

- Iemand met Alzheimer die valt voor het Wijkontmoetingscentrum;
- Het bieden van vrijwilligerswerk om de Nederlandse taal te leren beheersen;
- Regelmatig / vaak doorverwijzen of advies vragen collega's
- Contactmomenten om vinger aan de pols te houden
- Regelmatig / vaak luisterend oor bieden
- Meerdere malen bibliotheekbezoekers, waar dementie of een niet plus gevoel een rol spelen
- Contact met zorginstellingen rondom GGZ problematiek
- Bijna aanrijding; sport in de wijk; boodschappen thuis bezorgen; koppelen vrijwilliger aan een hulpvraag

Actieve vrijwilligers:

Gastvrouw	8
Gastheer	5
Activiteiten (bijv. quilten, wandelen, koersbal)	8

Wekelijkse Activiteiten:

Activiteit	Aantal deelnemers 2017	Aantal deelnemers 2016	Wijze van begeleiding
Handwerken	6	4	Vrijwilliger
Ontmoetgroep	10	10	Zelfsturend
Schaken	6	6	Vrijwilliger
Huiskamer van de Buurt	8	6	Vrijwilligers + Stagiaire
Koersbal	10	9	Zelfsturend
Spelletjesmiddag	7	8	Zelfsturend
Naai café	5	5	Vrijwilliger
Biljart Club	15	20	Wijkbewoner
Sjoelen	6	6	Zelfsturend
Klaverjassen	23	23	Wijkbewoner

Kaarten maken	5	5	Zelfsturend
Vrij Biljarten	4	4	Zelfsturend
Bloemschikken (4 sessies)	10 (x 4)	10 (x 4)	Vrijwilliger
Quilten	3	3	Vrijwilliger
3 Leesgroepen (om de 6 weken)	15	15	Zelfsturend
Koffie met muziek (elke maand)	10	10	Vrijwilliger
Wandelgroep (om de week)	8	10	Zelfsturend
Fietsclub (om de week)	8	8	Zelfsturend
Wijkatelier	3	3	Zelfsturend
Ontmoetavond voor mensen met een beperking (elke maand)	13	13	Vrijwilliger

Eenmalige Activiteiten:

Activiteit	Aantal deelnemers	Wijze van begeleiding (indien van toepassing)
Belastingproject (maart en april)		Vrijwilliger
Spreekuur mobiele telefonie	Iedere keer ongeveer 4	Vrijwilliger
Openbaar vervoer voorlichting	30	Vrijwilliger
Met de trein n.a.v. voorlichting	6	Vrijwilliger
Dialogbijeenkomst	8	Via Icare en Zorg Verandert
Voorlichting uitvaartcodocil	6	Mireille Schram
Pannenkoeken maaltijd + bingo	44	Vrijwilligers via Stichting Present

Daarnaast worden eenmalige, speciale activiteiten aangeboden en activiteiten in samenwerking met externe partijen. Er wordt samengewerkt met de prikpost van het St. Jansdal, UWoon, Omnia Wonen, gemeente, politie, bibliotheek, notaris, Brede School, Wijkvereniging Drielanden, Icare en kerkelijk centrum De Regenboog. Het wijkontmoetingscentrum wordt niet alleen door ZorgDat gebruikt, ook de wijkvereniging, Humanitas en Facebookgroep 0341 vergaderen in deze ruimte van en voor de wijk Drielanden.

Maandelijks wordt er in Wijkontmoetingscentrum Drielanden een gezellige avond georganiseerd in samenwerking met 's Heerenloo. In Drielanden zijn meerdere plaatsen waar cliënten van 's Heerenloo wonen. De avonden worden goed bezocht, tussen de 6 en 20 bezoekers per keer. Het leuke van deze combinatie is, dat het Wijkontmoetingscentrum voor deze groep bewoners van Drielanden een bekende plaats is. Tijdens Burendag of het Triasfeest, maar ook op gewone dagen, komen de bezoekers even langs voor een korte ontmoeting met de andere bezoekers. Ook op vrijdagochtend komt er een groep bewoners van 's Heerenloo bij het wijkontmoetingscentrum meedoen met de gewone activiteiten. Vanuit 's Heerenloo komen vrijwilligers mee, die de ZorgDat vrijwilliger op die ochtend ondersteunen.

De Huiskamer van de Buurt in Drielanden draait goed. Er zijn vrijwilligers en als het even mee zit een stagiair die de coördinator ondersteunen. De noodzaak van de huiskamer is zichtbaar. Sommige bezoekers worden in eerste instantie gebracht door zoon of dochter. Maar ook zijn er partners voor wie dit dagdeel een moment zonder mantelzorg betekent. Zij kunnen hun partner naar het wijkontmoetingscentrum brengen, waardoor zij even de zorg los

mogen laten. In Drielanden is er een samenwerking met peuteropvang Domijn ontstaan. Iedere maand komen de peuters even op bezoek bij de Huiskamer van de Buurt. Samen wordt er een activiteit gedaan. Dit bevalt beide partijen zeer goed.

Wijkontmoetingscentrum Stadsweiden

Wijkontmoetingscentrum Stadsweiden is een wijkhuis gelegen in Zorgcentrum Weideheem aan de Drift 2 te Harderwijk. Er is een nauwe samenwerking met de Zorggroep NW Veluwe.

Activiteit wekelijks	Aantal keer	Aantal personen 2017	leeftijd	Wijze van begeleiding
Klaverjassen	Elke week	12	50-90	Vrijwilliger
Huiskamer van de Buurt	Elke week	12	65-95	Vrijwilliger
Kaarten maken	Elke week	6 a 8 deelnemers	65-90	Vrijwilliger
Schaken	Elke week	4 deelnemers	70-95	Vrijwilliger
Handwerken / Haak en Breicclub	Elke week	16 deelnemers	70-95	Vrijwilliger
Sjoelen	Elke week	6 a 8 deelnemers	70-90	Vrijwilliger
Rollatordansen (tot september)	Elke week	6 a 8 deelnemers	50-95	Vrijwilliger

Onderstaand de eenmalige activiteiten in Wijkontmoetingscentrum Stadsweiden:

Activiteit (incidenteel)	Aantal keer	Aantal personen	leeftijd
Puzzelruilbeurs	3	40	40-75 jaar
High Tea	3	40	40-85 jaar
Bingo	3	60	50-97 jaar
Informatie over uitvaart codocil	1	8	60-95 jaar

Het Wijkontmoetingscentrum Stadsweiden heeft het afgelopen jaar een verandering ondergaan. Waar er eerder een ruimte werd gebruikt en ZorgDat vier middagen per week terecht kon, is het Wijkontmoetingscentrum nu verplaatst naar de grote zaal van Weideheem. Nog steeds is het Wijkontmoetingscentrum open voor bewoners uit het huis, de aanleunwoningen maar zeker ook voor de buurtbewoners.

In veel gevallen sluiten kwetsbare mensen aan, niet alleen uit het huis, maar ook uit de buurt of zelfs vanuit aanpalende wijken. Zo worden sommige dezelfde activiteiten in de wijkontmoetingscentra georganiseerd. Iemand die erg veel van sjoelen houdt kan dat op drie verschillende locaties doen. Dit zien we dan ook vaker plaatsvinden.

Het rollatordansen heeft tot september in wijkontmoetingscentrum Stadsweiden plaatsgevonden. In wijkontmoetingscentrum de Aanleg waren meer mensen die behoefte hadden aan rollatordansen en de deelnemers in wijkontmoetingscentrum Stadsweiden waren bereid te reizen voor deze activiteit. Zodoende is het rollatordansen verhuisd naar het andere wijkontmoetingscentrum.

Wijkontmoetingscentrum Stad

Dit wijkontmoetingscentrum ligt in het centrum van Harderwijk. Voor een aantal stad brede activiteiten biedt het de thuisbasis. Zo worden de deelnemers van In Beweging en de oudereneducatie hier wekelijks gastvrij ontvangen door vrijwilligers. Daarnaast komen iedere week de deelnemers van Mini Samenspel, de oma groep vanuit het project Taalstimulering, twee van de groepen ouderparticipatie en de interculturele koffieochtend in dit wijkontmoetingscentrum.

Bezoekers van De Ontmoeting en deelnemers van Groen Verbindt komen ook geregeld even tijdens werkzaamheden bij het wijkontmoetingscentrum om een kop koffie te drinken. Het team vrijwilligers bestaat uit 12 mensen met heel verschillende roots, o.a. uit Afghanistan, Jemen, Iran, Eritrea, Pakistan, Indonesië, India, Nederland en Roemenië.

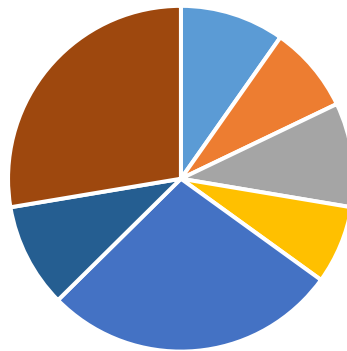
Ook binnen Wijkontmoetingscentrum Stad is de Huiskamer van de Buurt gestart. Er komen elke week tussen de 5 en 7 bezoekers, die samen met de 2 vrijwilligers activiteiten bedenken. In de zomer is de groep aangesloten bij de Thuishuiselijke terrasdagen. Dit werd erg gewaardeerd. Een aantal deelnemers zijn alleenstaand en vonden de gezelligheid van samen op het terras zitten erg prettig. Ook bleek het belangrijk dat de deelnemers in de zomermaanden, wanneer familie op vakantie is, toch een gezamenlijke activiteit hebben.

Binnen dit wijkontmoetingscentrum ligt de nadruk behalve op senioren ook op mensen in hun kracht zetten. Vanuit deze gedachte is het Vaandeldragersoverleg gestart, behalve ZorgDat doen hier ook Veld 42, Kwintes, Humanitas, Dac, De Ontmoeting en de Oude Synagoge mee. Doel is om de samenwerking rond mensen die op afstand van de samenleving zijn gekomen, te verbeteren. Daarnaast hebben ook de Onderzoeksgroep en In Beweging hier hun vaste stek. De aanwezigheid, aandacht en steun die de deelnemers vanuit de coördinator van het wijkontmoetingscentrum krijgen, is voldoende om verder te kunnen in het dagelijks leven.

Ook de Tafel van Eén vindt plaats binnen Wijkontmoetingscentrum Stad. De Coördinator is getraind in de Jump Movement gespreksmethodiek. Deze Tafel van Eén, speciaal gericht op vrouwen, is in 2017 3 keer georganiseerd. Vrouwen weten vaak wel dat ze wat willen, maar hoe krijg je opleiding, werk, privé georganiseerd en wat wil je nou echt doen met je leven. Op deze vragen kan binnen de Tafel van Eén antwoord komen. Samen met de Sociale Dienst Veluwerand en vrijwillige tafelbuddies werden deze tafels georganiseerd.

Sinds 2014 vallen enkele delen van het ouderenwelzijn binnen de taken van ZorgDat. Hiervan is educatie één onderdeel. Jaarlijks wordt er een educatieprogramma opgesteld, met daarin een veelzijdigheid aan activiteiten. De educatie in wijkontmoetingscentrum Stad wordt gegeven door professionele docenten. De cursussen liepen van september 2016 tot mei 2017. In de zomermaanden werd een zomerprogramma opgesteld. Opvallend is de grote behoefte aan het volgen van Yoga of Senior Sportief. Deze laatste activiteit vindt plaats in een sporthal in Stadsweiden en kan zich al jaren verheugen op vele aantallen geïnteresseerden. Toch zien we bij deze groep dat er steeds meer mensen afvallen, fysiek blijkt het zwaar en kunnen onverwachte zaken als ziekte voorkomen. In 2017 is in verband met de toenemende interesse voor Yoga gekeken of een derde groep op woensdag kon worden gestart. Dit leverde niet voldoende nieuwe aanmeldingen op, wel bleek er interesse om af te kunnen wisselen met de dagen. Daarnaast was er in 2017 ruimte om langer deel te nemen aan de Yoga. Voor ZorgDat is bewegen binnen het educatieprogramma erg interessant. In beweging blijven kan op verschillende manieren, dat laat ook de buurtsportcoach senioren zien. Via een beweegwijzer is zichtbaar bij welke verenigingen en clubs in Harderwijk men zich tot hoge leeftijd kan aansluiten. Binnen het senioreducatie aanbod is de groepssamenstelling van essentieel belang. Veel deelnemers kennen elkaar al jaren, volgen ook al jaren hetzelfde onderdeel binnen de educatie. Ontmoeting is in sommige gevallen minstens zo belangrijk als het leren / bewegen door de cursisten.

Deelnemers 2017

■ Geschiedenis
 ■ Kunstgeschiedenis
 ■ Aquarel
 ■ Mandela tekenen
■ Yoga
 ■ Spaans
 ■ Mindfulness
 ■ Senior Fit

Educatie	Deelnemers 2015	Deelnemers 2016	Deelnemers 2017
Geschiedenis	18	14	12
Kunstgeschiedenis	13	11	10
Aquarel	12	12	12
Mandela tekenen	8	9	9
Yoga	24	23	22 + 12 zomeryoga
Spaans	5	Gestopt in zomer 2016	
Mindfulness	8	8	12
Senior Fit (wordt gegeven in gymzaal Stadweiden)	50	41	34

Wekelijkse Activiteit	Aantal deelnemers	Wijze van begeleiding
Line dance	16	Burgerinitiatief / uitgevoerd door vrijwilliger
Bridge	8	Burgerinitiatief
Wijkatelier	4	Burgerinitiatief / uitgevoerd door vrijwilliger
Inloop in Beweging	10	Professional, stagiaire en vrijwilligers
Creatief schrijven	5	Burgerinitiatief / uitgevoerd door vrijwilliger
Huiskamer van de Buurt	8	Vrijwilligers
Salsadansen	10	Vrijwilliger

Activiteit	Aantal deelnemers	Aantal ontmoetingen
Alzheimer café	25	1 keer per maand
Thuishuiselijke zondag	20	2 wekelijks
Project in Beweging	10	Twee keer per week
Talent in beweging	12	2 keer per jaar

Financieel Café	8	Wekelijks
Notarisspreekuur	4	2 keer per jaar

Wijkontmoetingscentrum De Aanleg

Bijzonder in dit wijkontmoetingscentrum is dat er intern wordt samengewerkt met andere partijen. Behalve het Servicepunt Vrijwilligerswerk, het Servicepunt Mantelzorg, de ouderenadviseur en het wijkontmoetingscentrum zijn in dit gebouw ook Zorggroep Noordwest Veluwe, Interact Contour en MEE Veluwe gevestigd. Daarnaast maakt bijvoorbeeld ook UWOON gebruik van het gebouw om een spreekuur voor de bewoners van de Egelantier te verzorgen.

Door deze samenwerking is het mogelijk dat iedereen die De Aanleg bezoekt mee kan doen in een beschermde omgeving. Iedereen kan aansluiten bij de activiteiten. Daarnaast wordt er ook veel op individueel niveau samengewerkt. Uitgangspunt hierbij is de vraag wat heeft de persoon nodig om goed te functioneren. De meerwaarde die ZorgDat ziet in wijkontmoetingscentrum de Aanleg is dat mensen hier bijna een hele dag kunnen zijn. Er kan op maat worden aangesloten bij de behoefte van de hulpvrager of burger.

In de Aanleg is het altijd druk. Er komen veel bezoekers, wijkbewoners, vrijwilligers, cliënten en andere geïnteresseerden. Vrijwel altijd staat de deur open, zowel overdag als 's avonds wanneer er een koffieinloop voor omwonenden plaatsvindt. Er heerst een grote betrokkenheid bij vrijwilligers en bezoekers onderling. Veel lief en leed wordt gedeeld. Dat maakt dat er kaarten worden gestuurd of vrijwilligers, die naast hun activiteit ook nog een bezoekje brengen in ziekenhuis, thuis of revalidatie.

In het wijkontmoetingscentrum wordt gewerkt met een vast maandelijks programma waar veel wekelijkse activiteiten in zijn opgenomen. Daarnaast zijn er maandelijks speciale activiteiten, veelal gezamenlijk georganiseerd vanuit de samenwerkingspartners. De activiteiten zijn over het algemeen ontstaan uit vragen van bezoekers. Ook zijn er mensen die vanuit vrijwillige inzet graag hun talenten willen delen. Alle activiteiten die door ZorgDat worden gecoördineerd worden door vrijwilligers uitgevoerd of zijn zelfsturend.

Het aantal bezoekers tijdens activiteiten is ten opzichte van vorig jaar ongeveer gelijk gebleven. Wel zijn projecten als Eten bij de Buren of een broodmaaltijd beter bezocht. De behoefte om samen te eten is groot binnen de Aanleg. Mensen ervaren het als prettig om samen te kunnen eten. Vanuit de wijkontmoetingscentra en de vrijwilligerscoördinator Hulp Thuis wordt juist hier ook op ingezet. Samen eten zorgt ervoor dat mensen zich minder eenzaam voelen.

Binnen het wijkontmoetingscentrum zijn in totaal 48 vrijwilligers actief, die ondersteund en gefaciliteerd worden door de vrijwilligerscoördinator. Binnen de Aanleg zijn er drie teams vrijwilligers namelijk vrijwillige receptionisten, het team gastvrouw / gastheer en vrijwilligers die activiteiten begeleiden / organiseren. Ook de samenwerkingspartners werken met vrijwilligers. Daarnaast zijn er nog drie vrijwilligers die vanuit betrokkenheid in de wijk de controle en het afsluiten van het gebouw voor hun rekening nemen. Elk jaar krijgen wijkbewoners en deelnemers de mogelijkheid kunst die zij hebben gemaakt in de Aanleg op te hangen, dit wordt door een vrijwillige coördinator kunst georganiseerd en gecoördineerd. Ook is er een minibieb gecreëerd. Iedere dag kunnen mensen boeken ruilen, lenen en lezen.

Ook in dit wijkontmoetingscentrum is te zien dat veel vrijwilligers kwetsbaar zijn / worden door ouderdom, depressie, tijdelijke uitval of beperking. Echter binnen deze beschermde omgeving is het voor hen mogelijk vrijwilligerswerk te doen en op deze wijze te blijven participeren in de samenwerking. Naast de inzet van vrijwilligers in wijkontmoetingscentrum de Aanleg, is er ook een groep vrijwilligers, die zich vanuit de Aanleg inzetten tijdens één koffiemoment in de Zevenakkers.

Binnen het wijkontmoetingscentrum worden veel activiteiten georganiseerd, waar mensen aan kunnen sluiten. Dit zijn wekelijkse, maandelijks en ook speciale activiteiten.

Het wijkontmoetingscentrum wordt ook veel gebruikt door bewoners van de Egelantier. Zij komen vaak 's avonds een kop koffie drinken, waar vrijwilligers vanuit ZorgDat hen bij faciliteren. Voor de bewoners van de Egelantier wordt er ook wekelijks een spreekuur georganiseerd door UWOON. Op deze manier is ondersteuning dichtbij.

Wekelijkse activiteiten:

Activiteit	Aantal deelnemers	Wijze van begeleiding
Koffie inloop ochtend	15	Vrijwilligers (2)
Koffie inloop middag	8	Vrijwilliger
Biljart ochtend en avond	7	Zelfsturend
Rummikub	6	Vrijwilliger (2)
Koffie inloop avond	17	Vrijwilliger (2)
Sjoelmiddag	14	Vrijwilligers (2)
TabTopinloop	5	Vrijwilliger
Spelletjesmiddag	9	Vrijwilliger
Kaartmaakgroep	14	Vrijwilligers (3)
Handwerk café	8	Vrijwilligers (2)
Huiskamer van de Buurt	8	Vrijwilligers (2)
Eten bij de Buren	24	Vrijwilliger

Maandelijks		
Zondaginloop	20	Vrijwilliger ook buurtbewoner
Broodmaaltijd vrijwilligers	32	Vrijwilligers
Petrakerkinloop of broodmaaltijd	20	Zelfsturend
2 wekelijks kookgroep	16	Vrijwilliger
ledere dag maaltijdwarm	9	Sluit aan bij ZNWVgroep
Modeshows kwartaal weekend	20 tot 25	Vrijwilliger
See Joe	+/- 20	Zelfsturend, 1 vrijwilliger ZorgDat
Bingo wijkvereniging Stadsdennen/Frankrijk	80	Wijkvereniging Stadsdennen / Frankrijk +2 tot 3 vrijwilligers
Speciale activiteiten	10 tot 40	Vrijwilliger

In wijkontmoetingscentrum de Aanleg is door de aanwezigheid van verschillende partijen in het gebouw, een vanzelfsprekende samenwerking ontstaan. Maar ook extern wordt nauw samengewerkt met o.a. wijkvereniging Stadsdennen / Frankrijk, GGZ centraal, Icare, UWOON, Careander en de Petrakerk. Ook buurtbewoners en de bewonerscommissie van de Eglantier weten ZorgDat in het wijkontmoetingscentrum goed te vinden.

Het Onderonsje

Het Onderonsje is een eigen initiatief vanuit bewoners in Hierden om een dagbestedingsactiviteit aan te bieden aan ouderen. Inmiddels is er een team van 24 vrijwilligers die elke donderdag een dagopvang organiseren voor 22 bezoekers. Alle bezoekers hebben een hoge leeftijd. Het afgelopen jaar is gebleken dat de bezoekers steeds vaker kwetsbaar zijn en worden. In de loop van het jaar zijn er bezoekers door ziekte, opname en verhuizing afgehaakt.

Door de hoge opkomst is gebleken dat het Onderonsje voorziet in een vraag die leeft onder de ouderen in Hierden. Er wordt zodoende nagedacht over uitbreiding van het aanbod. In 2017 werd geprobeerd deze uitbreiding te creëren, door op zoek te gaan naar een locatie waar dit mogelijk was. Helaas is het aanbod in een samenwerkingsconstructie niet op de

vooraf bedachte plaats van de grond gekomen. Er wordt druk gezocht naar een andere mogelijkheid om de groei van het Onderonsje, waar behoefte aan is, toch plaats te kunnen laten vinden in Hierden.

De organisatie van het Onderonsje ligt volledig in handen van de vrijwilligers. ZorgDat faciliteert op diverse manieren. De huur wordt gefinancierd en er is een klein activiteitenbudget beschikbaar gesteld. De vrijwilligers zijn verzekerd via ZorgDat en maken ook gebruik van het trainingsaanbod. Vanuit ZorgDat worden bewegingslessen aangeboden door de coördinator van Drielanden. Zij is nauw betrokken bij dit burgerinitiatief. Daarnaast kan men gebruik maken van het brede welzijnsaanbod en de expertise van ZorgDat. Ook bij het Onderonsje kan er door de contacten die er al zijn met de coördinatoren van ZorgDat extra snel geschakeld worden bij problematiek of een niet pluis gevoel bij één van de bezoekers. Zo is de ouderenadviseur dit jaar wel eens ingeschakeld voor advies en ondersteuning.

Yuvam

De huiskamer in Yuvam is in 2014 nadat het onderzoek naar de oudere Turkse migrant was afgerond, gestopt. Vanuit de eigen gemeenschap was er zeker wel behoefte aan een huiskamer, een plaats waar de oudere migranten terecht konden met hun vragen. Echter werd er daarbij gerekend op inzet van professionals. In onze huidige maatschappij waarbij wordt uitgegaan van participatie, waar mensen worden gestimuleerd om zelf op te pakken en waar welzijn na de start van een project zich terugtrekt om burgers in eigen kracht te laten staan, paste deze gedachte niet. Eind 2015 is gestart met het voorbereiden van de nieuwe interculturele huiskamer. Begin 2016 had de coördinator nog de rol van begeleider in deze huiskamer. Doel was echter dat er in een zo kort mogelijke tijd vrijwilligers bereid gevonden werden deze huiskamer te begeleiden. In 2016 waren er al een aantal dames en heren die bereid waren als vrijwilliger binnen de huiskamer te functioneren. De coördinator was uiteraard nog altijd aanwezig en uiteindelijk ook verantwoordelijk voor de huiskamer. In 2017 is de rolverdeling verder aangepast. Steeds vaker pakken vrijwilligers taken op binnen de huiskamer. Zij nemen de verantwoordelijkheid tijdens uitjes en zijn altijd aanwezig. In de huiskamer zijn Turkse, Syrische, Afghaanse, Iranese, en Irakeze dames en heren. Er worden bijeenkomsten gehouden over ziektebeelden waarmee de oudere migranten te maken hebben zoals diabetes of Alzheimer. Ook de fysiotherapeute komt advies geven en eenmaal per maand is er een wijkspreekuur. Icare en Zorggroep Noordwest Veluwe, bieden de ouderen aan dat hun bloeddruk en suikerwaardes worden gecontroleerd. Er worden vragen gesteld waarbij een vrijwilliger soms kan tolken voor de oudere migrant. Daarnaast is er ruimte voor uitleg over bepaalde formulieren waar zij zelf of hun kinderen niet verder mee kunnen.

Brede school en Buurtsportwerk

De buurtsportcoaches/combinatiefunctionarissen stimuleren en activeren kinderen en volwassenen tussen de 0 en 19 jaar op het gebied van een gezonde leefstijl en sport. Secundair zijn zij gericht op gezinnen om hier ook een gezonde en actieve leefstijl te stimuleren. De meerwaarde van het werken bij ZorgDat is dat er multidisciplinair wordt gewerkt. De verschillende doelgroepen zijn in beeld en er is een bredere kijk op het eigen werken. De doelgroep wordt bereikt door het geven van bewegingslessen op de basisscholen, het organiseren van Brede School activiteiten in Stadsdennen en Drielanden, naschoolse activiteiten in de wijken Wittenhagen en Stadswelden en stads brede activiteiten in de schoolvakanties. De winst van de combinatie om kinderen zowel onder schooltijd als buiten schooltijd te zien, is dat de combinatiefunctionarissen de kinderen goed leren kennen en er een vertrouwensband wordt opgebouwd. Hierdoor komen er meer kinderen naar de naschoolse activiteiten. In de aandachtswijken is het belangrijk dat de combinatiefunctionarissen rekening houden met gezinnen die het financieel niet breed hebben. Voorwaarden voor het organiseren van activiteiten zijn dat de gezinnen persoonlijk worden benaderd en de activiteiten toegankelijk, betaalbaar en gericht op veilig opgroeien zijn. Sport wordt gezien als middel om mensen te bereiken en het welzijn te vergroten. Kinderen doen mee met activiteiten en ouders worden gestimuleerd om ook bij te dragen in de wijk.

Er is steeds meer samenwerking tussen de buurtsportcoaches / combinatiefunctionarissen en de jongerenwerkers. In de wijk Stadswelden is in 2017 gekeken of door aanbod van een activiteitenprogramma in de zomervakantie, overlast die hier wordt veroorzaakt door kinderen / jonge jongeren in deze periode, zou worden verminderd of zelfs voorkomen. Vier weken lang werden er activiteiten georganiseerd. Gemiddeld kwamen er na een aanloopfase waarin de activiteiten bekendheid moesten krijgen, 20 tot 30 kinderen / jongeren tussen de 4

en 14 jaar op de activiteiten af. Tijdens de vakantieperiode bleef het door de georganiseerde activiteiten rustig in de deze wijk. Het succes is dusdanig dat in 2018 in meerdere wijken vakantieactiviteiten worden georganiseerd.

Tijdens de zomervakantieweek hebben veel kinderen uit de wijk Stadsweiden deelgenomen. De buurtsportcoach verwijst kinderen vanuit gezinnen die ondersteuning kunnen gebruiken, door naar o.a. de kindervakantieweek, het Mega Fun Spektakel en het Huttenfeest. Doordat deze gezinnen een goede vertrouwensband hebben met de buurtsportcoach, is de stap naar deelname aan een activiteit of ondersteuning vanuit ZorgDat, verkleind.

Omvang van het bereik:

Activiteit	Aantal deelnemers
BoS-box Stromenwaard en Klaproospad	In de winter 40, in de zomer 60 kinderen
Naschoolse activiteiten Stadsweiden	25 kinderen
Kunstgrasveld van Halllaan	20 – 25 kinderen per week bij 2 activiteiten
Sportkaravaan (i.s.m. gemeente)	665 kinderen
Survivaldag	150 kinderen
Mega Fun Spektakel (2 dagen)	600 kinderen per dag
Straatvoetbaltoernooi	50 kinderen
Sportwijzer sportmiddag	150 kinderen
Zomervakantieweek	18 kinderen
Huttenfeest sportgedeelte	500 kinderen

Alle activiteiten die vallen binnen het werkveld sport en beweging vallen in de domeinen preventie, kracht en vangnet. Kinderen krijgen de mogelijkheid om gezond op te groeien, te bewegen en kennis te maken met elkaar en creatieve activiteiten. Doordat zij elkaar ontmoeten, ontstaat er onder de kinderen en hun ouders meer sociale samenhang wat effect heeft op de leefbaarheid en cohesie in de wijk. De kinderen en hun ouders worden gestimuleerd om te kijken wat zij zelf kunnen en hoe zij zich in kunnen zetten binnen de wijk. De meest kwetsbare kinderen worden betrokken bij de activiteiten in de wijk en kunnen op deze manier leren om mee te doen.

In 2015 en 2016 is in de wijken Stadsweiden en Wittenhagen een compleet naschools aanbod met verschillende activiteiten ontstaan. Ouders en andere vrijwilligers hebben activiteiten georganiseerd en er zijn verbindingen ontstaan met onder andere sportverenigingen en wijkontmoetingscentrum Stadsweiden. Stadsbreed is er gewerkt met blokken die gelijk lopen. Zo wordt in Stadsweiden, Stadsdennen, Drielanden en de Wittenhagen gelijktijdig een naschools programma aangeboden. Door beter bekend te zijn met de kwaliteiten en wensen van vrijwilligers en contacten met sportverenigingen is het daarnaast mogelijk om het programma goed op elkaar af te stemmen. Een aantal sportverenigingen is actief geweest in meerdere wijken tijdens het naschools aanbod. In de loop van 2016 zagen we dat in de Wittenhagen en Stadsweiden steeds minder kinderen deelnamen aan de sportactiviteiten die werden geboden in het naschoolse programma. Inventarisatie onder kinderen, ouders en school wees uit dat dit mogelijk het gevolg is van de financiële bijdrage die de kinderen betalen. Zodoende hebben we in 2017 twee studenten gevraagd hun afstudeeronderzoek uit te voeren in deze wijken. Zij onderzoeken het naschoolse programma, de effecten die dit programma heeft en zoeken uit waarom kinderen afzien van deelname van het programma. In 2017 zijn zij al begonnen, resultaten worden verwacht rond de zomer van 2018. Ondertussen is in beide wijken het naschoolse

programma gewoon doorgezet en zien we dat kinderen wisselend op activiteiten aankomen. Activiteiten die niets te maken hebben met sport, maar bijvoorbeeld met koken of cultuur, lieten een grote opkomst van kinderen zien. Soms gaven wel 30 kinderen zich voor dit soort activiteiten zich op. Op momenten dat er ook vanuit school of gemeentebreed iets wordt georganiseerd, is er weinig animo voor het naschoolse aanbod.

Sporten voor jongeren met een licht verstandelijke beperking

Vanuit het TalentHouse wordt sport georganiseerd voor LVB jongeren. Op maandagavond zijn er ongeveer 15 mensen die meedoen aan het sporten. Daarnaast wordt er ook veel samengewerkt met de Krajicek Foundation en Careander, om bijvoorbeeld een jaarlijkse sportdag te organiseren. Behalve sporten wordt er een makeover dag georganiseerd voor jongeren met een beperking.

Sporten met Senioren

Bewegen is gezond voor jong en oud. Daarom is in 2015 de senioren buurtsportcoach aan de slag gegaan. Zij heeft zich gericht op het bekend maken van de mogelijkheden van sporten voor senioren. In 2016 is er voornamelijk gekeken naar de wensen van senioren met betrekking tot bewegen. Zij heeft mensen verwezen naar een sportvereniging of een groep, zodat bewegen ook op hogere leeftijd in groepsverband mogelijk blijft. In 2017 zijn er weer een aantal activiteiten opgepakt door de buurtsportcoach senioren. Zo heeft er in oktober 2017 een gezondheidsdag plaatsgevonden in wijkontmoetingscentrum de Aanleg. In samenwerking met de gemeente Harderwijk en de Gelderse Sportfederatie, werd een ochtend georganiseerd waar oudere wijkbewoners hun fitheid konden testen en professionals maar ook bijv. de wijkvereniging de mogelijkheden rondom sporten voor ouderen konden laten zien.

Op 30 september vond er in sportcomplex de Sytel de Langer Thuis Beurs plaats. VAC Harderwijk en KBO-PCOB hebben deze beurs met ondersteuning van ZorgDat georganiseerd. De opzet van de beurs was om iedereen zo compleet mogelijk te informeren. Er kon advies worden ingewonnen over aanpassingen en hulpmiddelen in huis, over de nieuwste technische snufjes, over het goed regelen van de financiën en over bewegen, gezondheid en vitaliteit. Ondanks het ontzettend slechte weer van die dag werd de beurs goed bezocht, er werden meer dan 300 bezoekers geteld.

Behalve informatievoorziening kan er bij ZorgDat via de educatietak ook één en ander aan sporten voor senioren worden gedaan. Zo wordt er Senioren Sportief en Yoga gedaan in groepsverband. In de wijkontmoetingscentra wordt bijvoorbeeld Meer Bewegen Voor Ouderen en Koersbal georganiseerd. Ook in het Onderonsje staat maandelijks een beweegactiviteit op het programma. In wijkontmoetingscentrum Stadsweiden wordt sinds 2016 rollatordansen georganiseerd, wat in 2017 is overgegaan naar de Aanleg.

Jeugdsportfonds en Jeugdcultuurfonds

ZorgDat is voor het jeugdsportfonds en jeugdcultuurfonds het aanspreekpunt voor intermediairs en professionals die werken met jongeren. De rol van ZorgDat is dat beide fondsen bekendheid krijgen en dat er contact wordt onderhouden met de fondsen en gemeente. Het Jeugdsportfonds Gelderland creëert sportkansen voor kinderen van 4 tot 18 jaar die om financiële redenen geen lid kunnen worden van een sportvereniging. Het Jeugdcultuurfonds heeft als doel dat alle kinderen lessen op kunst en cultuurgebied kunnen volgen, ook kinderen uit gezinnen met een minimum inkomen. Het Jeugdcultuurfonds maakt het mogelijk dat kinderen tussen de 4 en 18 jaar uit financieel minder draagkrachtige gezinnen toch kunnen meedoen. In 2017 werden 149 kinderen bij het jeugdsportfonds aangemeld, 37 kinderen meer dan het jaar ervoor. Bij het jeugdcultuurfonds werden 23 kinderen aangemeld, dit zijn 7 kinderen meer dan in 2016.

Opbouwwerk

Het opbouwwerk is een methodiek in het welzijnswerk waarmee maatschappelijke participatie van burgers/bewoners wordt gestimuleerd. De opbouwwerker ziet het als zijn/haar taak inwoners te activeren, motiveren en stimuleren tot het participeren in en voor de eigen woon- en leefomgeving. Hierbij wordt voornamelijk gericht op burgers die zich in een kwetsbare situatie bevinden.

Eén van de kernwaarden hierbij is empowerment; op zoek gaan naar de kracht en kwaliteiten bij mensen en deze daar waar mogelijk te versterken en inzetten. De doelgroep van het opbouwwerk zijn alle inwoners binnen gemeente Harderwijk.

De opbouwwerkers hebben de wijken onderling verdeeld en zijn hier het aanspreekpunt. Aanspreekpunt betekent voor ZorgDat dat zij gemakkelijk benaderbaar zijn in de wijk en doorgaan met 'het gezicht' worden in deze wijk, zodat het aanspreken nog laagdrempeliger wordt.

Samen met de wijkmanagers van de gemeente faciliteren de opbouwwerkers bewoners, die dat willen en/of kunnen, zodat zij actief kunnen bijdragen aan hun eigen leefomgeving. Het verschil met wijkmanagers is dat de opbouwwerkers de belangrijkste schakel zijn tussen de gemeente en de bewoners. Het opbouwwerk is er speciaal voor om de bewoners te activeren, stimuleren en motiveren om gezamenlijk tot een leefbare woonomgeving te komen soms met en soms zonder de samenwerking met de wijkmanagers. Samen werken de opbouwwerkers, natuurlijk met alle andere partners, aan een leefbare en opbouwende samenleving.

Binnen ZorgDat werken de opbouwwerkers integraal samen met de coördinatoren van de Wijkontmoetingscentra, de jongerenwerkers en de buurtsportcoaches. Het wijkontmoetingscentrum is de basis in de wijk en heeft een belangrijke ontmoetingsfunctie voor wijkbewoners. Samenwerking en afstemming tussen het opbouwwerk en de wijkontmoetingscentra is erg belangrijk. Beiden signaleren en verbinden. De samenwerking tussen het jongerenwerk en opbouwwerk is met name gericht op het verminderen van overlasterisituaties. Samen kan gezocht worden naar mogelijkheden om de buurt erbij te betrekken. De opbouwwerkers hebben een signalerende functie in de wijken. Als er in een wijk behoefte is aan sportactiviteiten, worden de buurtsportcoaches ingeschakeld.

De opbouwwerkers ondersteunen bestaande wijkplatforms en buurtteams in de wijken van onze stad. Daarnaast stimuleren zij nieuw te starten buurtinitiatieven. Het activeren, motiveren en stimuleren van deze wijkplatforms is een proces van langere duur. De inzet en ondersteuning die nodig is, is afhankelijk van het platform. Het uiteindelijke doel is dat het platform zelfstandig functioneert en de opbouwwerker alleen invliegt wanneer dat gewenst is.

De opbouwwerkers ondersteunen ook burgerinitiatieven. Zij komen deze initiatieven op het spoor door aanwezig te zijn bij bijeenkomsten in de wijk en van netwerkpartners en door de verschillende wijksprekuren. Relaties tussen bewoners van een straat of wijk veranderen. Verbindingen kunnen ontstaan door een klacht of negatieve situatie, bijvoorbeeld een reeks woninginbraken in de buurt. Bewoners verenigen zich in een WhatsApp-groep om verdachte situaties aan elkaar te melden. De opbouwwerker leest mee in de WhatsApp-groep en blijft zo op de hoogte van wat zich afspeelt in de wijk. De rol van de opbouwwerker is om ervoor te zorgen dat bewoners met elkaar in gesprek gaan en zelf de regie nemen om de situatie op te lossen. Een negatieve aanleiding voor meer contact tussen bewoners kan ervoor zorgen dat er meer sociale cohesie ontstaat in de straat of wijk waardoor het uitgroeit naar iets positiefs.

Het present werken, de methodiek die binnen heel ZorgDat wordt gebruikt, is een belangrijk handvat voor de opbouwwerkers. Door aanwezig en bereikbaar te zijn voor de inwoners, kan er op het moment dat er initiatief ontstaat meteen worden geacteerd.

Opbouwwerk was vroeger alleen gericht op groepen, dit verandert steeds meer naar ook aandacht voor individuen. Het wordt belangrijk om te weten wie ergens woont en of er sprake zou kunnen zijn van een vraag of een behoefte bij de bewoner. Zodoende worden vanaf 2015 verschillende onderzoeken in specifieke straten / flats gedaan. De opbouwwerker krijgt informatie over de bewoners en hierdoor kan een passende interventie worden gecreërd. Door huis aan huis kennis te maken met bewoners om op die wijze de wijk prettig leefbaar te maken, is een arbeidsintensieve klus. Toch kiezen de opbouwwerkers soms voor deze methodiek, omdat deze zeer effectief kan zijn en veel informatie kan bevatten. Zo werd er in 2015 een deur- aan deur onderzoek uitgevoerd in de Hofdijkflat. Een onderzoek wat veel naar boven haalde rondom eenzaamheid, overlast en andere problematiek. Al vanaf dat moment is de opbouwwerker in deze flat actief betrokken bij het leefbaarder maken van de situatie voor alle bewoners. De sleutelfiguur werd ingezet en ook waren er stagiairs die iedere dinsdag een naschoolse activiteit organiseerden. Juist op deze plaats een mooi middel, omdat er veel kinderen wonen. Zonder het onderzoek was deze informatie niet bekend geweest.

Ook in 2017 werden er in twee buurten straten huis- aan huis bezocht. In de Goeman Borgesiuslaan werden alle buurtbewoners bezocht. Bewoners hebben dit samen met verschillende organisaties dit opgepakt, met als achterliggende gedachte dat iedereen baat heeft bij een leefbare Goeman. Uit dit onderzoek zijn een aantal thema's naar voren gekomen waar vervolgens stapsgewijs aan wordt gewerkt. Dit doen enthousiaste bewoners. De opbouwwerker kan hen daarbij (indien gewenst) ondersteunen. De thema's die Leefbaar Goeman als groep op willen pakken zijn het opzetten van een moestuin en het creëren van een schone omgeving.

Ook in de Tinnegieter heeft een omvangrijk onderzoek plaatsgevonden, wat grotendeels door het wijkplatform ondersteund door de opbouwwerker is uitgevoerd. Huizen uit meerdere straten in deze wijk werden bezocht. Dit onderzoek gaf mooie resultaten. Door deur- aan deur te gaan, kwamen meerdere individuele vragen van bewoners naar voren. Deze vragen konden of door de opbouwwerker, of het HK team worden opgepakt. Indien dit niet mogelijk was werden mensen verwezen naar andere organisaties. Daarnaast is er een verkeersgroep en een groengroep opgericht. In de wijk waren veel vragen over groen en dan voornamelijk over eigen tuinen. De groengroep gaat deuren langs waar de tuin achterstallig onderhoud vertoont. Gedachte is dat de bewoner dan wederkerig iets kan oppakken in de buurt, wanneer hij / zij wordt geholpen met de tuin. In deze wijk zijn zowel Careander als Philadelphia gevestigd. Het wijkplatform zocht in 2017 contact met beiden en onderzoekt de mogelijkheden om meer samen te werken voor en in de wijk.

In de verschillende wijken zijn door wijkverenigingen en platformen wijkschouwen georganiseerd. Samen met bewoners, het wijkplatform, gemeente, UWOON en ZorgDat, wordt de wijk door de ogen van de bewoners bekeken. Wat gaat goed in de wijk, waar lopen mensen tegenaan en wat voor veranderingen zouden de bewoners hiervoor willen zien.

De opbouwwerkers schuiven daar waar gewenst aan bij de wijkplatformen en wijkverenigingen. Maar in veel gevallen zijn dit professionele samenwerkingspartners waar slechts facilitering op afroep benodigd is.

Verkeersveiligheid is een belangrijk thema bij een aantal wijkplatformen. Hiervoor zijn dagen georganiseerd door de buurtbewoners.

Omvang van het bereik:

Activiteit	Aantal deelnemers
Buitenspeeldag	16 straten
Burendag	22 initiatieven
Boomfeestdag	35
Div. platforms (10 x per jaar)	10 -15 per keer in verschillende wijken
Contacten rondom wijkkrant	10 bijeenkomsten in verschillende wijken
NL Schoon	150 buurtbewoners, incl. scholen

Groen Verbindt

Het project Groen Verbindt is een gezamenlijk project tussen Stichting Ontmoeting en ZorgDat. Doel van het project, dat al in 2016 startte, was tweezijdig. Vanuit Stichting Ontmoeting was het doel dat deelnemers contacten kunnen leggen met buurtbewoners in de wijk Friese Gracht. Voor ZorgDat was het belangrijk de kloof tussen dak- en thuislozen en de buurtbewoners te verminderen. ZorgDat wil dit doen door eigenaarschap te creëren bij de dak- en thuislozen en daarmee de overlast van deze groep in het park te verminderen. In 2017 is er een pluktuin opgezet. In deze pluktuin werken deelnemers van Stichting Ontmoeting. De pluktuin kan worden gebruikt door de buurtbewoners. Ook zijn er meerdere activiteiten geweest, waar zowel de buurtbewoners als de deelnemers van Stichting Ontmoeting aan hebben deelgenomen. Door samen iets te ondernemen wordt de kloof tussen beide groepen steeds kleiner. Toch blijkt dat dit een moeizaam project is, waar telkens gewerkt moet worden aan de samenwerking en het begrip tussen twee partijen.

HK Team

Het HK team is onderdeel van het opbouwwerk en bestaat uit een maatschappelijk werker van Stimenz en een opbouwwerker van ZorgDat. Het HK team is erop gericht om mensen vroegtijdig in hun eigen woon- leefomgeving te bereiken, om problemen aan te pakken. Vanuit de dynamiek opbouwwerk en maatschappelijk werk worden problemen samen met de buurt en partnerorganisaties aangepakt. De zelfredzaamheid van de buurt wordt versterkt. De signalen komen binnen via burens en van netwerkpartners zoals UWoon, de wijkagent en via partners uit de 2e lijn. Daarnaast gaat het HK team zelf op pad, op zoek naar vragen, overlastsituaties en problemen in de wijk. Wat in 2017 meer vorm heeft gekregen is dat het HK team samen met de entree coaches van Stichting de Ontmoeting problemen oppakken.

Het HK-team kan direct ingezet worden door partijen die (dreigende) problemen signaleren. Door dit snelle handelen is het HK team proactief en kunnen burgers snel hun verhaal doen. De samenstelling van het HK team blijft veranderen. In 2017 is Maarten Janson vanuit ZorgDat als opbouwwerker aan het HK team toegevoegd.

Resultaten

In totaal werden er dit jaar aan 64 casussen gewerkt. Daarbij waren 83 burgers betrokken. Het betreft dan o.a. ook gezinnen, partners en burens. Met deze mensen was in totaal meer dan 440 keer contact. Dat betekent dat er per casus gemiddeld bijna 7 contacten zijn.

In onderstaande tabel is te zien in welke wijken hoeveel mensen hierbij betrokken waren. Deze cijfers betekenen grofweg dat er wekelijks een nieuwe casus wordt geopend, naast de casuïstiek die nog behandeld werd uit vorige jaren. Steeds vaker is ook te zien dat behalve het HK team, met Stimenz en ZorgDat erin, ook een woningcorporatie en de politie betrokken zijn in een casus. Sommige personen zijn ook vaker in beeld geweest, ondanks dat een situatie opgelost lijkt te zijn. Vanaf 2016 is het HK team actief in heel Harderwijk. In sommige wijken is een behoorlijke toename van het aantal casussen te zien, zo is het aantal casussen

in Drielanden verdubbeld en ook in de Wittenhagen / Tinnegieter is er sprake van een stevige verhoging van de casuïstiek.

Overzicht van de wijken:

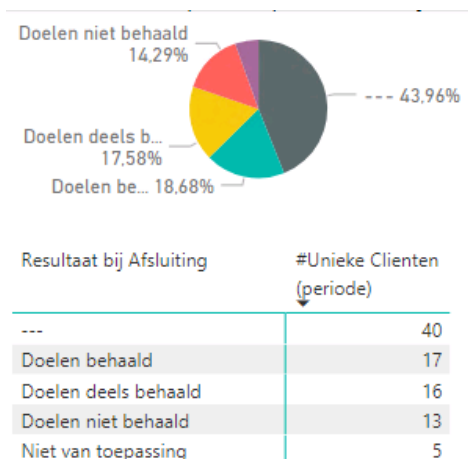
Wijk	2016	2017
Drielanden	3	6
Binnenstad	1	4
Stadsdennen	20	15
Stadsweiden	20	17
Wittenhagen + Tinnegieter	9	14
Zeebuurt	1	3
Frankrijk	6	4
Dakloos	1	1
Totaal	61	64

Indien een casus wordt aangemeld, wordt in sommige gevallen niet alleen contact opgenomen met degenen die betrokken zijn bij de desbetreffende casus. De opbouwwerker en maatschappelijk werker treden in de straat met diverse burens in contact. Zo wordt er meer informatie over de casus (en evt. problematiek) verzameld, maar is het ook mogelijk om verbindingen die nog niet bestonden tot stand te brengen. Deze werkwijze is in 2016 ontwikkeld en is in 2017 voortgezet.

Daarnaast is het aantal casussen dat vanuit Buurtbemiddeling wordt doorverwezen naar het HK team vergroot sinds 2016. Indien een casus bij Buurtbemiddeling niet kan worden opgepakt of er geen bemiddeling mogelijk blijkt, wordt gekeken wat hiervan de oorzaak is. Is er bijvoorbeeld sprake van iemand met een psychiatrische achtergrond, waar buurtbemiddeling geen oplossing kan bieden, dan kan het HK team mogelijk burens in hun kracht zetten en ondersteunen.

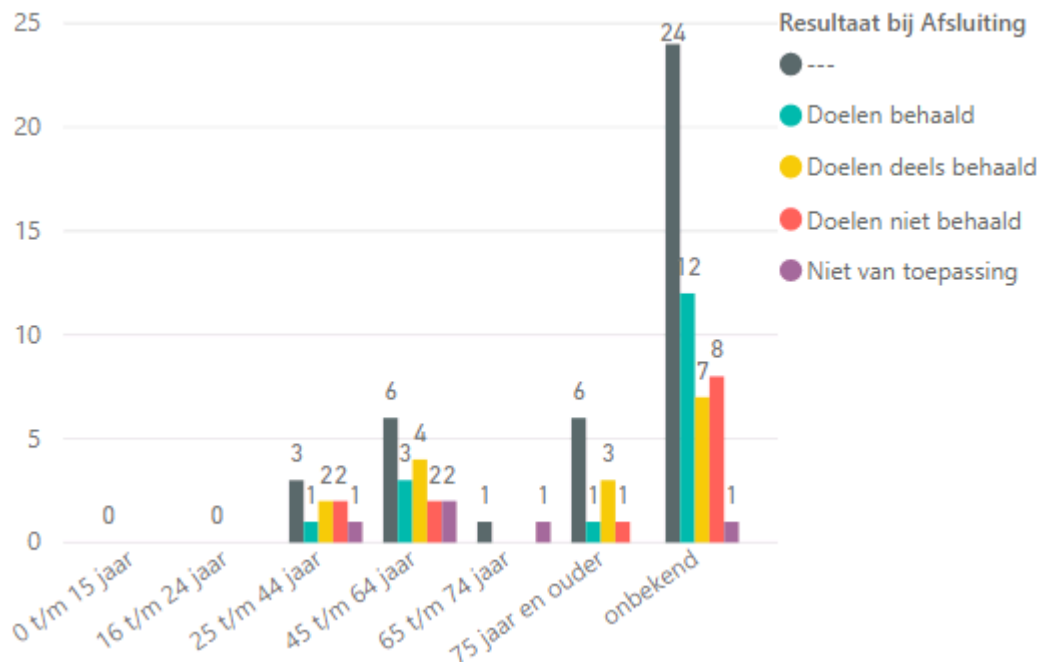
Inzet van het HK team kan tot drie resultaten leiden:

- Doelen worden behaald, de casus wordt afgesloten en inzet van het HK team wordt niet meer verwacht. Het kan hierbij gaan om mensen die de weg naar hulp beter kunnen vinden, wiens leefomgeving is verbeterd of die goed zijn doorverwezen. In 2017 zijn bij 17 casussen de doelen behaald. Er wordt veel doorverwezen, waardoor mensen de weg naar hulp beter kunnen vinden, in een aantal gevallen werd de zelfredzaamheid vergroot en is er meer inzicht in de financiële situatie.

- Doelen worden deels behaald, de casus wordt afgesloten, maar verwacht wordt dat het HK team weer ingeschakeld wordt. Er is wel een verschuiving merkbaar, maar het HK team blijft in beeld. Dit kan gaan om een casus met een burger met psychiatrische achtergrond die weinig leerbaar is, of een terugkerende geluidsoverlast bij bepaalde evenementen. In 16 gevallen is de casus in 2017 wel afgesloten, maar zijn de doelen deels behaald.

- Doelen worden niet behaald, reden kan zijn dat er geen gesprek plaats kan vinden. Dit kan het geval zijn doordat mensen niet willen, maar in sommige gevallen ook echt niet in staat zijn tot een gesprek. Dit is in 2017 bij 13 casussen het geval.

Er zijn bij sommige casussen meerdere effecten behaald. In veel gevallen wordt het HK team benaderd in verband met overlast. Het kan dan om verschillende vormen van overlast gaan. Verder is zichtbaar dat er bij veel meldingen sprake is van een psychiatrische problematiek.

Jaarlijkse activiteiten

Ieder jaar worden er een aantal landelijke activiteiten door ZorgDat ondersteund. Dit zijn in veel gevallen activiteiten die bewoners zelf kunnen oppakken in hun straat en buurt. Maar waar vanuit het opbouwwerk een faciliterende rol wordt geboden. Daarnaast sluit ZorgDat aan bij enkele landelijke thema's. Zo werd door de wijkontmoetingscentra aangesloten bij de Nationale Ouderendag. In de wijkontmoetingscentra stond koffie met gebak voor de senioren in Harderwijk te wachten. Dit zijn momenten en activiteiten die altijd kunnen rekenen op nieuwe bezoekers, die daarmee de weg naar het wijkontmoetingscentrum leren kennen. Maar ook werd aangesloten bij de Week tegen Eenzaamheid, bij Blue Monday, bij de week van Zorg en Welzijn, waar vanuit wijkontmoetingscentrum de Aanleg meerdere keren vanuit verbinding tussen Zorg en Welzijn activiteiten werden georganiseerd en bij de Nationale Sportweek. Allemaal mogelijkheden om aan te sluiten bij activiteiten die landelijk op de kalender zijn gezet en een mogelijkheid bieden om mensen nieuw of opnieuw kennis te laten maken met het georganiseerde welzijn in Harderwijk.

De maand september is een maand waarin veel activiteiten samenkomen. De Landelijke Alzheimerdag, de Sportweek, de Week van Ontmoeting met aandacht voor Eenzaamheid, Nationale Burendag en de Veluwe Games vinden allemaal in deze maand plaats. Voor ZorgDat een reden om de activiteiten die plaatsvinden in het kader van één van deze dagen of weken, te bundelen en hiermee via een advertentie naar buiten te treden. Deze advertentie was niet alleen bedoeld voor ZorgDat maar juist gericht op wat de burger kon aantreffen bij verschillende organisaties in Harderwijk. Een aantal van deze initiatieven worden ook door ZorgDat (mede) georganiseerd.

Week van Ontmoeting met aandacht voor Eenzaamheid

Dit jaar werden de activiteiten die rondom de week van Ontmoeting werden georganiseerd naar de Harderwijkse wijken gebracht. Vanuit In Beweging hebben meerdere mensen een korte toneeluitvoering over eenzaamheid opgevoerd. Iedere dag kwam de groep bij elkaar en liet in de verschillende wijken in de open lucht mensen genieten van dans, zang, gedichten en verhalen over eenzaamheid. In sommige gevallen kwamen de gevoelens over eenzaamheid dichtbij de bezoekers. Een bijzondere ervaring want juist de bezoekers van In Beweging hebben het begrip Eenzaamheid soms aan den lijve ondervonden. Rondom het toneelspel ontstonden toevallige gesprekken en ontmoetingen van de bezoekers. Er werd koffie gedronken en nagepraat over de uitvoering. Het belang van dit thema werd benadrukt door de grote groepen mensen die om deze groep toneelspelers heen kwamen staan om te kijken en hiervoor tijd te nemen.

Burendag

Dit jaar werd er op 22 plaatsen in Harderwijk succesvol Burendag gevierd. Samen met de burens werd gegeten, kinderspelletjes gedaan, de buurt schoongemaakt, vogelhuisjes gemaakt, soep gekookt en een vuurplaats aangelegd. Allemaal activiteiten die van 23 september een geslaagde burendag hebben gemaakt. Op dit soort dagen zijn ook alle wijkontmoetingscentra geopend. Mensen worden uitgenodigd om dan laagdrempelig binnen te komen. Dit jaar is een daling van het aantal initiatieven voor Burendag te zien. Dat kan verschillende redenen hebben, o.a. dat burens elkaar al voldoende kennen en Burendag hier niet meer voor nodig hebben.

In 2017 is er vanuit het opbouwwerk veel aandacht besteed aan vragen gesteld uit de wijk Tinnegieter. Dit is te zien in het aantal straten dat besluit mee te doen aan Burendag. Mensen willen investeren in hun straat en elkaar beter leren kennen, zodat de buurt een prettigere plaats wordt om te wonen.

Uiteindelijk doel van burendag is natuurlijk dat burens elkaar beter leren kennen en daardoor op het moment dat er iets gebeurt (hulp nodig, conflict) elkaar gemakkelijker weten te vinden.

Aantal straten in de wijken tijdens Burendag:

Wijk	Aantal straten 2015	Aantal straten 2016	Aantal straten 2017
Stadsweiden	6	7	7
Drielanden	7	5	4
Stadsdennen	4	5	2
Zeebuurt	3	4	Hele Zeebuurt
Frankrijk	1	1	1
Wittenhagen	2	3	1
Waterfront	0	1	1
Binnenstad	1	2	2
Tinnegieter			3

Activiteiten in September

Ook dit jaar worden er in het kader van de Wereld Alzheimerdag, de Nationale Sportweek, Burendag en de Week van Ontmoeting met aandacht voor eenzaamheid, diverse activiteiten georganiseerd.

Week 35

Wanneer 1-Sep
Wat Rollatordans in WOC de Aanleg
Tijdstip 14.30 - 16.00 uur
Locatie WOC de Aanleg
Wie organiseert deze activiteit
ZorgDat/docent Margriet

Week 36

Wanneer 3-Sep
Wat Thuishuistijke zondag
Tijdstip 13.30 - 16.30 uur
Locatie WOC Stad
Wie organiseert deze activiteit
Stichting Thuishuis Harderwijk

Wanneer 6-Sep
Wat Start MBVO in WOC de Aanleg
Tijdstip 14.00 - 14.45 uur
Locatie WOC de Aanleg
Wie organiseert deze activiteit
ZorgDat

Wanneer 9 t/m 17 Sep
Wat Nationale sportweek met diverse activiteiten in heel Harderwijk
Locatie (o.a.) WOC de Aanleg
Wie organiseert deze activiteit
Binnen WOC de Aanleg:
Interaktcontour

Wanneer 9-Sep
Wat Buitenrommelmarkt
Tijdstip 10.00 - 16.00 uur
Locatie Albert Verweyplein
Stadsdennen
Wie organiseert deze activiteit
Wijkvereniging Stadsdennen / Frankrijk

Week 37

Wanneer 13-Sep
Wat MBVO in teken van nationale sportweek
Tijdstip 14.00 - 14.45 uur / 14.45 - 15.30 uur
Locatie WOC de Aanleg
Wie organiseert deze activiteit
ZorgDat/docent Anja

Wanneer 13-Sep
Wat Bijeenkomst verkeerscampagne de Wittenhagen
Tijdstip 19.30 uur
Locatie Bethelkerk
Wie organiseert deze activiteit
Wijkteam Wittenhagen i.s.m. Gemeente, politie en Veltig Verkeer Nederland

Vanaf 6 september start ook het educatieseizoen voor senioren bij ZorgDat weer.

Week 37

Wanneer 14-Sep
Wat JOGG Obstacle Run 2017
Tijdstip middag voortgezet onderwijs/ avond alle geïnteresseerde Harderwijkers
Locatie Strandelland Walhalla
Wie organiseert deze activiteit
JOGG

Week 38

Wanneer 17-Sep
Wat Thuishuistijke zondag
Tijdstip 13.30 - 16.30 uur
Locatie WOC Stad
Wie organiseert deze activiteit
Stichting Thuishuis Harderwijk

Wanneer 18-Sep
Wat Start nieuw seizoen Alzheimercafé
Tijdstip 19.30 uur
Locatie WOC Stad
Wie organiseert deze activiteit
Alzheimercafé

Wanneer 19-Sep
Wat Prinsjesdag Aanleg in oranje sieren
Tijdstip gedurende de dag
Locatie WOC de Aanleg
Wie organiseert deze activiteit
WOC de Aanleg

Wanneer 20-Sep
Wat Parkinson Café: workshop shiatsu
Tijdstip 19.30 uur
Locatie WOC de Aanleg
Wie organiseert deze activiteit
Parkinson Café

Wanneer 21-Sep
Wat Wereld Alzheimer dag: Film "Het doet zo zeer" van Heleen van Rooyen
Tijdstip 19.45 uur
Locatie Catharinakapel
Wie organiseert deze activiteit
Alzheimercafé / Filmhuis

Wanneer 22-Sep
Wat Extra project Eten bij de Buren (burendag)
Tijdstip 12.00 - 13.00 uur
Locatie Grandcafé Careander
Wie organiseert deze activiteit
Careander i.s.m. ZorgDat

Wanneer 22-Sep
Wat Veluwe Games
Tijdstip 10.30 - 15.00 uur
Locatie Zwart-Wit, Parkweg 6 e.o
Wie organiseert deze activiteit
St. Feel Good Games i.s.m. ZorgDat

Week 38

Wanneer 23-Sep
Wat Open Dag AZC
Tijdstip nog onbekend
Locatie AZC
Wie organiseert deze activiteit
AZC

Wanneer 23-Sep
Wat Uit Harderwijk
Tijdstip De hele dag. WOC Drielanden open van 10.00 - 13.00 uur en WOC de Aanleg open van 16.00 - 17.30 uur
Locatie Thiasplein Drielandery Roef stadswelden / Albert Verweyplein Stadsdennen
Wie organiseert deze activiteit
Cultuurkust i.s.m. o.a. Wijkvereniging Stadsdennen / Frankrijk

Wanneer 23-Sep
Wat Burendag
Tijdstip de hele dag
Locatie in heel Harderwijk

Wanneer 23-Sep
Wat Ontmoeting Jeugd Talent House/ ouderen Eglantier
Tijdstip 16.00 uur
Locatie Talent House
Wie organiseert deze activiteit
WOC de Aanleg / ZorgDat

Week 39

Wanneer 24-Sep
Wat Maandelijkse Zondaginloop WOC de Aanleg
Tijdstip 10.30 - 12.00 uur,
Locatie WOC de Aanleg
Wie organiseert deze activiteit
vrijwilligers ZorgDat

Wanneer 25 t/m 29 Sep
Wat Theater in de wijk
Tijdstip nog onbekend
Locatie Harderwijk meerdere wijken
Wie organiseert deze activiteit
ZorgDat en Cultuurkust

Wanneer 27-Sep
Wat Muzikale ochtend Harderwijkse Usanne Spaander neemt ons muzikaal mee middels haar eigen verhaal
Tijdstip 10.00 - 11.30 uur
Locatie WOC de Aanleg
Wie organiseert deze activiteit
WOC de Aanleg

Wanneer 30-Sep
Wat Langer Thuis Beurs
Tijdstip 11.00 - 16.00 uur
Locatie Sypel
Wie organiseert deze activiteit
Ouderenbonden & ZorgDat

Kijk voor meer informatie op de websites van de betreffende organisaties.

Niet alleen in september worden activiteiten vanuit ZorgDat ondersteund. Een aantal jaarlijkse activiteiten staan onderstaand benoemd.

Buitenspeeldag

In 2017 hebben 16 straten verdeeld over de stad deelgenomen aan de Buitenspeeldag. Dit zijn er drie minder dan in 2016. Dit kan te maken hebben met de Aaltjesdagen die in 2017 tegelijk met de Buitenspeeldag (de zaterdageditie) vielen. Opbouwwerkers stimuleren enthousiaste bewoners om momenten als de Buitenspeeldag, Nederland Schoon en de Burendag als startmoment te gebruiken om contacten met burens te creëren en daarmee een prettigere leefomgeving te krijgen. Vrijwilligers in de deelnemende straten hebben de organisatie van de activiteiten zelf uitgevoerd. Vanuit ZorgDat is waar gewenst coördinatie en ondersteuning geboden. Gemiddeld konden 40 tot 140 kinderen per straat onbelemmerd buiten spelen op deze Nationale Buitenspeeldag.

Nederland Schoon

Elk jaar organiseren de gemeente en het opbouwwerk van ZorgDat deze actie. In 2017 maakten 150 bewoners, jongeren en kinderen delen van de stad en hun schoolplein schoon.

Show je Talent

In samenwerking met de Kiekmure en Wijkvereniging Stadsdennen en Frankrijk organiseerde ZorgDat in 2017 de eerste editie van Show je Talent. In de wijk Stadsdennen wordt door zowel ZorgDat, de Kiekmure als de wijkvereniging veel georganiseerd voor buurtbewoners. Dit vraagt om een nauwe en goede samenwerking. Door samen Show je Talent te organiseren laten de drie organisaties ook naar de buitenwereld hun goede verstandhouding zien.

Tijdens het evenement krijgen buurtbewoners om elkaar te laten zien waar zij goed in zijn. Dit kan groot zijn, bijvoorbeeld op het podium, of wat kleiner. De eerste editie was zeer succesvol. Verschillende groepen en individuen toonden elkaar wat zij konden en leerden van elkaar.

Projecten ter preventie van kwetsbaarheid

Het motto van ZorgDat is dat iedereen mee kan doen in onze samenleving, dit is de basis voor de inclusieve maatschappij. Soms is er een speciaal aanbod nodig, zodat mensen in staat worden gesteld daadwerkelijk mee te doen aan activiteiten. ZorgDat organiseert en faciliteert meerdere activiteiten waar mensen die kwetsbaar zijn worden ondersteund in onze samenleving. Zij worden tijdens de ontmoetingen gestimuleerd tot het ontdekken van hun eigen kracht, die zij vervolgens op eigen manier inzetten. Veel van de deelnemers zetten zich vervolgens in voor vrijwilligerswerk of groeien zelfs door naar betaald werk. Voor ZorgDat is één van de belangrijke punten dat vrijwilligers de ruimte hebben en krijgen om door te groeien naar een vervolg. De stap naar vrijwilligerswerk is belangrijk, de vervolgstap naar ander vrijwilligerswerk of betaald werk wordt gestimuleerd door medewerkers van ZorgDat. Op deze manier blijven mensen doorgroeien. Maatwerk is hierin van essentieel belang. Soms wordt er heel klein begonnen, met "slechts" één uur vrijwilligerswerk in de week, maar kan iemand van daaruit verder groeien naar meer uren vrijwilligers- of betaald werk.

ZorgDat heeft de specifieke opdracht om in te zetten op kwetsbare ouderen en mensen met migrante afkomst. Bij de informatie over de wijkontmoetingscentra is al één en ander beschreven over de inzet richting kwetsbare ouderen en mensen met migrante afkomst. Vanuit deze opdracht is daarnaast onder andere een sleutelfiguur aangesteld, wordt deelgenomen aan het migranten overleg en krijgt ZorgDat vanuit andere organisaties de positie van betrouwbare partner. De sleutelfiguur is vanaf begin januari 2016 formeel toegevoegd aan de formatie. De behoefte aan de sleutelfiguur is groot. Andere collega's pakken ook hun rol als sleutelfiguren op. Verder wordt gekeken of de bij ZorgDat bekende vrouwen (via o.a. AMWHAT) een rol als vrijwillige sleutelfiguur op kunnen pakken en hoe ZorgDat hen daarin kan ondersteunen en faciliteren. Vanuit andere organisaties zoals

bijvoorbeeld de politie of woningcorporaties wordt geregeld een beroep gedaan op de kennis van de sleutelfiguur. Zij kan ondersteunen in meedenken over culturele waarden en normen en hoe bepaalde casussen het beste kunnen worden aangevlogen of opgepakt. Met de professionele organisaties wordt bij het ambassadeursnetwerk gekeken hoe de hulpverlening in Harderwijk goed aan kan sluiten bij de behoefte van deze doelgroep. De ketenaanpak krijgt dus steeds beter vorm. ZorgDat faciliteert middels de voorzittersrol dit overleg.

Platform Welkom Vluchteling Harderwijk

Toen bekend werd dat er in Harderwijk een AZC gevestigd zou worden, kwamen de burgers in actie. Een positieve, welkome actie. Het Platform Welkom Vluchteling werd gestart door enthousiaste burgers en een aantal organisaties, zoals ZorgDat en Stichting Present. Werkgroepen werden gestart en bij een aantal van deze werkgroepen kon ZorgDat aansluiten en haar expertise delen ten gunst van het Platform. Nog steeds het ZorgDat betrokken bij het Platform, voornamelijk rondom sport en vrijwilligerswerk.

Interculturele koffieochtend

Tien keer per jaar kwamen vrouwen van verschillende culturen bij elkaar in de Stadsdennenkerk voor ontmoeting en voorlichting. De vrijwilligers van de Stadsdennenkerk zorgen voor een gastvrije ontvangst en delen hun kennis over Nederland en de nederlandse cultuur. Na sluiting van de Stadsdennenkerk, verhuisde de Interculturele koffieochtend naar wijkontmoetingscentrum Stad. Gelukkig bleven alle vrijwilligers actief, ondanks deze verandering. De activiteit is steeds meer een gezamenlijke activiteit van de PKN kerk en ZorgDat.

De bezoekers hebben diverse nationaliteiten waardoor Nederlands de gezamenlijke taal is. Voorlichting en gezellige activiteiten worden met elkaar afgewisseld. Daarnaast is de koffieochtend een belangrijke ontmoetingsplek voor vrouwen die zich niet zo welkom voelen in de gemeenschap. De vrouwen geven steeds meer hun eigen behoefte aan en hebben in 2017 in samenwerking met de coördinator de ochtenden georganiseerd. In 2017 hebben veel organisaties en personen zich voorgesteld. Zo was er een apotheker, zijn er docenten van het Morgencollege geweest en was er ruimte om mensen van Vluchtelingenwerk te ontvangen. Dit was allemaal naar aanleiding van vragen die de bezoeksters hadden gesteld. Daarnaast was er volop gelegenheid om elkaar te ontmoeten en gezellige activiteiten te ondernemen, zoals het bijwonen van een kleurensessie, verven of koken met elkaar en als laatste uitje een uitstapje naar Palingrokerij Dries van de Berg, waar iedereen genoot van een visje. Deze interculturele koffieochtend bleek ook uitermate geschikt om dames vanuit het AZC te ontvangen. Eén keer heeft de coördinator een aantal dames zelf opgehaald, wat ontzettend gewaardeerd werd. Een andere keer werden er via het project Aan de Slag dames gewezen (en gebracht) op de koffieochtend. Het aantal deelnemers liep op een aantal ochtenden op tot 50 vrouwen.

Omvang van het bereik:

Activiteit	Aantal deelnemers
Koffieochtend	50

VB Adviesteam

Een coach vanuit ZorgDat ondersteunt het Verstandelijk Beperkten Adviesteam, bestaande uit zes vrijwillige leden met een licht verstandelijke beperking. Het adviesteam behartigt de belangen van mensen met een verstandelijke beperking en adviseert de Sociale Adviesraad. Zij komen ongeveer 10 keer per jaar bij elkaar.

De huidige vrijwillige leden worden steeds mondiger en hebben minder ondersteuning nodig bij het voorbereiden van de vergaderingen. Daarmee kunnen zij steeds beter de belangen behartigen voor hun achterban. Het LVB team geeft jaarlijks een nieuwsbrief uit om haar achterban te informeren.

Daarnaast heeft het team dit jaar gewerkt aan naamsbekendheid. Een nieuwe naam vraagt om hernieuwing van de contacten. Eén van de middelen die hiervoor werd gebruikt, is dat het team geregeld op locatie is gaan vergaderen.

Aantal deelnemers van het LVB Adviesteam:

Activiteit	Aantal deelnemers
LVB Adviesteam	6

Veluwe Games

Tijdens de Veluwe Games ondersteunt ZorgDat de vrijwilligers die dit jaarlijkse evenement organiseren. Zo is er vaak gebruik gemaakt van één van de locaties van ZorgDat om te vergaderen. De Veluwe Games bieden mensen met een beperking of met afstand tot de maatschappij een dag vol sportmogelijkheden aan. In 2017 werd dit evenement al voor de 7e keer georganiseerd. Behalve de traditionele Veluwe Games in september werden er ook in december Veluwe Games on Ice georganiseerd. Steeds vaker proberen de vrijwilligers een evenement op te zetten, waar mensen met een beperking of met afstand tot de maatschappij kunnen meedoen met een sport. Een succesvol initiatief.

Club Interactief

Club Interactief is een ontmoetingsavond voor mensen met een licht verstandelijke beperking. Tijdens deze bijeenkomsten wordt er samen gekookt en gegeten. In 2016 is onderzocht wie gebruik maken van Club Interactief, de maandagavond in het Talent House en het WMO Adviesteam. Waar zit de overlap en is een betere samenwerking mogelijk waardoor het aanbod zonder extra inspanningen wordt vergroot? In 2017 is gebleken dat de overlap tussen de verschillende activiteiten best aanwezig was, maar dat er ook wel andere wensen leefden. Zo is Club Interactief gericht op samen koken en eten voor alle leeftijden, terwijl de maandagavond in het Talent House gericht is op jongeren. Zodoende is er vooral ingezet om de deelnemers ook naar andere activiteiten toe te leiden. Niet alleen Club Interactief bezoeken, maar ook het Talent House en de gezellige avond van 's Heerenloo.

Daarnaast is er een verbinding gezocht en ontstaan met de bewoners van de Egelantier. Met Sinterklaas werd soep gekookt om samen te eten. Ongeveer 50 mensen namen deel aan deze succesvolle avond.

Omvang van het bereik:

Activiteit	Aantal deelnemers
Club Interactief	15

In Beweging 2017

Het doel van In Beweging is om mensen vanuit relatieve stilstand opnieuw te betrekken bij de maatschappij of mensen opnieuw te laten ontdekken welke betekenis zij kunnen geven in de huidige samenleving. Aan de hand van de participatieladder worden mensen gestimuleerd stappen te zetten om zo weer meer te kunnen deelnemen aan de samenleving. Het doel is om de verbinding te zoeken en nauw samen te werken met andere initiatieven en organisaties zodat er stad breed een dekkend netwerk is. Mensen worden geleid naar vrijwilligerswerk en in sommige gevallen al naar een betaalde baan. Daarnaast worden mensen zich bewust van hun mogelijkheden en talenten en worden die ieder op eigen niveau ingezet. Mensen doen weer mee aan de maatschappij.

De bezoekers van In Beweging hebben een zeer diverse achtergrond. In veel gevallen zien we echter dat er ook sprake is van een psychische kwetsbaarheid of een psychiatrisch verleden. Dit kan de reden zijn geweest waardoor mensen zich niet verder ontwikkelden of op afstand van de maatschappij kwamen te staan. De wijze waarop In Beweging is georganiseerd en de open inloop die wordt gecreëerd passen goed bij de ontwikkelingen van GGZ in de wijk.

In 2017 hebben deelnemers van In Beweging meegedaan aan een rondreizend theater door de wijken van Harderwijk tijdens de week tegen eenzaamheid. Hiervoor werden lessen gevolgd bij Cultuurkust. Ze voerden op verschillende locaties een hele week lang een korte voorstelling op, met zelf geschreven muziek en teksten over eenzaamheid. Daarbij durfden zij hun eigen ervaringen te tonen. Dit leverde bijzonder mooi theater op waar veel mensen zich in konden vinden en letterlijk bij stil hebben gestaan. Van deze ontwikkeling van de deelnemers van In Beweging is een film gemaakt, die via www.zorgdat.nl kan worden bekeken.

Overzicht van vrijwilligersinzet vanuit In Beweging bij activiteiten van ZorgDat in 2017:

Mantelzorgavond	
Huttenfeest	Meegedraaid in Huttencafé
Week tegen eenzaamheid	Verschillende theatervoorstellingen in de wijk
Survivaldag	Voorbereiding lunchtassen

Eén van de resultaten van de uitvoering van In Beweging is dat ZorgDat zich bewust is geworden van de rol die welzijn voor deelnemers en bezoekers vanuit o.a. GGZ heeft. Dit heeft er onder andere al in geresulteerd dat naast de uitvoering In Beweging binnen de organisatie actief wordt gekeken naar de mogelijkheden als welzijn GGZ in de wijk op te vangen. Heel concreet is afgesproken dat in elk ontmoetingscentrum plaats is voor GGZ in de wijk. In wijkontmoetingscentrum Drielanden vindt een ontmoetgroep voor LVB / GGZ plaats vanuit 's Heerenloo. In WOC Stad vindt In Beweging plaats en kan men meedoen met het wijkatelier. Daarnaast is hier ook de training In Beweging en is er een onderzoekgroep vanuit GGZ. Vrijwilligers vanuit In Beweging doen vrijwilligerswerk binnen o.a. dit wijkontmoetingscentrum, maar ook op andere plaatsen binnen ZorgDat. See Joe vindt tweewekelijks plaats in de Aanleg en in Wijkontmoetingscentrum Stadsweiden zijn vrijwilligers actief met een GGZ achtergrond. ZorgDat wil dat de wijkontmoetingscentra samenlevingen in het klein zijn, zodat ook hier een inclusieve samenleving ontstaat. Iedereen mag er zijn, mensen met een achtergrond als vluchteling, met een GGZ of LVB achtergrond. Deze groep wordt zowel groepsgericht benaderd (zoals bij In Beweging), maar ook individueel maatwerk is mogelijk wanneer er bijv. een vrijwilliger in het wijkontmoetingscentrum komt.

We zien dat vooral het hebben van een vaste basis, waarop terug kan worden gevallen, voor deelnemers van deze verschillende onderdelen belangrijk is.

In 2016 is veel samengewerkt als Vaandeldragers. Een overlegvorm met GGZ Centraal (Dac en See Joe), de Synagoge, Stichting de Ontmoeting, Kwintes, Humanitas en Veld 42. De professionals en bezoekers treffen elkaar binnen deze overlegvorm geregeld. Hiermee wordt gegarandeerd dat de behoefte en het aanbod op elkaar afgestemd zijn. Daarnaast stimuleert deze overlegvorm de bezoekers om zelf actie te ondernemen richting het opzetten en organiseren van activiteiten. In 2017 heeft de samenwerking verdere vorm gekregen.

In 2017 is met verschillende organisaties nagedacht over de rol die ervaringsdeskundigen in juist deze preventieve projecten kunnen hebben. Dit traject krijgt een verder vervolg in 2018.

De training Talent In Beweging is in 2017 twee keer georganiseerd. De eerste training werd bezocht door 9 deelnemers, tijdens de 2^e training meldden 15 deelnemers zich aan. De training bestaat uit 6 trainingdagen. De resultaten die uit de evaluatie blijken zijn vooral dat mensen meer zelfvertrouwen hebben en persoonlijk gegroeid zijn. Zij hebben zin om weer (nieuwe) dingen te doen, hebben meer sociale contacten en voelen betrokkenheid. Een aantal deelnemers is doorgestroomd naar vrijwilligerswerk of ziet kans om richting betaald werk door te groeien.

Resultaten van de trainingen:

Concrete resultaten	Training 1	Training 2
Gestart in vrijwilligerswerk	3	4
Betaald werk	2	2
Therapie / re-integratie gestart	2	2
Scriptie / opleiding / start	1	2

Resultaten	1 ^e	2 ^e
Meer zelfvertrouwen	4	4
Zin om in beweging te komen en dingen te ondernemen	2	5
Nieuwe sociale contacten	2	4
Meer zicht op eigen talenten	6	10
CV maken / evt. matching werk	4	
Betere Balans		7

Innovatie

In het kader van innovatie en doorontwikkeling zijn er binnen ZorgDat altijd projecten die tijdelijk worden opgepakt of ontwikkelingen die verder worden gebracht. Bij het ontwikkelen of aannemen van een project geldt als vertrekpunt de visie van ZorgDat: is het mogelijk om de inclusieve maatschappij te versterken in Harderwijk, door een werkwijze / project toe te voegen. Gekeken wordt naar de (financiële) haalbaarheid en de wenselijkheid van een project binnen Harderwijk. Demografische gegevens, signalen vanuit hulpvragers, uitkomsten uit ons registratiesysteem en verwachtingen vanuit de gemeenschap en gemeente zijn leidend in de besluitvorming of een pilot gestart gaat worden.

In 2017 was het vooral druk met lopende zaken. Uiteraard hebben er ook ontwikkelingen plaatsgevonden die nieuw waren, maar vooral het uitvoeren van de huidige taken tegelijk met het oppakken van de volledige transformatie, vroeg tijd van ZorgDat.

Onderstaand wordt kort de voortgang over in 2016 gestarte projecten beschreven, waarna de nieuwe ontwikkelingen uit 2017 aan de orde komen.

Dieren in de wijk

Eén van de projecten die in 2016 van start is gegaan is "Dieren in de wijk". Binnen het project wordt een verbinding gelegd tussen kwetsbare (oudere) mensen met huisdieren en (kwetsbare) vrijwilligers in de wijk. Doel was om de kwetsbare (oudere) mens die tijdelijk niet voor het eigen dier kan zorgen, maar wel veel welzijn ervaart door het dier, te koppelen aan een kwetsbare vrijwilliger en een coach vrijwilliger. Gedachte was dat het dier tijdelijk zou worden verzorgd en de kwetsbare vrijwilliger zou groeien (op de participatieladder).

Bijzonder om te zien was dat de coach vrijwilliger eigenlijk helemaal niet nodig bleek. Het project liep uitstekend met de vrijwillige coördinator en de andere vrijwilligers.

De methodiek die binnen dit project wordt gebruikt is in 2017 beschreven door Spectrum. Het werkboek is beschikbaar bij ZorgDat. In beide jaren is veel gebruik gemaakt van deze dienst. In 2017 hebben vrijwilligers bij 7 hulpvragers 245 keer voor een dier gezorgd. In totaal werd er 648 uur door vrijwilligers ondersteund bij de hulpvragers. Voor ZorgDat genoeg reden om deze dienst door te zetten en te kijken of deze kan worden geborgd binnen het gewone aanbod van ZorgDat. Dat het project zo goed heeft gelopen, is mede te danken aan de zeer actieve vrijwillige coördinator en de vrijwilligers. Borging van dit project is alleen mogelijk wanneer deze vrijwilligers zich op deze wijze blijven inzetten.

Beeldschermtechnologie

De ontwikkeling van beeldschermtechnologie blijkt een moeilijke. Er wordt sinds einde 2015 actief aan gewerkt om deze technologie naar een volgende stap te brengen, zodat deze goed bruikbaar is voor mantelzorgers en ouderen. Deze ontwikkeling blijft doorgaan en ZorgDat zal daar waar mogelijk ondersteunen.

Project Steunouder

Project Steunouder bevordert gezonde ontwikkelingskansen voor kinderen van ouders met een kwetsbaarheid. Ouders die om wat voor reden dan ook in een kwetsbare situatie zitten, kunnen de opvoeding en de zorg voor hun kinderen als een grote last ervaren. Het gevolg kan uiteindelijk zijn dat de kinderen in het professionele zorgcircuit terecht komen en de ouders de regie over de opvoeding van hun kinderen (voor een deel) verliezen.

In Utrecht is vrijwillige opvang van kinderen van ouders in kwetsbare situaties succesvol gebleken bij de pilot. Het aanbod voorziet in een behoefte bij ouders in een kwetsbare situatie (vraagouders) en hun kind(eren). Steunouder biedt de mogelijkheid om de leemte in te vullen in onze gemeente voor ouders die zelf niet of over onvoldoende netwerk beschikken en waarvan de kinderen niet perse aangewezen zijn op hulpverlening. Een steunouder vangt een kind op. De ouder kan bijtanken. Het steuntje in de rug ontlast de ouder. De kans neemt toe dat de ouder de zorg voor het kind kan blijven uitvoeren en voorkomt dat het kind hulpverlening nodig heeft.

ZorgDat heeft als doel dat ouders indien nodig worden ondersteund bij de opvoeding, zonder in de hulpverlening te belanden. De vrijwillige opvang wordt door inwoners als gewoon gezien, er ontstaat verbinding tussen mensen en het is normaal elkaar te helpen.

Doel is daarnaast dat het project wordt geborgd binnen ZorgDat als bestaand aanbod voor ouders / kinderen die tijdelijk ondersteuning kunnen gebruiken. Dit project is in 2016 van start gegaan. In 2017 werd er een gezamenlijke informatiebijeenkomst georganiseerd rondom het Steunouderschap. Al gaande het project blijkt dat het lijkt op het Hulp in Gezinnen, dat ZorgDat al veel langer aanbiedt. Eén van de gedachten bij het project Steunouder was dat steunouders wekelijks hun ondersteuning zouden aanbieden. Dit blijkt voor alle aangemelde vrijwilligers een te zware belasting. Eens per twee weken biedt de vrijwilliger zijn / haar ondersteuning aan de vraagouder.

Doordat het project lijkt op Hulp in Gezinnen, kan ZorgDat deze vorm van ondersteuning richting toekomst borgen. Het is niet zeker dat daarbij alle doelen zoals gesteld door Stichting Steunouders worden gehaald door ZorgDat.

Dagbesteding in het wijkontmoetingscentrum / Huiskamer van de Buurt

Zorg en Welzijn groeien steeds meer naar elkaar toe binnen de transformatie. Mensen ontvangen op later tijdstip (of helemaal geen) indicatie. Dat betekent dat men thuis blijft, geen gebruik kan maken van dagbesteding en zichzelf moet redden. In veel gevallen houdt het ook in dat de mantelzorger geen dagen heeft waarop hij / zij kan bijtanken. ZorgDat heeft hier op ingespeeld door in alle wijkontmoetingscentra een Huiskamer van de Buurt te starten. Vrijwilligers begeleiden deze groep. In een aantal gevallen kan er voor worden gekozen om mee te eten binnen het wijkontmoetingscentrum. Gebeurt dat, dan is het zelfs mogelijk om een gehele dag binnen het wijkontmoetingscentrum te zijn. Op de achtergrond is de professional die kan ondersteunen wanneer nodig, maar in de meeste gevallen is de aanwezigheid voldoende. Met het bieden van maatwerk binnen een wijkontmoetingscentrum is het voor de coördinator mogelijk deze groep mensen te faciliteren en een vorm van dagbesteding in het centrum aan te bieden. De mantelzorger heeft op deze wijze toch ruimte voor zichzelf, de nog niet geïndiceerde persoon went geleidelijk aan het toeleven naar een dagbesteding.

In 2017 is de Huiskamer van de Buurt doorgezet. Steeds meer mensen schuiven aan en heeft elk wijkontmoetingscentrum een eigen goedlopende huiskamer. ZorgDat ziet dit eigenlijk niet meer als innovatie maar als opdracht van welzijn. De innovatie zit de komende jaren in de groei van welzijn en zorg naar elkaar toe. Hoe kan ZorgDat de Huiskamer verder

vorm geven en hoe kunnen welzijn en zorg elkaar daarin versterken. Deze vragen vormen de basis om volgende jaren verder te groeien met de Huiskamer van de Buurt.

Gestart in 2017

Sociaal Team

In 2017 is het Sociaal Team van start gegaan. Meerdere organisaties hebben professionals aan het team toegevoegd. Het team is zelfsturend, maar wordt facilitair ondersteund door ZorgDat en procesmatig door Joost Witlox. Organisaties die deelnemen zijn Zorggroep Noordwest Veluwe, Icare, MEE Veluwe, ZorgDat, Meerinzicht en Stimenz. Dit zijn veel verschillende organisaties met diverse culturen binnen de organisatie. Dit vraagt van de deelnemende professionals dat zij elkaar en elkaars aanpak leren kennen.

Zodoende is er in het eerste jaar van bestaan vooral gericht op het uitzoeken van de geldende werkwijze en welke casuïstiek opgepakt kan worden. Besloten is dat het Sociaal Team inzetbaar is voor multiprobleem casuïstiek. Zij pakken deze casussen op maar de bewoner is eigenaar en behoudt de regie over het eigen leven en de wijze waarop problemen aangepakt worden.

Tafel van Eén

In 2017 werd vanuit de gemeente Harderwijk de vraag gesteld of ZorgDat een rol kon vervullen in de uitvoering van het traject de Tafel van Eén. De Tafel van Eén is er opgericht om vrouwen die niet werken, in uitkeringssituatie, of onzekerheid over hun positie hun talenten weer te laten vinden en van daaruit keuzes te laten maken richting werk / vrijwilligerswerk. Samen met Meerinzicht heeft ZorgDat drie tafels verzorgd.

Bij de Tafel van Eén wordt in zeven weken gewerkt met de Jump Movement Methodiek. Tafelbuddies stellen enkele korte vragen, waar direct op geantwoord moet worden en waar geen goede of foute antwoorden voor zijn. Deelnemers ontdekken op die manier hun eigen wensen en kunnen daar op gaan acteren.

De drie tafels in Harderwijk waren zeer succesvol, behalve veel deelnemers (90) waren er ook veel dames die als tafelbuddy vrijwilligerswerk wilden doen en andere vrouwen mee namen in het maken van een keuze. Ook in 2018 zullen er weer meerdere Tafels worden georganiseerd.

Werken voor je Toekomst

Vanuit de Turkse en Marokkaanse gemeenschap kwamen geluiden dat er jongeren bij hen tussen wal en schip zouden vallen. De jongeren voorzagen dat zij geen of slechte kansen op de arbeidsmarkt zouden krijgen, wat leidde tot demotivatie.

In 2017 is zodoende gezamenlijk gekeken wat hiervoor zou kunnen worden opgezet. Samen is een programma ontwikkeld waarin deelnemers als groep ondersteund en gestimuleerd zouden worden. Het vinden van deelnemers is uiteindelijk voornamelijk via het Talent House verlopen. Al gaande weg bleek dat begeleiding van deze jongeren niet het meest effectief plaatsvindt in groepsverband. Sommige onderdelen zijn prima gezamenlijk op te pakken, maar veel vragen waar de jongeren mee rond lopen moeten individueel worden beantwoord.

In de herfst van 2017 bood het Oranje Fonds het traject "Meer kansen voor Jongeren". Een traject waarin behalve financiële ondersteuning ook coaching en begeleiding voor de jongerenwerkers wordt geboden. Een mooie kans om het project "Werken voor je Toekomst" te verbeteren, toe te passen op de vraag en waar mogelijk te borgen binnen Harderwijk. ZorgDat heeft aan het einde van 2017 een subsidieaanvraag ingediend bij het Oranje Fonds. Belangrijkste partner daarin is de SBBH.

Facilitering en ondersteuning

Welzijn heeft de afgelopen jaren een steeds andere rol gekregen binnen de samenleving. Een aantal jaar geleden was welzijn nog de organisator van activiteiten en werden

vrijwilligers standaard gekoppeld bij een hulpvraag. Inmiddels is de rol van welzijn veranderd. Eén van de wijzigingen die ZorgDat daarbij heeft opgepakt is het faciliteren van andere vrijwilligersorganisaties en bewonersinitiatieven. Humanitas, Present, het Alzheimercafé, Parkinsoncafé en Stichting Wegwijs maken allemaal gebruik van de faciliteiten van ZorgDat. Praktisch gezien van de locaties die ZorgDat heeft en waar gewerkt en vergaderd kan worden. Maar ook op een andere manier, bijvoorbeeld door met mensen van ZorgDat na te denken en te sparren over groeimogelijkheden, door ZorgDat mee te laten kijken met een subsidieaanvraag, het schrijven van documenten of het maken van PR. Allemaal manieren waarop ZorgDat een faciliterende rol kan oppakken, die ten goede komt aan het totale welzijn in Harderwijk.

Welzijn in verhalen, bijzondere momenten

Via een aanvraag in samenwerking met de casemanager dementie Icare, is een dame met haar kind komen kijken in de Aanleg. In eerste instantie is mevrouw gestart bij de Huiskamer van de Buurt. In het verleden was mevrouw gastdame en zij zet haar talent nu in voor bezoekers van de Aanleg. Bij ziekte is er nauw contact met mevrouw en haar naaste familie, zodat zeker is dat mevrouw blijft komen. Op deze manier kan zij rustig wennen richting toekomst.

Moeder leeft al 7 jaar geïsoleerd, ze spreekt vrijwel geen Nederlands en heeft daardoor geen sociale contacten. De kinderen bepalen thuis de gang van zaken, er is geen structuur rondom slaaptijden of maaltijden.

Moeder wordt uitgenodigd voor Taalstimulering. Haar Nederlands is door de gesprekken daar verbeterd en ze gaat nu naar taallessen. Door alle informatie die ze krijgt bij Taalstimulering en later Ouderparticipatie, groeit ze in haar opvoedmogelijkheden. Ze krijgt meer zelfvertrouwen. Daarnaast heeft ze de weg naar het Financieel Café gevonden. Wanneer er financiële problemen zijn trekt ze direct aan de bel voor zichzelf en haar kinderen.

Binnen Mini Samenspel kwam een mevrouw die haar kindje niet kon loslaten. Het kind mocht niet naar de peuterspeelzaal, want daar kon moeder niet bij zijn. Tijdens Mini Samenspel is er aan gewerkt dat moeder haar kind geleidelijk los kon laten. Eerst werd er samen een activiteit genomen, daarna ging het kind kort met een ander kind spelen. Geleidelijk was het mogelijk om het kind ook in een andere ruimte te laten spelen. Het kind leert omgaan met andere kinderen, wat voor deze moeder een hele stap is.

De ouderenadviseur ging op verzoek van de praktijkondersteuner op bezoek bij een zwaar depressieve dame. Mevrouw had veel meegemaakt in haar leven en was recent weduwe geworden. Zij deed een groot beroep op haar kinderen en at alle avonden bij hen. Samen met de vrijwillige ouderenadviseur is zij naar een wijkontmoetingscentrum gegaan. De eerste keren onder begeleiding, maar inmiddels bezoekt zij zelf de activiteiten. De contacten met haar kinderen hebben een andere lading gekregen, zij eet vaker zelfstandig. Daarnaast komt zij ook meer onder de mensen, waardoor ze bijvoorbeeld weer boodschappen gaat halen.

ZORGDAT OP DE KAART

Locaties

- 1 • ZorgDat kantoor
- 2 • Wijk ontmoetingscentrum de Aanleg
(Servicepunten Mantelzorg, Ouderenadvies en Vijfwijlgerswerk)
- 3 • Wijk ontmoetingscentrum Stadsweiden
- 4 • Wijk ontmoetingscentrum Drielanden
- 5 • Wijk ontmoetingscentrum Stad
- 6 • Onderonsje

Gebouwen

(voor o.a. buurtbemiddeling, ouderparticipatie, etc.)

- 1 • De Bogen
- 2 • De Roef
- 3 • Kleine Ikke
- 4 • Kickmure
- 5 • Buurthuis De Tweeling

In beweging (Wijk ontmoetingscentrum Stad)

Club interactief

(Wijk ontmoetingscentrum de Aanleg)

Koffieochtend (in de Stadsweidenwerk)

HK Teams

Samentaal / Samen spel

Kindenwerk / Bosbox

Actieve buurt

In vrijwel iedere wijk zijn actieve buurtbewoners die zich inzetten voor een prettige wijk, buurt en straat.

Brede scholen

Kunstgrasvelden

- Hogepad • Frankenspad
- Hk Pootstraat • Graaf Ottolaan
- Vliepad • Drielanden
- Van Hall laan • Anne Franklaan

Stenen veldjes

- A.M. de Jonglaan
- Bij het Baken
- Zwarte pleintje Wittenhagen

Kijk voor meer informatie en adressen naar: www.zorgdat.nl

Financieel Jaarverslag 2017

FINANCIËLE PARAGRAAF

BALANSGEGEVENS PER 31 DECEMBER (bedragen x € 1)	2017	2016	2015	2014
ACTIVA				
VASTE ACTIVA	87.010	97.829	116.359	32.358
Materiële vaste activa	87.010	97.829	116.359	32.358
VLOTTENDE ACTIVA	928.478	730.353	831.549	662.926
Vorderingen en overlopende activa	80.609	62.179	42.552	57.923
Liquide middelen	847.869	668.174	788.997	605.003
TOTAAL ACTIVA	1.015.488	828.182	947.908	695.284
PASSIVA				
EIGEN VERMOGEN	586.485	455.335	441.997	307.529
Stichtingskapitaal	5.516	5.516	5.516	5.516
Reserves	580.969	449.819	436.481	302.013
KORTLOPENDE SCHULDEN	429.003	372.847	505.911	387.755
TOTAAL PASSIVA	1.015.488	828.182	947.908	695.284
EXPLOITATIEOVERZICHT				
	2017	2016	2015	2014
BATEN	2.211.284	2.071.007	1.968.213	1.858.716
Subsidies	2.041.273	1.867.306	1.769.298	1.694.623
Overige opbrengsten	170.011	203.701	198.915	164.093
LASTEN	2.080.134	2.057.669	1.833.745	1.779.922
Kosten activiteiten	160.042	152.324	151.922	127.674
Personeelskosten	1.493.094	1.478.284	1.299.534	1.256.061
Afschrijvingen	31.671	30.617	18.064	13.526
Huisvestingskosten	252.970	237.275	198.962	228.323
Overige kosten	142.357	159.169	165.263	154.338
EXPLOITATIERESULTAAT	131.150	13.338	134.468	78.794

PERSONELE PARAGRAAF (gegevens per 31 december)	2017	2016	2015	2014
Aantal personeelsleden	38	38	36	31
Aantal mannen	10	10	10	8
Aantal vrouwen	28	28	26	23
Aantal fte's	25,6	23,6	21,9	20,6
Aantal fte's mannen	8,4	7,1	7	6,6
Aantal fte's vrouwen	17,2	16,5	14,9	14
Gemiddelde leeftijd	41,7	41,8	42,1	42,3
Aantal medewerkers jonger dan 25 jaar	0	0	1	1
Aantal medewerkers tussen 25 en 34 jaar	14	12	8	6
Aantal medewerkers tussen 35 en 44 jaar	7	10	10	9
Aantal medewerkers tussen 45 en 54 jaar	12	11	12	11
Aantal medewerkers ouder dan 55 jaar	5	5	5	4